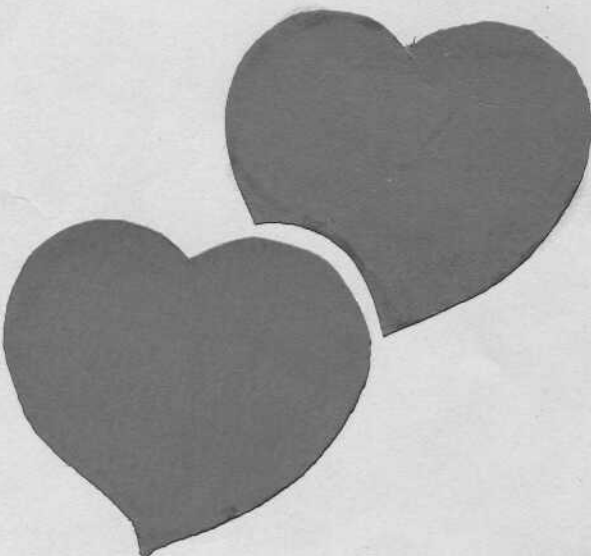

Szegedi cigány élet.

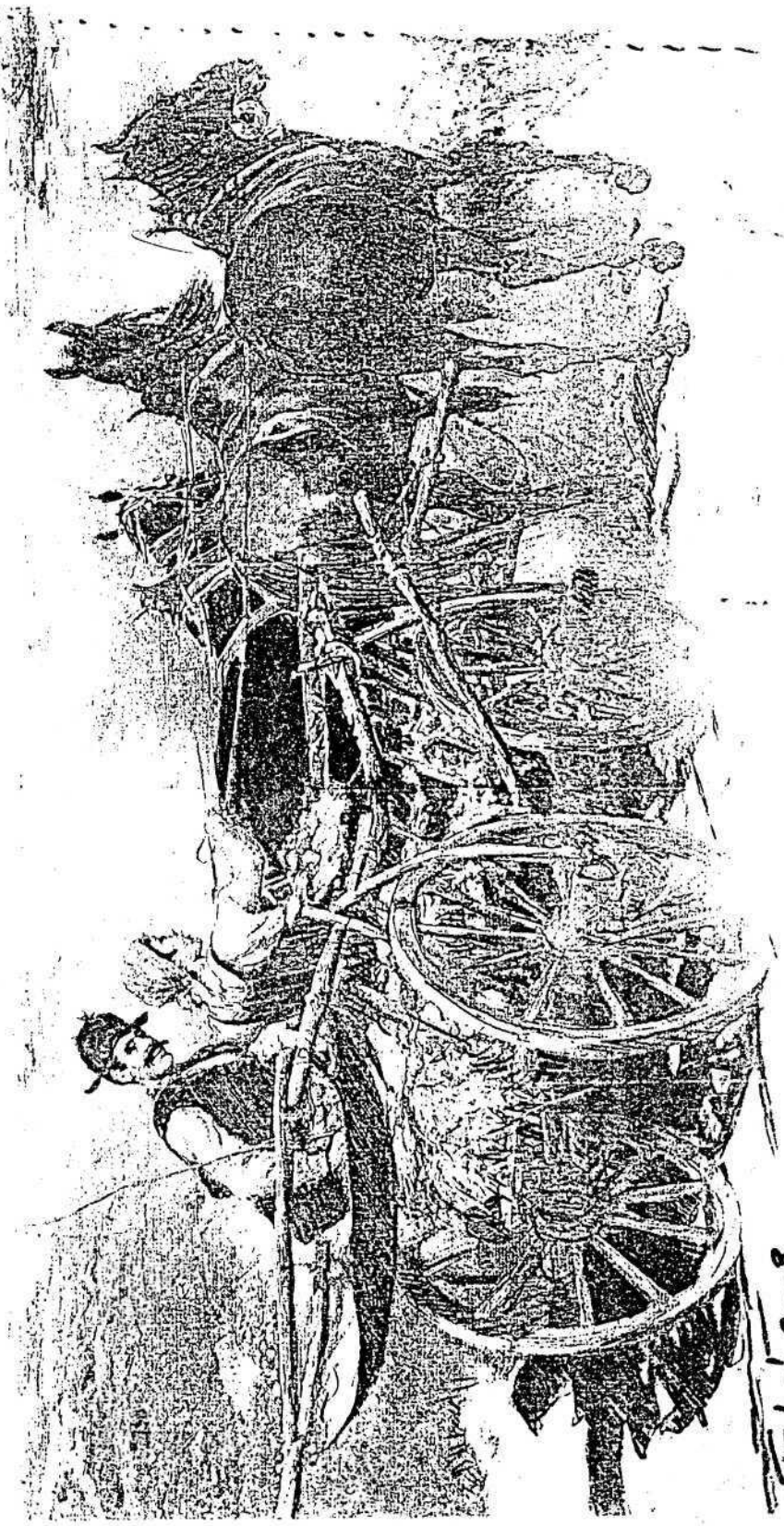
Irta:

Anatole Mongrois
Anatole Mongrois.
Szeged.

WWW.szinhaz.hu/irodalmiradio/farkasa.shtml
T: 00-49-152-059-464-18
00-49-152-059-375-32

anatolehongrois@yahoo.fr
anatole_hongrois@hotmail.de

Feb 2003

Anatole Hongrois

Anatole Hongrois
Schriftsteller

Előszó.

Szeged, a letűnt kor, a Maros utcából eltűnt a Napsugaras ház, ahol még a festőművész barátom is alkotott, Várkonyi Gyula, vagy a Cserepessori cigány putrik eltűnt, ennek az emlékek egy picit szeretnék álljt parancsolni.

Egy cigány fiú születik a Cserepes soron, az élete hogyan alakul, de ugyan ebben az órában a város másik felén is születik egy gazdag földbirtokosnak leánya, összetartoznak? igen, de csak a halálban, nem adatott meg nekik a boldogság, mert az egyik cigány a másik magyar.

Mindszent, az eltűnt Aranyosszék cigány putrik emléke, történetek ezekről a cigányokról, majd megszűnése és újra élesztése az Új utcában, de itt is az emlékeket állítsuk meg.

Akárhogy, ez a történet igaz, mint a cigány, 1848-as forradalomban harcoló cigány tisztek megemlékezése, vagy a zenészek, vándorjogvetők, kereskedők mint a Szőregi Dusan.

Emlék, cigány, ritkán említik a könyvek, pedig van, nekik is, de nem illő erről írni, vagy nem is tudom, ezután emlékezek én, cigány ösökkal de magyar mentalitással, és közös jövővel.

Anatole Hongrois

Schriftsteller

Anatole Hongrois

Álj meg természet, ne engedd hogy a világra jöjjön ez a cigány gyermek mert nehéz életnek néz elébe, s ez mellett még a boldogtalanságot is megfogja kapni akarata allanéra, pedig ő mindent és mindenkit megfog érteni, de őt csak azért nem fogják megérteni mert cigány.

S te az apja, Lakatos mihály, miért engedted hogy ezt megtudja majd idővel, ah igen, tudom válaszod, ne szólalj meg, pedig érzem hogy igazat szólna szád ha engedném nyílásra ajkad, inkább elmondom én, a természet szavát követted, vagyis a sziv láztáncát, a szerelmet, s ez megmagyaráz mindent még gyarló életedet is.

Mintha a szél is megérezte volna ezt a szomorúságot ami majd lefog játszodni a most születő gyermek életében hideg erős szelet küldőt az amugyis terhes és fázos földre, December közepén járunk, de ma különösen hideg van, a hotakarot is már áhitják a megdermedt növények mert jó lenne ha téli álmukat egy kis meleg kísérné.

Egyszerre hegedűszó hallatszík a vajda sátra felől, kuszik előre ez a vékony de kellemes hang, dallam, át a tetőkön, be a putrik repedésein s mindenütt jelen van, ez a dallam jelent valamit, a cigányoknak igen, de a kívülállóknek csak éjszakai zavart.

Megelevenednek a viskok közötti kis utacskák, mindenki megindul a hegedűszó irányába a vajda sátra felé, halkán mennek, suttogva beszélgetnek mert még nem tudják hogy a gyermek megszületett e már.

A Vajda viskoja előtt már nagy tömeg fogadta a most érkezőket, hirtelen felcsapodott az összetákolt visko bejáratát takaró foltozott koszos lopokroc, kilépett a Vajda, arca az örömtől sugárzott, egész lényét a boldogság melege aranyozta be, torkát a sirás és a nevetés szinte egyszerre kinozta, halkán csak két szót tudott magából kipréselni.

- Fiam született, - megfordult és gyorsan visszament a viskóba, alighogy a Vajda eltűnt száz torokból csendült fel a hurá és az éljenzés, előkerültek a rejtett hangszerek és kezdetét vette a kétnapos mulatás, nem toródtek a hideggel, mindenki örült ennek a végtelen boldogságnak.

Hajnal felé a Vajda is kijött kopott hajlékából, karjai közt egy csomag rongyot tartott, finoman, de a rongyban benne volt az ünnepelet, a gyermek, mindenki elhalgatott, siri csend lett a Vajdát nézték, ő megemelte a drága csomagot és meghatott hangon beszélni kezdett.

- Drága népem, nézzétek meg ezt a kis emberpalántát, most született de érzem hogy már, egy nagy koponyát tartok a kezemben, - ráhajolt a kis vörös arcra és egy lehelethez hasonló csokot lehelt fiára, lassan felemelte a fejét míg szeme sokáig nézte az alvó gyermeket, hirtelen ránézett a várakozó tömegre és még boldogabban fojtatta, - Nagy ember fog belőlle lenni, érzem hogy az lessz, de hadjuk, most inkább ünnepeljünk együtt, - a sátorból kilépett egy öreg cigány asszony, a Vajda

át adta a gyermeket majd elrikoltotta magát

- Bort, had igyak a fiam születésére, és leendő boldogságára.

Többen ugrottak és kopott, horpadt ivó edényüket nyujtották a Vajda felé, megfogott egyet és mohon kiitta a sárga, arany színű nedűt majd üresen visszaadta, újra nyujtották feléje a telitöltött edényt de elhárította ezt a nemes és szép gesztust, megtörölte a száját keze fejével s szép kellemes hangján újra beszélni kezdett.

- Figyeljeteek rám, - hangja hirtelen érdes lett, - Ünnepeljeteek nyugodtan, majd később én is veletek fogom ropni a táncot, de most el kell mennem a van egy kis elintézni valom, sietek vissza mert tudom hogy mindenki vár vissza, - Lehorgasztotta a fejét, lassan megfordult és visszament a sátrába, amint belépett két szem csillant fel a boldogságtól, Rozi, a feleségé, a Vajda odalépett a szegényes ágyhoz s legugolt, kezét a gyönyörű asszony homlokára tette, Rozibecsukta a szemét és örült hogy élete párja itt van mellette, az asszony hirtelen fel ült, kérdőn nézett majd pár pillanatig várt s idegesen megszólalt

- Misi, miért remegsz, érzem a homlokomon hogy valami bánt, mond el hisz

mindig őszintén beszéltünk egymással még akkor is ha engem vagy
vagy téged nagyon rosszul érintett, ne hagyd lelkedben benne a tús-
két,- Misi a Vajda szeretettel nézte feleségét, nem tudott neki hazud-
ni de még mást mondani sem mert rögtön észrevette hogy nem a nagy
gondot mondta el, megfogta a szüléstől szenvedett kezét, a szemébe
nézett majd akadozva elkezdte, *mondani még semmi*

- Tudod, elég nehéz elkezdni, - nyelt egyet, - nem tudom hogy megfogod-e
érteni de azért halgasd végig, fiam jövője miatt van rossz kedvem, ...
De drágám, hisz még oly messzi van hogy erről még kár beszélni,
addig még sok minden történhet, - vágott a szavába Rozi, - Igen tudom,
- fojtatta tovább a megkezdett gondolat menetét a Vajda, - De már most
kell hogy gondoljak rá, mert később talán már késő lesz, ő a mások
szemében csak egy cigány, - Itt elhalgatott, szeme lassan lesiklott a
feleségére s munkától tönkrement kezét bámulta, Rozi nem szolt, ő
a ledöngölt földet nézte, tudta hogy a férjének igaza van, a Vajda
lassan fellált, lehajtott fejjel elindult a kijárat felé, ott megált
s megfordult, ránézett a feleségére majd kilépett a hidegbe.

A cigányok először halkan majd mind hangosabban folytatták a megsza-
kitott mulatságot, észresem vették hogy a Vajda kilépett a sátrából
s elment mellettük szomorúan lehajtott fejjel, és ha észre is vették
volna ezt a nagy boldogságnak tulajdonították volna.

Misi a lépteit a felsőváros felé irányította, abba az irányba ahol
neki nincs élete és jövője mert ott nem cigányok laknak, de a fiának
akár egy szebb és jobb jövőt biztosítani. *lassan elhagyta a házát*
mindig boldog volt ahogy hozzád *egy hétre*
felé *II. felsőváros* *de jöttél*

Felsővárosban egy szép új sárga épületben nagy a sürgés-forgás, a ház
urnője babát vár s ezt méltóképpen meg kell ünnepelni, a parasztok
már napok óta hordták a sok finomságot ebbe a hatalmas házba, minden-
ki ünnepelni fog, a paraszt azért mert a sajátjából ehet parancsszó-
ra, a ház ura meg azért mert a parasztból ehet jogtalanul.

Hirtelen ordítás támadt majd borzalmas zürzavar, csendőrök rohan-
tak az épület felé, pár-perc múlva egy cigányt vonszoltak ki a házból,
arcát vér borította, eszméletlen volt,

A parasztok sajnálkozva nézték de nem volt bátorságuk beleavatkozni,
meg persze azért sem mert csak egy cigány.

A csendőrök egyszerre megáltak, egy falba ütköztek, ez cigányokból ált
s lehetetlenség volt tovább vonszolniuk meggyötört fogjukat.

A cigányok nekimentek a csendőröknek s egykettőre lecsapkodtak őket a
földre és amilyen gyorsan jöttek ojan gyorsan el is tűntek de magukkal
vitték a cigányt is a Vajdat.

A ház ablakában megjelent az úr, Dénes József s elordította magát, *holéjén*

- Lányom született, - siri csend lett egyszerre, a kövér kutyaképu úr *sírt*
mérge lett, teli torokból ordította.

- Lányom született, nem haljátok, ostoba, koszos népség, vagy talán
térden csuszkálva mondjam el, - elhalgatott mert kifúladt a nagy eről-
ködésben,

Az emberek morogva immel-ámmal, éljenezni kezdtek, az úr bambán nézte *őket*
majd egy vigyor szaladt szét *száján*, ..

- köszönöm, most pedig nekifoghattok az ajándékomnak, ehettek, ihattok
kedvetekre, - a mondat vége már hahotába fulladt hogy szinte az embe-
rek megijedtek, hogy leszakad a hatalmas zsir zacskó az álla alól, de
várták is az emberek hogy valami történni fog, sajnos nem mert az ab-
lakot becsukta, a parasztok körbeülték a hosszú gyalulatlan asztalo-
kat s nekifogtak az evésnek, *nyitott* a ház kapuja és kilépett *egy* fér-
fi, hegedű, *széles* *széles* nálla, rögtön el is kezdte

az idegesítő zenélést amit senki sem szeretett volna halgatni, elő-
szőr egy-két ember állt fel majd később szinte mindenki és elin-
dultak hazafelé.

3.
Dénes gazda nagyon boldog volt, öszülő homloka már az öregségre hívta fel a figyelmét, gyermeke nem volt s így élete most értelmet kapott. Hahotázva ment vissza feleségéhez aki született gyermekét karjaiban tartotta szülő ágyában.

Csodaszép asszony volt, fekete sötét haja omlott a párnán mint egy marék virág amit elhintenek, szája szomorúan nyílt meg mosolyra ahogy gyermekére nézett, a jövő jelent meg képzeletében, félt, féltette gyermekét, tudta, hogy harcolnia kell lányának, de addig ő vigyáz rá.

Testvére jutott eszébe, várta, nem tudta mikor jön, igaz ^{az ő felesége} is gyermeket vár, talán ezért késik, pedig mindig pontos volt, emlékszik vissza amikor a vajda édesapja befogadta putrijába mert a családját felakasztatta az előljároság mert élelmet loptak, akkor ^{családját felakasztotta} hogy sohasem hadják el egymást s az ígéretük szent fogadalomként tisztelik.

Igen, a gazda felesége Roma lányként született, de a szépsége elvakította az urat, ekkor aljas módon magához kényszerítette a lányt, elhívta magához s már nem engedte vissza, aggódó fogadott testvérének hazudnia kellett mert ha nem ezt teszi akkor bizony az egész alsóvárosi cigányt elüldözi, börtönbe csukatja.

Kati az ajtó nyitásra megemelkedett, de csak kövér férje jelent meg akit tisztelt mert férje volt, ~~erőszakkal~~, de megvetette mint embert.

A férj széles vigyorral lépett az ágyhoz, lehajolt és lágy puszit adott a picinek majd imádott hitvesének.

-- Drágám, hogy van az én pici most született virágom, remélem nem éhes, vagy beteg.-- Az anya elmosojódott ahogy megmozdult a pici karjaiban, -- Nem, nem, semmi baj nincs, de mondja csak férj uram, nem volt itt fogadott bátyám.-- Katalin figyelmesen nézte urát.

Dénes meg sem rezzent ahogy közölte.

-- Nem volt sokaig, üdvözöl, kérte, ne haragudj de aludtál s neki is van most baja és gondja, elment.-- Katalin érezte, hogy férje valamit eltitkol de nem mert kérdezni semmit sem mert ismerte természetét, sokat megverte mert kételkedett mondataiban, így csendben maradt, egy könnycsep jelent meg a szemében majd lassan legördült az arcán, de mosolygott, kívül az öröm harcolt a belső szomorúsággal.

XX

A vajdát hazavitte szeretett népe, ágyba fektették, lassan kinyitotta a szemét, szomorú volt, felesége Sára simogatta az arcát, szerette férjét mert ember volt, teli érzéssel, és szeretettel.

Homlokán nedves ruha, felesége forgatta, szeme körül ütés nyomok, testén zuzodások sokasága, de ez nem fájt a vajdának, a tett amit elkövettek ellene, hiszen jó szándék vezette fogadott huga férjének házába.

Érezte hogy felesége ösztökéli, hogy mesélje el mi is történt abban a házban ahol ő sem kedves vendég, a vajda várt és belekezdett történetébe.

-- Tudod drágám, amikor megszületett a fiunk azonnal arra gondoltam, hogy elmegyek hűgömhöz, hogy elbeszélgessek vele mert az ő gyereke is Roma na meg legyünk őszintén kíváncsi is voltam, először arra hogyan néz ki a kicsi, fiu vagy leány lett, és harmadszorra, Dénes gazda mit szól hozzá, ugyanis CSAK most nézett szembe saját maga érzéseivel, hogy egy Roma lányt szeret és a fia vagy a lánya is Roma lehet, borzalmas érzés keritheti magába az embert, itt válik el mennyire szereti a feleségét.-- Elhalgatott, lehajtotta a fejét, felesége döbbenten nézett rá, erre a lehetőségre még nem is gondolt, azt megértette, hogy cigány család hogyan éli meg a cigány utódot, de fehér magyar család hogyan éli meg a cigány utódot.

A vajda felnézett, az ágya a családi ágyakkal szemben volt, most nem volt helye a felesége mellett mert a fia foglalta el az évek óta megszokott helyét, de nem haragudott ezért, sőt büszke volt rá, feleségét nézte és végtelen boldogság keritette hatalmába, családja Roma volt, de e boldogság mellett a szorongás is helyet kapott, majd folytatta tovább abbahagyott beszámolóját.

-- a ház előtt kisebb tömeg volt, de ezek a parasztok bizony kényszerből voltak ott mert kényszerítették őket, még akkor is hordták a sok enni és innivalót ajándékként Dénesnek a szegény ördögök, nem szóltam semmire egy szót sem, kinyitottam a kaput és bementem a tornácra, majd tovább a cseleedszobán keresztül a szülő szobába, hűgö aludt ahogy kinyitottam az ajtót és belestem, újra becsuktam és megfordultam, Dénes állt a hátam mögött, rámmordult durván.

-- Mit keresek itt te koszos cigány, még nem mondtam neked, de ha még egyszer meglátlak itt kieresztem a beledet.-- nagyon mérges lettem, hátatfordítottam neki és csak úgy félvállról szóltam neki vissza a válam felett.-- Te kövér disznó, igaz én cigány vagyok és a feleséged is az, de mi legalább szeretjük azokat akik szeretnek bennünket, a Roma szeretet oly erős és szoros mint az inda, el lehet szakítani de akkor is inda marad.-- Lassan megindultam kifelé az ajtón, megfogtam a kilincset de abban a pillanatba megláttam az árnyékát a petróleum lámpánál de már későn fordultam meg, a kezében volt valami amivel fejbe vágott, tovább nem tudok emlékezni mert itthon tértem magamhoz.-- Felsőhajtott, felesége felkelt újra az ágyból, férjéhez lépett, homlokához nyult és levette a vizes ruhát, megfordította és újra visszahelyezte gyengéden, lehajolt és megesokolta az arcát férjének, elmosolyodott majd így szólt.

-- Semmi baj, hál istennek, elmondták mi is történt, Jocoék a szomszéd putriból, jöttek hazafelé s gondolták benéznek az uradalomba hátha valami ennivalót kapnak a zsugori Dénes gazdától, amint bementek a térre akkor halják, hogy fejbe vágta egy cigányt, nosza, azonnal elindultak a kapu felé ahol éppen szaladtak a zsandárok is befelé, a cigányok utánna értek

be a pitvarra, amit láttak az borzalmas volt, a vajdát látták amint rugdosta Dénes gazda, nem bírtak gyorsan odaérni s így a zsandárok már közkörbefogták, ekkor halották Dénes gazdát, hogy dobják ki a koszos cigányt az útra, megfogták a vajdát de még a zsandárok is bele-bele rugtak és kihúzták az utcára, no de akkor ők következtek, szétverték a zsandárokat és tégedet meg uram hazahoztak, de odakiabáltak Dénes gazdának, hogy a vajda még vissza jön mert büntetlenül nem lehet egy uralkodót megverni, főleg ha egyedül van.-- Elhalgatott mert férje Mihály gondolataiba méjedve nézett maga elé, Sarika a feleség aggódva kérdezte.

--Férfj uram, min elmélkedsz, szomorú vagyok, ugye nem a bosszún töröd fejedet.-- Misi a vajda elmosolyodott ahogy fájdalma engedte, megrázta fejét s így fekete hosszú fürtjei megcsillantak a fényben.

-- Nem, nem, édesapámra gondoltam, hogyan vannak Mindszenten az Aranyosszékből, visszavágyok gyermekkorom helyére, tudod Sarikám, a kis tó ahol gyermekként sokat fürödtünk és horgásztunk, a sok vizes gödröt ahol a vajogot vetette a sok cigány népség, mindenütt csend volt, és boldogok voltak a Romák, igaz a faluban sok volt a baj mert ott sem szerették a cigányokat, de volt egy hely ahol csak mi voltunk othon és nem kellett más aljasságait is eltűrnünk, mert a cigány saját gondját megoldotta cigány törvény szerint vajdai ítélkezéssel. ^{sajnos elhalhatott 3 éve} Elhalgatott, felesége is mosolygott, hiszen ő is az Aranyosszékből telepedett át a tornyos szögedbe, ^{3 éve} Csend ereszkedett a vaskóra, halgattak mind ketten, tekintetük összelálikozott, egy bizonyos erőt éreztek, ránéztek a csendben alvó babára, az anyai szeretet itt valahogyan másként alakul, ehhez párosul egy bizonyos foku félelmes aggodalom s ezt csak azok az anyák érzik akik a szereteten túl még egy ragadozó ősztönnel is rendelkeznek, a cigány anyák akiknél ez kialakult, védeni még az emberek utálatától és faji bosszújától is.

Észre sem vették s elaludtak, a gyermek sirása riasztotta fel őket, az anya ösztönszerűen nyult gyermekéhez s azonnal melleit kínálta az éhes csöpségnek aki mohón kapott az élet nedűjére.

A vajda is felkelt, délután volt, kilépett a putriból, szétnézett, lovait már rendben találta, szállingózott a hó, vékony hó borított már mindent, egy barátja jött vele szembe, a Szőke cigány, szőke haja végett kapta a nevét, az édesanyja Erzsike nénit beháloztatta ^{any kőzében} egy görög fia aki felcsinálta majd elzavarta az uradalomból mert a terhes szolga nem kell senkinek sem, ezek a romák fogadták be, ekkor fogadták be fogadott testvérét is szülei az Aranyosszékből, majd megismerkedett a magyar asszony egy férfival akit elzavartak Csanytelekről mert hentes és mézszaros léttére gazdag volt s nem tudta elviselni a földesura, így a magyar férfi is ödekerült ^{Aranyosszékből} s együtt élt hasonló sorsú magyar asszonyával, szerették mert me-

gértette a romákat, ha el is loptak tőlük egy pár aprójoszágot sohasem veszekedett mert tudta a cigányok segitenek neki annyit pénz nélkül, hogy ezt megérdemlik.

Közben a Szőke cigány hozzá ért, elmosolyodott, a vajda kezét nyujtotta.

-- Szebusz pice Tóni, hogy vagy.-- Ez a kérdés sohasem csak úgy jött.

Pice Tóni a szőke cigány azért kapta a nevét mert szeretett horgaszni s állandóan a kubikgödröket járta.

--Köszönöm jól, Misi, vágtam egy disznót, elkészítettem egy kis húst átküldöm mert már látom jól vagy, ne busúlj, meglátogatjuk mi még, és majd akkor gondolkozhat hová lettek a lovai és a marhái.-- Elmosolyodott és már ment is tovább.

Misi a vajda nem szerette ezeket hallani, mégis csak a fogadott hugától lopják el a joszágot, de ha bele gondol talán egy picit igaza van pice főninak a szőke cigánynak.

Megcsóválta a fejét és visszaballagott a viskojába, felesége Sára már fent volt, a gyermek halkán gügyörözött, idili volt a hangulat, a sparhelten főtt valami, de nagyon kellemes illata volt, talán pörkölt, Misi a feleségéhez lépett és átölelte a derekát, az asszony megfordult és évődve szólt meg.--

-- Nem szabad még semmit tudod, de megengedem, hogy elmenj Macához és vele halj amig rendbe nem jövök, a fiad egy kicsit megnyaggatott.-- Misi elmosolyodott, a szóritásból engedett, megpuszilta a nyakát, elengedte fickándozó feleségét.

Kopogtak, Pice Tóni lépett be, egy fonott kosárban hozta a megígért disznóságokat, a vajda szeme felcsillant amikor meglátta, így szólt hozzá.

-- Megyek a szüléimhez, gyere el velem legalább te is meglátogatsz szüléidet az aranyosszéekben Mindszenten, na mit szólsz hozzá.-- Kicsit gondolkodott a szőke cigány, megsimogatta szőke fürtjeit majd széles vigyorral közölte.

-- Rendben, kocsiba fogatom a lovakat és egy fertáj óra múlva már indulhatunk is, de itt van a hus amit ígérted.-- Sára asszony elvette a kosarat és kipakolta a hus darabokat, a vajda kezdte el.

--Tudod Pice Tóni, honvágyam van, valahogyan az Aranyosszéekben más volt az élet mint itt Szögeden, nagyon bánom már, hogy három éve elindultam hetven Romával Szögedre mert azt gondoltam, hogy itt más lesz az élet, tévedtem, de mit tehetek, vissza út nincs, és úgy érzem neked sem, így marad a vágyakozás, és ha kell egy kicsi nyugalom csak fogjuk magunkat felszerszámozzuk a szekeret és már indulunk is haza Aranyosszékebe.-- Elhalgatott, gondolatai már a szüleinél jártak, most éheznek mert tél van, nincs munkájuk, nem tudnak szőni kosarat és székeket fűzfa ágakból, sohasem felejtí el azokat az időket, a fűzfa zsenge hajtásait leszedik, beáztatják egy pár hétre, addig amig egy othon készített hantolóval le nem

szedik a gyenge kergét, a hancsot, ezek után annyira hajlékony, hogy lehet vele kötni, úgy formazza a vesszőket mint pék a sületlen tésztát. Az Aranyosszéki Mindszenti cigányok erről voltak híresek szinte az egész világon.

A vajda hirtelen felocsudott mert Pice Tóni már többször is rászólt, hogy meddig akar maradni Mindszent faluban, megvonta a vállát.

-- Nem tudom, legalább egy hónapig, tudod a putri tetején ki kell cserélni a nádat mert nagyon poródik és az esővíz is befolyik, a két öreg már nem képes rá, tudod a testvéreim Oroszlánba vannak s nem tudnak eljönni mert hosszú az út és hideg van, nyáron meg meleg.-- Keserűen felsóhajtott, legyintett és folytatta.

-- Sára, dragám, készíts az útra valami enni valót és elindulunk Pice Tónival, legalább egynapi út lesz mert a hó kezd magas lenni.-- Sára asszony már ment is a kamrába, szalonnát hozott egy két tenyérnyit, mellé kemencébe sült krumplit és kenyeret tett, budlit melléje és becsavarta tiszta gyoles ruhába, a faragott asztalra tette s kérdően nézett urára.

Pice Tóni hirtelen megfordult és kiment a putriból, a vajda elhuzta a bejáratot takaró lópokrócot és megcsóvalta a fejét s így szólt asszonyához.

-- Legalább három lópokrócot kell vinnem, na meg krumpli pálinkát mert csak az jó ez ellen a hosszú hideg út ellen.-- Sára már a fekvőhelyhez lépett, megemelte a sok lópokrócot és kivett belőle háromat majd újra visszahelyezte a szalmazsákra a vastag derékaljat, eligazította a Mirhát amit a bolhák végett szórtak a strozsára, s ezt úgy tette, annyira finoman és csendben, hogy a pici észre sem vette, nyugodtan aludt a sok ruhába csavartan.

Közben megfőtt a paprikas csirke is, a vajda leült és falatozni kezdett, a nagy agyag edényből megette az egyik combját és a melle húsat a kövér tyúknak, az asszonyé volt a másik combja és a hata, az idősebb gyereké volt a kisszárnya, a másiké a szárnya majd osztottak a lábán és a nyakan a többi gyerek, amit az anya osztott el.

Kintről kiáltások hallatszottak, Pice Tóni hívta a vajdát, hogy indulhatnak, Sára elkezdte hordani kifelé ami az utra el lett készítve, Misi mikorra végzett addigra a szekéren már el volt rendezve minden, fellépett a sarogjára és felült a bakkra, jól betakarodzott két lópokróccal és intett egy isteaaldjont és Pice Tóni a lovak közé esapott s elhajtottak.

Az út nem volt egyhangú, szakadt a hó, hovi har ba értek Hódmező környékén, majd hófuvaskeresztelte utukat Mindszent határában.

Másfél napig szenvedett ló és utasaik a téli pusztában, kihalt volt minden, senkivel sem hozta össze őket a szerencse.

Végre a vajda szülei putrijánál álltak, a vajda leesett szinte a szekérről, nagyon át volt fagyva és fáradt volt mert nem volt szabad aludnia a szekéren mert akkor megfagy.

Pice Tóni kifogta a lovakat és a putri mellett lévő szélvédett helyre vitte a két lovat akik szintén ki voltak fáradva, majd szénát dobott elébük s magukra hagyta.

A putriban nagyon örültek a vendégeknek az öregek, a vajda elővette a szalonnát és a krumpli pálinkát és megkínálta nagybajuszú apját aki bizony már az öregkorban lubickolt mélyen.

Pice Tónit amikor meglátta ^{a vajda} öreg anyja azonnal körbepuszilgatta, majd ráförmedt de isten igazából.

-- Te szőke cigány, te sem vagy különb mint a barátod Misi, elhanyagoljátok az öreg szüléket, azonnal menj át anyádékhoz mert régen nem láttam őket, ez a hóvihar borzalmas hideget is hozott.-- Amikor meghalotta, hogy szüléit nem látták napok óta azonnal sarkon fordult és eltűnt.

Misi a vajda anyja kezét fogta mint kiskorában, ez azt jelentette, hogy egy hosszadalmas beszélgetés veszi kezdetét, így el is kezdte a vajda hároméves történetét amióta elhagyta a szülői putrit.

XX

Katalin, a csodálatos Roma asszonyt nagyon megviselte első gyermekének születése, de ez mellett még az is, hogy nem jelentkezett fogadott bátyja s így nem tudta gyermeke fiu vagy leány lett.

Ez mellett még Dénes a férje is nagyon idegesítette, érezte, hogy nem öszinte gyermekével szemben sem, igaz, a saját véréből való de Roma gyerek és bizony látszik is a bőrén a picinek ahogy nézegette az anyja.

Kopogás nélkül nyílt az ajtó s belépett az anyósa, nem nézett Katira, a gyereket kereste de ő bebugyolálva feküdt az anyja mellett.

Kati nem szólt hozzá, Panna az anyós rámordult.

-- Hol van a Roma unokám, szeretném látni, az apja szerint nem is olyan fekete mint te vagy.-- Kati megharapta a szája szélét, elhatározta s^oadik alkalommal, hogy nem fog sirni, így lassan kitakarta a kisgyermeket és láttatni engedte egy picit az arcokájából, édesdeden aludt.

Az anyós utálattal nézett rá, majd elhuzta a száját és szó nélkül megindult a szobából kifelé, megállt egy pillanatra mint aki szólni akar de meggondolta magát, valamit morgot és kiment, de az ajtót jó hangosan becsapta amitől a kicsi összerázkodott de nem ébredt fel.

Kati sirva fakadt, csak nem bírta ki, de legalább nem látta a nőstény állat. Megint nyílt az ajtó, férje lépett be, Kati gyorsan letörölte a könnyeit hogy ne lássa a sirást, elmosolyodott mint aki nagyon várta már a találkozást, de az igazat megvalva szeretett volna egyedül maradni a babával mert érezte, a magány elkezdődött anya és gyermeke részére életük végéig. Dénes is mosolygott, de az ő mosolya fenséges volt, büszke, arra, hogy öregségére gyermeket nemzett és az meg is született, faji-erkölcsi kerítés nél-

797
kül, vagyis a saját fáját elültette a lopott kertbe.

Dénes leült az ágy szélére, felesége arcát nézte, imádta, de ez az imádat a fiatalságnak szólt, a korlátlan hatalom az asszony felett mint saját tulajdon felett.

A gyermekre rá sem nézett, elkönyvelte, hogy cigány, valahogyan majd meglesznek három anig fel nem cseperedik s aztán majd visszadja a cigány rokonoknak, na igen, ha nem veszi hasznát és tulságosan le nem foglalja az anyját mint ágybeli játékát a gazdurnak, mert akkor azonnal el kell tüntetni.

Igy morfondírozott magában, de azért volt egy picit kíváncsiság is benne, hogyan nézhet ki egy Roma asszony gyereke egy fehér magyar embertől, jó lenne valahogyan kiugrasztani a bokorból a nyulat, hogy legalább tüzetesebben megnézegeesse, nem az az ember aki könyörögjön és kíváncsi legyen, vagy parancsol vagy elvesz, de köztes nincs, így nem tartozik bele ebbe a szeretet és a ragaszkodás, a felelősség pénzzel szabájozható.

Katalin gazdasszony, gondolt egyet, oldalra fordult, megfogta gyermekét és megemelte férje legnagyobb meglepetésére, az anya gyengéden az apja mellének nyomta amitől kénytelen volt a karját felemelni amitől a kicsi alá nyúlt. s ebben a pillanatban az anya elengedte a gyermeket s az apa reflex szerűen megfogott, Katalin a feleség egy picit arrébb huzódott s ott volt behajolva apa gyermekével.

Nagyon meglepődött ezen a történésen Dénes, de nem érzett haragot, valami érdekes érzés kerítette hatalmába, felegyenesedett, hátralépett, mustrálta a picit, nem volt fekete bőrű, egy picit kreol volt a színe, kék szeme de bogárfekete haja volt, csodálatos aproság volt, nem a Roma szerű bébi formák, teljesen más jellegű volt.

Eszébe jutottak anyja szavai, "fiam, nem is olyan fekete, szerintem nagyon szép baba, és magyar." az apa büszkén nézte már.

Az anya boldog volt, mosolygott, talán most először amióta együtt van férjével, hirtelen eltűnt szájáról a mosoly, görcsösen huzta össze magát, iszonyú fájdalmas nyilalást érzett a hasa tájáról, takarója alatt összekuporodott, látása elhomályosodott, légzése felgyorsult, verejték öntötte el homlokát, felnyögött, Dénes a férje ránézett, megdöbbent, pár perce még mosolygott most meg fehérén, nyöszörögve fekszik vonagló testel.

Orditott egy hatalmasat a cselédeknek.

-- Panna, Zsóka, zsuzsa azonnal ide, Karcsi szaladjon a doktorért, Julcsi hozza a faragott bölcsőt a kicsinek, de azonnal.-- Ahogy ezeket elkiabálta rohángalásokkal teli hang lett, berohantak Katalin szobájába, Panna az idősebb cseléd kezébe nyomta a gyermeket, letérdelt felesége ágyához, megsimogatta a homlokát, tiszta víz volt a verejtéktől, Julcsi is beért a bölcsővel, belefektették a babát, ovatosan betakarták, Dénes odaszólt mert szeme sarkából figyelte mit csinálnak a kicsivel.

-- Vigyétek be a hálószobánkba, Julesi maradjon mellette amíg nem parancsok mást.-- Elhalgatott és minden figyelmét a feleségének szentelt.

Kati nézte, megemelte két kezét és a két tenyerébe fogta férje arcát, nézte, mosolygott, halkán megszólalt, alig lehetett hallani amit mond.

-- Dénes, férjem, látom a lányát csak megszereti, igaz, hogy Roma de a maga vére, hasonlít magára, vigyázzon rá, érzem meghalok, de szeretném ha szeretné és vigyázna rá, ígérje meg, tudom szeret, én nem akarok hazudni magának, de én nem szerettem és nem szeretem, tiszteltem mert a férjem s ez felér egy szeretettel, kérem, béküljön meg fogadott testvéremmel a vajdával, hiszen a lánya véréből is van benne, meséljen rollam majd a lányomnak hogy ne felejtse el, szeretem, bánom amiért nem vagyok ott amikor felnő és nővé válik, nem vagyok vele ha beteg, és nem vagyok vele ha öröm éri.....--

Elhalgatott, Dénes gazda sirt, nem törölte le a könnyeit, hagyta, hogy bárázdás arcan a könnyek végigfolyjanak, a csendre felemelte a fejét, Kati szép fekete szemei a távolt kémlelték, mereven, meghalt.

Dénes ordított egy hatalmasat, a szobában lévők osszerándultak, a hátamögött álltak, Panna annyira megijedt, hogy összeesett.

Berohant az orvos, Dénest akarta arrébb tolni de nem bírta, fogta Kati kezét oly erővel, hogy az ujjai kifehéredtek, folyt a szeméből a könnye, az orvos könyörgött neki.

-- Dénes gazda, menjen ki a szobából, szeretném megvizsgálni a feleségét, nem férek hozzá.-- A gazda nem akart arrébb menni, ekkor beszaladt az anyja, megfogta a fia karját, intett Zsokának és Zsuzsának akik szinte arrébb cibálták a magánkívül lévő embert, végre a doktor az ágy mellé került és Katalin kezét megfogta, már nem tudott rajta segíteni, lezárta a szemét, de nem akart lenni maradni szem fedele, így a zsebébe nyult s elővett két fém pénzt s azt helyezte a szemére, felállt, szomorúan nézett Dénes anyjára, csak ennyit mondott.

-- Mély részvétem, meghalt, úgy néz ki gyermeke vitte halálba a születésével, nem tudunk még segíteni, sajnálom.-- A doktor kiment a szobából, tudta, hogy ilyenkor csak teher a család részére, nem messze lakott a templomtól, gondolta szól a papnak aki majd eljön és feladja a kenetet.

Igy is lett, nem is olyan sokára megjelent a pap, Dénes nem volt beszámítható állapotban, így az anyja intézte a teendőket, két napot beszéltek meg a temetési ceremónia elintézésében az alsóvárosi temetőben, a Mátyás templomban lesz a halotti mise.

Dénes borzalmas állapotban volt, szerette nagyon a feleségét, amióta meghalt már pár óra múlva nekiadta a fejét az ivásnak, a temetésen is részeg volt, a Romák kivétel nélkül mindnyájan megjelentek a temetőben, többen voltak mint a férj rokonai, így a cigány temetésből is kijutott, nagyon sok ajándékot dobáltak a sirba, sok pénzt, cigány zenészek húzták a gyászzenét, örjöngtek, orditoztak, veszekedtek, Dénest hamar elvitték mert nem sok kel-

lett ahhoz, hogy meglincseljék, igaz erről az egésztől nem sokat érzékelt a részeg ember.

Az egész uradalmat összeomlás fenyegette, Dénes nem foglalkozott semmivel sem, így a kisgyermekkel sem, édesanyja keze irányította újra az egész gazdaságot.

A cselédek nagyon megszerették a kis árvát, hiszen evett ivott és csendben volt, egész napokat végig aludt, érezte a sors keze ütésének suját. A gyermek egy hónapos lett, ekkor egy vendég érkezett az uradalomba, a vajda.

XX

A vajda elmondta a három éves történéseket amik érték Szögeden, hogyan hozta létre a putrikát alsóvaros szélén.

Elmondta a hetven Roma hogyan élte meg a költözés eseményeit, beilleszkedésüket.

Családjáról beszélt, az, hogy fia született, Kati életéről is beszámolt de nem szólt arról, hogyan végződött látogatása hugánál a gyermekek születésének napján.

Szüléi nem sokat meséltek, az élet megállt amióta elment a fiatal vajda, hiszen öt család maradt csak az Aranyosban, ezek az öregségük végett nem mentek új lehetőséget és életlehetőséget keresni.

Késő éjjelbe ment át a beszélgetés, hajnalban feküdt le a vajda, de reggel már Maca ébresztette, ő volt az egyik ágyasa amit a felesége Sára is eltűrt, és ezt Maca is tudta s így a kapcsolatuk lehetne mondani idili volt, igaz Misi sohasem cserélné el vele a feleségét, használni remek de élni vele lehetetlen egy fedél alatt, vannak ilyen nők.

A vajda kikecmergett az ágyból, üdvözölte Macát majd átballagott a szomszédba Pice Tóniékhoz, amikor meglátta a vajdát Erzsike néni mosolyogva megemelte az ajját, mondani akart valamit de megelőzte a vajda.

-- Tudom-tudom, othon már megkaptam a szidást, miért nem jövünk sürűbben, sajnos sok a gond az új hellyel, Szögeddel, de azért majd csak megszokjuk, Pice Tóni hol van?-- Kérdezte gyorsan a többi kérdéstől mint egy igy me- nekülve, Erzsike néni rögtön a hátamögött lévő csukott ajtóra mutatott.

-- Ott van ni, még alszik, reggelig beszélgettünk, na meg átjött Maca is a szomszédbul és egy kicsit ittak is az öreggel, fáradtak vótak nagyon na meg pityókások is.-- Elnevette magát majd figyelmesen folytatta a rétes készítését, a vajda csak most vette észre mit is csinál az idős Locskai Erzsike néni, meg is jegyezte.

-- Ugy látom rétes lessz, tudja nagyon imadom a süteményét, meg is várom, sehova nem megyek addig amig készen nem lessz és dagattra nem eszem magamat belőlle.-- Elmosolyodott majd hangosan nevetni kezdett, mindig csodálta a rétes sütést, azt ahogyan, egy öklömnyi tésztát az asztal közepére do-

bott majd elkezdett a kerek családi asztal körül sétálni s pár óra múlva több méter hosszú tészta csungott az asztalról lefelé, ekkor egy éles késsel csikokat kezdett vágni s azt felcsavarta gurigába, majd egy tepsibe letekert egy réteget s megtöltötte finom töltelékkel, majd lefedte a többi hártya vékony tésztával s utánna mehetett a kemencébe.

A vajda élvezettel nézte, nyílt a vendég szoba ajtaja, kilépett Pice Tóni, szőke haja kocosan meredt az ég felé, szeme a kialvatlanságtól vörös volt, vigyorgott ahogy a vajdára nézett.

-- Latom te is beszámoltál az eltelt időről, le ri.....-- Erzsike néni vágott közbe, mosolyogva.

-- Talán nem is olyan sokára visszakivánjátok még ezt a napot, most még örüljete, hogy valaki érdeklődik a bajátok felől.-- Ezt érezhetően úgy mondta, hogy beleremegett az ember, talán ő tudott valamit, igen, tudott! Egy kis idő múlva kisült a rétes, almás, és mákos rétes volt, mindkettőjük kedvence.

Az idő telt, a vajda leszedte szülei putrijáról a nádat és uj kévéket vágta a közeli kis tavakon s felrakták úgy ahogy elő van írva, nagyon vigyázni kell hogyan jön egymásra mert ha elcsuszik, vagy összekeverik a felrakást úgy befolyik a víz a padlás részbe s a meleget sem tartja bent, majd a szél is leszedi vagy bepenészedik, tehát, nagyon tudni kell nádat rakni. Harmadik hete voltak már othon Mindszenten az aranyosban s a vajda érezte hogy valami nincs rendben othon, Maca gondolt egyet és kártyából kirakta a vajda életét, érdekes volt.

Megállapította, hogy születni fog még három gyermeke, de valami ok végett elveszti, majd a négy gyermek meghal, de az első szülött szerelem áldozata lesz, míg a többi ^{vet} egy tragédia fog végezni, felesége elhagyja, de egy nő mellette lesz élete végéig, nagy kort fog megérni de teli szomorúsággal, és amit nem ért Maca sem, egy halott várja othon.

Borzalmas lelki terhet kapott a vajda, nem szólt, ő is érezte egy hatalmas erő gigantikus erejét aki irányítja tetteit és életét, nem tudta ő sem azt, ki lehet az aki várja othon, és halott, hiszen mindenki egészséges, fiatal, nem beteg, legyintett.

Most jött Pice Tóni, Maca vele is három csomagban emeltette el a kártyát, bal kézzel, majd rakni kezdte kifele, a második sornál a tizenegyedik lapnál azt tette amire kíváncsi volt a kérdező, majd folytatva lett a sor, három sor lett letéve majd a többi tizenöt lapot ráhelyezte a cigány Maca a huszonegy lent lévő lapra, arra amelyiket kérte a kérdező.

Azonnal egy halál jött ki, egy nagyon közeli, öt fia lesz de három anyától s nagyon szép gyerekek lesznek, de boldogtalan lesz örök életében, így a maganélete is sanyarú lesz, de nagyon híres fog lenni, de csak öregségére, sok országban fog élni, de vissza fog mindig térni születése helyszínére.

Egy lapot nagyon sákaig forgatott Maca, majd enyit közölt csak, hogy vigyázzon a politikával mert börtönbe fog kerülni végette, most születendő gyermeke művész lessz, a cigányok védelmezője is.

Befejezte, a lapokat elgondolkozva pakolta össze, nagyon rossz kedve lett, megfogta Pice Tóni vállát és komolyan közölte, szerencséje van, hogy itt van, legyen az édesanyjával amig Mindszenten van.

Kiment a putriból, nagyon szomorú volt, lassan sötétedett, a vajda édesapja a sparheltből elővett egy pléhre egy zsaratnokot s meggyújtotta a petróleum lámpát, a szép fehér meszelt vájogfalon az árnyékok megnöttek, a kártyajoslás kicsit idegenné tette a putrit, de azért az anya a füstöltbordával készült paprikás krumplival egy kicsit vidámabbá tette a hangulatot.

A vajda a napok múlásával mindig idegesebb lett, egyik nap nem bírta tovább, közölte, hogy elindulnak hazafelé, igaz már majd egy hónapja voltak az Aranyosban.

Pakálni kezdett, az idő is jobb lett, igaz hideg volt még de hó már nem volt, Január vége közeledett, néha oly erős volt a nap melege, hogy szinte a tavaszt idézte.

Pice Tónival megbeszélték, hogy hajnalban indulnak s másnap hajnalban egy piri pihenővel othon is vannak, egyszerre berontott a vajdahoz Maca.

-- Pice Tóni, Misi, azonnal gyertek, Locskai Erzsike néni fullad, a bazedovja fojtja.-- Elhalgatott, Pice Tóni így morgott.

-- Mondtam már anyámnak, hogy menjen el vele Hódmezőre és nézesse meg mert egyszer baj lessz, főleg estefeled szokott iszonyuan fulladni.-- De már rohantak is át a tuloldalón lévő putriba.

Erzsike néni már lila volt, amikor meglátta Pice Tóni az anyját hirtelen egy gondolat villant az agyába, "meghal az anyám", ordított.

-- Anya, ne hadj'itt, ne halj' meg.-- Az anya nézte a fiát, szeme sarkában megjelent egy könnyesepp, lassan legördült az arcán, befolyt a szájába, majd megindult egy másik könnyesepp is, gyorsabban szaladt le s ez is a szájába folyt, megemelte bal kezét, Pice Tóni felé nyúlt, a fia megfogta a kezét, az arcához nyomta az arcát, könnyörgött.

-- Anya ne haljon meg, apa hol van ijenkor?-- Maca szólt közbe.

-- Elrohant az orvosért a faluba.-- Pice Tóni elengedte a kezét, két tenyerébe fogta anyja arcát, csokolgatta a homlokát, könnyörgött.

-- Anya, mindjárt itt van az orvos, miért nem ment orvoshoz, könnyörögtem, de hiába.-- Elhalgatott, anyja néha kapott levegőt, a nyakán volt az az iszonyú gallér alaku daganat, szegény asszonynak vörös volt az egész feje az oxigén hiánytól.

Pice Tóni elengedte anyja arcát, újra megfogta a kezeit, nézte a szép kék szemeket amik néha lecsukodtak, már nem látta a fiát, csak nézett és tatógott, fuldoklott, elkezdett hörögni, elhuzta hirtelen fia kezéből kezeit és megfogta saját torkát, markolászta, fia nem tudott mit tenni, az anyja haldoklott, egy hatalmasat hörgött majd pislantott egy nagyot és a szép

kék öreg szemek megállapodtak szeretett fián, meghalt.

Maca elkezdett ordítani, a vajda leült egy hokedlira, sirva fakadt, nagyon szerette Erzsike nénit, az anyja is volt, életének egy része is volt.

Pice Tóni leakarta hirtelen fejteni édesanyja kezét a nyakáról, nagyon nehezen de gyengéden sikerült, nem engedte el a hideg kezeket, száját összeszorította, nézte, csak nézte halott édesanyja arcát, ürességet érzett egész testében, lelke is kiürült, csak nézte a megszokott öreg arcot, emlékeztébe égette, érezte az emlék lényegét, tudta, ez a pici idő amig együtt van a halott édesanyjával élte leghosszabb emléke marad.

Halk hegedűszó kuszott be a réseken, Maca, amikor meghalt Erzsikenéni azonnal értesítette a Romákat, minden roma a putri előtt térdelt, szólt halkan a gyászinduló, hirtelen berontott az öreg Tóni, ordított.

-- Bözsikém, nem hagyatsz itt, hatvan éve együtt voltunk, megyek utánad, várjál meg, szeretlek...-- Elfulladt a hangja, zokogott az öreg, az orvos is belépett, levette a sapkáját, a halotthoz lépett, megfogta a homlokát, nem szólt semmit sem, biccentett Pice Tóni felé majd halkan kiment a putriból. A vajda barátjához lépett, majd így szólt.

-- Barátom, fogadd mély részvétem, anyád az én anyám is volt nagyon jól tudod, holnap eltemetjük, maradj még egy kicsit az öreggel s egy hét múlva elküldök érted, addig nyugodj meg.-- Nem várt választ, kilépett a viskóból, halotta amint az öreg Tóni örjöng, a doki a putri előtt beszélgetett a vajda apjával, odaszólt neki.

-- Menjen már be és nézze meg az öreget mert nagyon rosszúl érzi magát, lehet, hogy neki kell most a segítség.-- A vajda nem nézett senkire sem bement a putriba, elővette a megmaradt pálinkát és meghúzta, dudolni kezdte a halotti nótát.

Gondolatai a Locskai Erzsike néni körül keringtek, emlékszik, pár éve amikor még együtt volt az Aranyosban a Roma kolónia mesélte, hogy volt egy Soqova az öreg Tóni öccse, tisztelték és félték tőle, mondák keringtek rolla, sokat mulatott s ezt nem nézték jó szemmel a csendörök, egyszer megverték mert nem ment haza amikor elzavarták a kocsmából, megigérte a csendöröknek, hogy egyenként végez velük, nevette a három ember.

Egyszer hajnalban megtalálták a három embert egy árokban, a vízbe voltak fulladva, együtt, majd újra megverték, ketten, azok is egy hónap múlva halottak voltak, de hogyan, Mindszent népe mesélte a faluban, hogy bement a két csendör a kocsmába és elzavarták haza Balázst, erre Balázs megemelte a kezét s a falon kinyílt virágok kuszta fel, körbetekerték a két csendört és megfolytatta a sok inda, amikor meghaltak újra intett a kezével mire eltűntek a virágok s a két csendör leesett a fal tövébe, kivitték a kocsmá elé őket és ahogy kiérték vele megjelent egy halottas kocsis két lóval s vágattak a kocsmá elé, egy nagy fekete kutya is rohant a kocsis mellett, amikor Balázshoz ért a kutya átszaladt a lába közt, a kocsis megállt egy pillanatra, valami

fényes gömbök jöttek elő a csendörök melleiből, és eltűntek a szekérben, az ott lévő népek azt mondták, hogy az ördög eljött a rossz lelkükért, ez a monda bizony Mindszentet is lázban ^{tarthatta} sokáig.

Ez a Balázs aztán kivándorolt Amerikába, nagyon gazdag lett, várták is haza, de úgy látszik Erzsike néni már nem találkozhat vele.

A vajda kesernyésen elmosolyodott, ilyen az élet, az öregek mennek az emlékek szaporodnak.

Másnap eltemették a kedves anyát, a temető szélére ástak sirt, csak azért hogy azért kísérje figyelemmel az utat ami az Aranyos felé kanyarodik, és Mindszent népe azért vessen rá néha egy pillantást, szenvedtünk de éltünk. A vajda, Misi fellelegzett amikor feugrott a bakkra és kezébe vette az ostort és egy kacskaringóst csapott a lovak felé, elindult hajnalban a hideg szélben, jól beburkolta magát, a lovakon is rata volt a lótakaró mert azért ők is fáztak attól eltekintve, hogy kocogtak.

Másnap este megérkezett, három pihenő volt az úton, nem sietett, de azért nagyon örült amikor a kocsiról lakászáladott fáradtan és összefagyva. Nagyon meglepte, hogy nem volt kint senki sem a putrik közt lévő utcában, de nem gondolt semmi rendkívüli dologra, így vidáman toppant be uradalmába a putrijába.

Felesége éppen fürdette a fiát, amikor meglátta Misit elmosolyodott, nagyon megörült, a vajda feleségéhez ment és egy nagy csokot nyomott a szájára, fiát nem merte megpuszítani mert nagyon hideg volt mindene.

Sára befejezte a fürdetést és az ura ölébe ugrott, pár percig csokolgatta majd leugrott, gyorsan szedte elő az ennivalót, paprikás csirke volt galuskával, finom huslevessel.

Az evés alatt nem sokat beszéltek, nagyon éhes volt a vajda, de amikor befejezte a vacsorát a fiát kezébe vette és egy kicsit dajkálgatta majd visszatette kis ágyába amit a vajda faragott mikor terhes volt a felesége.

Misi beszámolt a Mindszenti eseményekről, sirtak mind a ketten amikor a Locskai Erzsike néni meghalt s a temetéséről is beszámolt.

A vajda elmondott mindent, most következett az asszony beszámolója, de Sára elkomolyodott, nem is tudta hogyan kezdje el, megelőzte a vajda.

-- Mit tudsz Kati húgomról, fia vagy lánya van.-- Misinek nagyon feltűnt felesége megváltozott viselkedése, de nem sürgette, Sára elkezdte.

-- Leánya született, nagyon szép kislány, láttam, nem nagyon hasonlít a Romákra, de van egy nagyon rossz hírem is, nem is tudjam hogyan mondjam el neked, még szerencse, hogy ülsz, Kati hugod meghalt.-- A vajda nézett csak, nem fogta fel amit mondott Sára, megkérdezte.

-- Hogy mondtad, mi van Katival, mit csinált Dénes vele, nem hiszem el, fiatal, szép, nem hiszem el, hogy Isten így büntet.-- Elhalgatott, Maca kártya joslása jutott eszébe, tehát igaz, megint a kártya döntött a sors

felett.

Nem találta a helyét, fel-le sétált a döngölt földön, ha sétának lehet nevezni, alig várta a reggelt, nagyon fáradt volt a hosszú uttól de most nem érzékelte, nagyon szeretett volna már a temetőben lenni Kati húga sirjánál, Terit kérte meg, Kati volt barátnőjét kísérelje ki a temetőbe.

Végre világos lett, kilépett a putriból, szemben lakott Teri aki húga barátnője volt, halkán elhuzta a nehéz rongy bejáratot s belépett, legnagyobb meglepetésére mosakodott a laborban, intett, hogy mindjárt készen van.

Misi kiment a putri elé a kis utra s várt pár percet, lebbent a vastag rongy függöny s kilépett rongyos kabátjában Teri, biccentettek s megindultak az alsóvárosi temető felé, szerencsére pár percre laktak csak a kegyhelytől.

A sirnál álldogáltak, Teri szép csendesen elment, a vajda egyedül maradt hugával, sirt, nagyon szerette, emlékezett egy aranyos esetre, két éve együtt indultak el a városba, felmentek a Mars térre, a környék valamelyik kaszárnyába bucsuztatták a bakákat, talán az utászok voltak ott, a lényeg sok nőszemély volt ott, sirtak-ritak, hogy bakának álltak és mennek háboruba, míg a vajda és Kati nevettek, majd egy kocsibeállóban ettek kenyeret s onnan mentek végig a püspök bazar mentén, érintve a Gizella teret, a városházához, ekkor kezdték el a föld munkálatait és az alap munkákat a fogadalmi templom felépítésére, ide mentek, Kati megkérdezte van-e nálla pénz, azt mondta van, erre eltűnt és pár perc múlva megjelent egy hatalmas kalaccsal, és jött egy asszonyság aki tőle kérte a pénzt, kifizette s erre ő ketétörte s a felét odaadta az asszonyságnak, borzalmasan meglepődött de a nő is, nagyon köszöngötte, majd így szólt, Kati kezét szorongatva.

-- Isten fizesse meg a joságotat, hazaviszem a gyerekeimnek.-- Nem értette, az asszonyság adja el a kalácsot, adnak neki elemozsiát s erre könybelahad a szeme s elviszi a gyerekeinek, nem szólt ^{a vajda} semmit sem, de kíváncsi volt, nevetett s amikor mentek hazafelé elmondta, hogy.

-- Nem az a gazdag aki elad valamit, az a gazdag aki nem ad el semmit, átadja a szegénynek eladásra, hogy drágán adja el a nagy haszon reményében.-- Nagyon elcsodálkozott a vajda ezen az élelletáson, büszke volt a hugára.

Nagyon sok emlék jött elő, a könnye folyt, majd így szólt a fejféhoz.

-- A Romák istene legyen veled a menyországban, imádlak, lányodnak gondját viselem ha kell az életem árán is, nyugodj békében.-- Elkezdett a hó esni csendesen, a vajda már öt órája állt a sirnál, felocsudott mert nagyon fázott, most vette csak észre, hogy a hó is sürűbben kezdett el esni, a fejféhoz lépett, megcsokolta majd elindult lassan a sirtól, nagyon sokszor hátrafordult, talán úgy mint ha valaki visszahívna, hogy ez az egész csak egy játék, egy álom, de nem, lassan a kijáráthoz ért, ekkor értette meg, hogy valakit itt hagyott a temetőben s csak akkor találkoznak ha ő megy el hozzá, más lehetőség nincs,

Végigment a temető előtt lévő kis tó mentén s pár perc múlva már a soron volt, kiszaladtak elébe, kíváncsian vizslattak, hiszem egy hónapig oda volt Mindszentén.

Sára a felesége már nagyon várta az ebéddel, birkapörköltet készített, de a vajdának nem volt étvágya, így be sem ment a putriba, elkiáltotta magát.
-- A férfiak jöjjenek ki a kis útra.-- Várt, majd pár perc múlva gyűltek a romák a vajda körül, végre csend lett és a lökdösődés is abba maradt, a vajda gyorsan számolta a Romákat, a férfiakat, negyvenkilencen voltak érett és életerős férfiak, elmosolyodott a vajda, igaz nehezebbre esett.

-- Most elmegyek az uradalomba, ti lassan jöttök utánam, de nem egyszerre, nem tudom hogyan fog alakulni a látogatásom, de el szeretném hozni Kati kislányát ha úgy látom, hogy valamiben hiányt szenved, nállunk is van enni és inni való, szeretet is van bőven, így ha kell megostromoljuk a házat, a téren legyen mindenki, nem szabad a csendörökkal összeugrani mert börtönbe csukatják aki ellenkezik velük, mondjátok azt, hogy a vajda mondta jöjjenek a térre, megértettétek.-- A Romák helyeslően bólintottak, tudták, hogy igaza van a vajdának, de ha nem is lett volna akkor sem szóltak volna egy szót sem mert a vajda csak jó ügyet szolgálhat.

Misi elindult a körből kifelé, majd elhagyta alsóvárost, nem tudta hogyan fog alakulni a tárgyalása de érezte, hogy most őlni is képes lenne, nem úgy mint amikor utoljára járt Dénesgazdánál, most egy gyermek adta az iszonyú erőt akinek az anyja meghalt de az ő huga.

Belépett Dénes gazda birodalmába, az uradalomba, senki sem tartoztatta fel, egy libériás inas jött vele szemben, mosolygott, és udvarias volt.

-- Üdvözlöm vajda, azonnal szolek úrnőmnek.-- Szólni akart valamit az inasnak de nem volt ideje rá mert eltűnt egy ajtó mögött.

XX

Az urnő, Dóra asszony éppen a kicsi lánnyal játszott, az inas kopogott a szobáján, majd a "szabad" szóra belépett, közölte, hogy megjött a vajda, felsóhajtott s csak ennyit mondott, " VÉGRE "

A gyermeket felenelte az ágyról, karjaiba zárta s megindult a szobából kifelé, belépett a szobába ahol az inas vitte a vajdát, mosolygott, odaért, a gyermeket atnyújtotta a könnyeivel küszködő vajdának, mohón nyult az apróság után, karjaiba zárta, csokolgatta pici orcáját, potyogott a könnye Dóra asszonynak is, a vajda sem bírta tovább, beszélt a kicsinek.

-- Végre látalak életem, tudod, hogy te is a gyermekem vagy most már, ne félj már itt vagyok én is, vigyázok rád.-- A pici nem sirt, gagyarászott, úgy látszik tetszett neki a vajda, pedig vólt rajta rendesen borosta.

A vajda megnyugodott, látta, hogy minden rendben van, a gyermeket karjaiban tartva megjegyezte Dóra asszonynak.

-- Ugy latom nincs semmi gond, szeretném megbeszélni a gyermek későbbi életének részleteit, remélem most ráér.-- Dóra asszony bólintott, még mindig a hatása alatt volt a jelenetnek ahogy a vajda a gyermeket megfogta és ahogyan beszélt hozzá, pár perc múlva tudott csak válaszolni, igaz a vajda ezt nem érzékelte, el volt foglalva a gyermekkel.

-- Menjünk be a gyermek szobájába, legalább latni fogja hogyan is él a pici.-- Megindult a vajda előtt, átmentek egy pár szobán, majd egy kékre festett ajtóhoz értek, itt bementek.

A vajda nagyon elcsodalkozott, drapéria a falon, csodálatos kis bölcső a szoba közepén, festett kicsi szekrények a falak mentén s abban pici ruhácskák, játékok egy sarokban egy alacsony ládában.

Két piros bőrrel bevont zsője volt a bölcső mellett, a vajda az egyikhez lépett és leült, Dóra asszony a masikon foglalt helyet, a gyermeket a vajda nem tette le, szoritotta magához, a kicsi mintha érezte volna, hogy itt védelmet is kap, elaludt, halkán, édesen horkolt, nagyon mélyen aludhatott el, elnevette magát az urnő, a vajda is elhuzta a száját, nem mert nevetni mert félt, hogy felébreszti, lassan a bölcső fölé emelte a picit és befektette a helyére.

A vajda intett, hogy menjenek ki ne zavarjak a gyermeket, felálltak és újra visszamentek a vendégszobába ahol először voltak, leültek, Dóra asszony elkezdte.

-- Misi, szeretnék megjegyezni magával....-- Hirtelen berontott egy szolgál, nagyon ideges volt, szinte kiabalta.

-- Urnőm, rengeteg cigány van odakint a téren, igaz csendben vannak, olyan mintha varnanak valamit vagy valakit.-- Elhalgatott mert ránézett a vajdára, az mosolygott, felállt, rakacsintott a szolgára.

-- Nincs semmi baj, elkisértek csak, megyek és elküldöm őket.-- kilépett az ajtón, leballagott a térre s a varakozó Romaknak gyorsan beszámolt a lejatszódott eseményekről, fellelegeztek, majd elindultak több irányban hazafelé, a vajda visszaballagott a szobába ahol varta Dóra asszony. Újra leült a helyére s az urnő folytatta tovább.

-- Tehat, mondja meg mit akar.-- Misi egy pillanatra elhalgatott majd elkezdte.

-- Először is, hol van Dénes gazda.-- Az urnő azonnal válaszolt.

-- Sajnos gond van vele, részeg, sőt már beteg, amióta meghalt Kati azóta csak iszik, a szobájában van, soha ki nem jön, a lányat nem akarja latni mert szégyelli, hogy így néz ki, elhanyagoltan, bűdösen, még nem tudta túltenni magát, na meg, őt is hibáztatja amiért meghalt az anyja, az a nő akit élete legnagyobb szerelmének tartott, de most ne erről beszéljünk,

a kislányról, nekem az unokám, magának a kishúga, hogyan legyen, mondjon lehetőségeket a további nevelésére.-- Dóra asszony elhalgatott, fürkészve figyelte a vajdát, félt, ha elviszik az unokáját akkor ő nem fogja látni mert nem megy el a putrik közé.

Misi összevetette a látottakat, ők nem tudnának biztosítani ilyen fényűző és modern életet a kislánynak, primitív eszközöket tudnak átadni csak a hatalmas szeretettel, döntése felülmúlta látószögét a cigány társadalomról, komoly arcal kezdte.

-- Dóra asszony, önnek az unokája, látom és érzem, hogy nagyon szereti a kislányt, úgy döntöttem, marad a kislány addig a pontig amíg meg nem változik iránta az érzelmük és a viselkedésük, csak egy a kérésem, ha látni akarja a cigány népem, vagy én, engedje meg, ugyanis, ő a vajda kishúga, s ezért aki cigánynak mondja magát az mind oltalmazni és védeni fogja, így semmi nem maradhat titokban előttem, a Romák jól fognak viselkedni, tisztán tesznek látogatást itt a házban mert ez feltétel lessz, de ne kötszöködjön velük senki sem, utolsó eset volt, hogy megtámadtak, egyet közlök, ha bántódása esik nekem vagy a kishúgomnak kiirtatom a családját, ezt vegye fenyegetésnek, most itt volt negyvenöt Roma, ha kell több százat hozok a ház elé, így gondoltam.-- Elhalgatott, az urnő majd kiugrott a bőréből, nagyon örült, hogy az unokája marad, nem viszik el, kicsit gondolkozott majd így szólt.

-- Misi, elfogadom a feltételeket, igaz Dénes nem beszámítható de én a szavamot adom, így le is fogom írni és az előljárával aláíratatom, most beszéljük meg, mi legyen a neve, mi már beszéltük a fiammal, és egy név mellett döntöttünk, mondjon egy nevet.-- Misi gondolkodás nélkül felelte.

-- Természetesen Kati, hiszen nálunk az a szokás, hogy a fiú az apa után kapja a nevet, a leány az anya után.-- Elhalgatott, Dóra asszony mosolygott.

-- Igen, a Kati név mellett döntöttünk mi is, és mikor legyen a keresztele, őszintén szólva nem akartam erről dönten, nagyon vártam már, hogy ezeket a dolgokat megbewzéljük, de Mindszenten volt s így várnom kellett amíg visszaér, de...-- Elhalgatott mert belépett Panna aki a gyermek nevelésével volt megbizva, így ott is aludt a szobában, minden levegő vételét ismerte, szerette a kislányt, hiszen Panna vérében is volt egy kicsi Roma vér.

-- Urnőm, a kislány felébredt, igaz nem sirt amikor kinyitotta a szemét, de enni-e kellene.-- Dóra felemelkedett, a vajda elmosolyodott, megindultak a gyermek szobájába, Dóra asszony megjegyezte Pannának.

-- Ezentúl nem kislány a neve, hanem Katajin, Katika, Katóka, ki hogyan akarja becézni.-- Mosolygott, felszabadultan léptek be a kislányhoz, a csöpség gagyarászott, fölője hajolt egyszerre a magyar és a Roma gyermeki szeretettel, békességben és megértésben.

A vajda megelégedetten hagyta el az uradalmat, a gyermek fejlődése adott,

a keresztelőre meg majd visszatérnek pár nap múlva ha újra eljönnek a családjával látogatóba.

Igy is történt, a keresztelőt meg is tartották, Dénes gazda állapota nem javult, rengeteget ivott, az évek közben lepakodtak előre, így telt el majd tíz év, semmi gond nem volt, de a sors csak a gyenge pontra kereste mindig. Dóra asszony egyik pillanatról a másikra meghalt, valami szív elégtelenséget állapítottak meg nálla, s ettől az elmulástól bizony megállapodott a keserűség és a düh.

Dénes gazda egyik pillanatról a másikra abbahagyta az ivást s ettől teljesen átalakult alatta, védelmet kért a csendőröktől s ~~három~~ ^{négy} csendőr beköltözött az uradalomba.

A kislány Katinka szinte minden héten egyszer a vajdánál volt, nagyon megszerették s alig várták sokszor, hogy megjelenjen csinos ruháskájában és kicsi kalapjában, ilyenkor felbolydult a putrik nyugalma, mindenki Katinkát kereste, mindenki főzött neki, süteményt sütött, kényeztették.

Nagyon tetszett a kis árvának, s nagyanyja is megbarátkozott a putrik közelségével, sőt volt olyan, hogy ott is aludt.

A cigány családokat nagyon megviselte Dóra halála, majd a kislány távolléte szinte megörjítette azokat akik a sajátjuknak tekintették, ebbe minden család beletartozott, elindult egy elégtelenségi folyamat.

A vajdát ostromolták, hogy intézkedjen mert a kis Katinka az ő gyereke a Romáké.

Egyik nap már nem bírta sokáig, elindult az uradalomba, mindenki nagyon kíváncsi volt, nem mondták el a vajdának, hogy elmennek ők is az uradalom elé s ott addig lesznek amíg a vajda ki nem jön a gyermekkel.

Igy is történt, a vajda bement a házba, azonnal egy csendőr lépett melléje, durván megfogta a könyökét, a vajda elrántotta a karját, sziszegve mondta.

-- Engedd el a karomat, vigyázz magára mert megetetem veled a szarodat.-- A csendőr szólni akart valamit de a vajda megfordult és kiment az ajtón, legnagyobb meglepetésére a téren majd hetven cigány áldogált, a vajda intett nekik, megindultak az uradalomba, a vajda újra belépett az ajtón, a Roma tömeg utána, a csendőrt egyszerűen félre sodorták, a vajda megajta intett, majd így szólt a falhoz szorított csendőrhöz.

-- Azonnal szólj a gazdának, jöjjön ide ha nem jön ide, itt ölök meg mindenkit az embereimmel, de először Dénest belezem ki.-- Majd a romák felé fordult, keményen rájuk szólt.

-- Vegyétek elő a késeket, ha intek azonnal szurjátok agyon ezt a szemétnépséget és akit itt elkaptok, a nőket hadjátok békén.-- A csendőr bepisált úgy megijedt, a vajda megfogta a könyökét és lökött rajta, hogy induljon már el végre.

Vártak, legalább negyed órát, tanakodhattak mit is tudnak tenni, de nem volt semmi lehetőségük, így belépett a társalgóba Dénes gazda és a négy csendőr.

A Romák amikor meglátták őket megindultak a csendőrök felé, a vajda rajuk kiáltott.

-- Azonnal álljatok meg, egy lépést se tovább, majd ha parancsot adok.-- A romák megtorpantak, Jócó egy nagy behemot fekete bőri hústöröny morgott.

-- De vajda, ezek verték meg amikor Katinkám született.-- Elhalgatott mert a vajda nagyon csúnyán nézett rá, előre lépett, Dénes gazda előtt állt meg. Végignézett a vajdán pimaszul amitől nagyon mérges lett a vajda, adott egy akkora pofont a kövér gazdának hogy abban a pillanatban hanyatt esett, az orrából ömleni kezdett a vér, a csendőrök megemelték a puskájukat és a bajonettel felszerelt fegyverrel szurni akartak de a vajda rajuk üvöltött.

-- Ha megmozdultok rögtön meghaltok, eresszétek le a fegyvereket, ez nem a ti dolgotok, különben még számolunk, eldobni a puskákat, de azonnal.-- A csendőrök nem mozdultak, megindultak a romák, azonnal eldobták, a vajda rajuk ordított, a romák.

-- Megállni, most egy kicsit pihenjete, majd lessz még alkalmatok.-- A Romák megálltak, Dénes gazda törülgette az orrát, a vajda leguggolt hozzá, majd így kezdte mérgesen, sziszegve.

-- Emlékszel mit mondtál amikor utoljára találkoztunk, te koszos cigánynak nevezted, és azt mondtad kiereszted a belemet, hátulról ütöttél le, most itt vagyok szentől szembe, egy pofont kaptál s azonnal elested, hogyan akarsz velem verekedni te piszok, emlékszel mit mondtam a szeretetről, azt mondtam hogy " a Roma szeretet oly erős és szoros mint az inda, el lehet szakítani de akkor is inda marad " most pedig beszélgetünk, hol van a húgom.-- Dénes gazda egy kicsit gondolkozott, majd lassan elkezdte mondani.

-- Nincs ithon, majd jön haza, mit akarsz tőlle.-- A vajda mérgesen válaszolt, a kezét ökölbe szorította.

-- Itt most én kérdezek, ez a ház nem a tiéd, amíg részegen fetrengtél éven keresztül addig édesanyáddal aki nyugodjon békében, a házat és az egész uradalmat unokájára iratta, így Katinka tulajdona, te csak a gyámja vagy míg én a nevelője, anyád tudta milyen aljas vagy, és félt, hogy eliszod vagy elkartyázod a lányod vagyonát, így tehát maradj csendben.-- A romák nagy szemeket meresztettek, ők is most halották először ezt a történetet, felmorgtak, Dénes gazda meglepődött, ő sem tudta ezt, így azonnal befogta a száját.

A vajdának tetszett a hirtelen megváltozott helyzet, kicsit nyugodtabb lett.

-- Tehát, ha akarnálak akkor most kidobathatnálak ebből az uradalomból, de nem teszem, neveld Katinkát mert a lányod, de egyre vigyázz, többmint tíz éven keresztül Katinka akkor jött amikor akart, ha megmered tiltani neki, hogy mikor jöjjön, esetleg eltiltod, kieresztem a beledet, de én, nem ahogy te ígérted, nagyon vigyázz maára, és a tanácsom az, küld el ezeket a gyászhuszárokat, mert ezek nem tudnak megvédeni, ha kell, több ezer cigányt ho-

zok ide és letörlöm Szöged területéről a házadat a csendőrjeiddel, míg tégedet elevenen nyuzlak meg, jól gondold meg, és holnap ha akar jöjjön el kishúgom.-- A vajda felállt, hirtelen belerugott Dénes gyomrába, felmordult a tömeg, a vajda intett.

-- Ezt azért kaptad, mert amikor eszméletlen voltam rugdestál, de ez volt az utolsó verésed, most pedig számolunk a csendőrökkel is, Jocó melyik volt aki vert amikor eszméletlen voltam.-- Jocó cigány elvigyorgta magát, majd három csendőrré mutatott, azok elvörösödtek, a vajda intett az ártatlan csendőrnek, hogy menjen oda hozzá, gyorsan mellé lépett a vajdának, Misi mosolygott. -- Most pedig egy kicsi verést adjatok nekik.-- Abban a pillanatban Jocó a legnagyobb csendőrhöz lépett s gyomron vágta, elesett, a többi roma nekiesett a háromnak, pár percig verték, rugdosták a csendőröket majd füttyült a vajda, abbahagyták azonnal, megfordultak és megindultak kifelé a térre.

A vajda körbenézte a csendőröket, nem véreztek, úgy verték meg őket, hogy ne látszódjon, de nyögött mind a ^{házo} ~~házo~~ negy, a vajda megjegyezte ahogy ment ő is a többi Roma után.

-- Ez azért volt mert engemet is tulerővel bántottatok, nem akarok ebből gondot, a kapitányotoknak remélem nem szóltok mert én sem szóltam neki amikor megverteték, így most rendben vagyunk, ezt felejtsük el, hogy volt valami gond köztünk, rendben, ugyanis ti is szeretnétek a városban sétálni, mert ha bosszút álltok, istenemre, vadászok rátok, akkor nincs semmi baj, nem történt semmi, ugye?-- A csendőrök először bosszuért lihegtek, de most belegondoltak abba, hogy ezután nem mehetnek ki a városba mert a családjukra is és örájuk is vadásszanak, na azt már nem, és igaza van a vajdának, ők is többen voltak amikor elverték a vajdát, örülhetnek, hogy csak így uszták meg, szinte egyszerremondták.

-- Vajda, nincs semmi baj, és elnézést a multkoriért.-- A vajda már kiakart lépni az ajtón, visszafordult, visszament hozzájuk és kezét nyujtva felsegitette a ^{házo} ~~házo~~ csendőrt, nagyon meglepődtek, leporolták a ruhájukat majd kezefogtak a vajdával s mentek ők is kifelé az ajtón. Egyszerre értek ki a vajdával, a Romák amikor látták nincs semmi baj megenyhültek, főleg amikor mosolyogva elkészöntek bizony nagy megbecsülésnek örvendett a vajda.

Rájuk kiálltott, vidáman, jó hangosan a vajda a Romákra.

-- Gyerünk a cigány kocsmába, mindenkinek egy nagy pohár bort fizetek, de nem többet.-- A cigányok felordítottak ami hasonlított az éljenezéshez, nevetgélve szapora léptekkel indultak az alsóvárosi temető mellett lévő bodegás talponállóba, a Sajti féle borivóba.

Másnap a cigányoknál megjelent Katika, öröm ünnepet ültek a romák, szinte kézzől kézre járt, mindenki kedveskedett neki.

A romák között kialakult egy bizonyos fokú munka felosztás, az egyik család

fuvaros lett, így a Petrovics... család, zenészek lettek a Sárközi család, kubikosak maradtak, így főleg a vályogvetésben távékenykedtek a Jankó... család, míg a többi család maradt a kereskedelemben a Petrovics Dusan és innen indult ki a vendéglátásban lévő családok is.

Ami nagyon meglepő, szinte azonnal észrevehető, hogy egy Roma honnan is jött, így ha szeged határából is azonnal észrevehető, a Szőregi Romák is mások, pedig minimális a távolság e közt a helység közt és alsóvárosközt. Nagyon sok Roma költözött el időközben innen a putriból, így Dankó Pista is sok Romát elvitt, ez a zenész sokat megfordult Misinél, a vajda szerette a jó nótákat, Pista meg csak alkotta és hangszerelte, nagyon sok dal fakadt a tó partján, a temető szomszédságában, nagyon költői volt a kép, csak egy volt a baj, nagyon sok romantikus művet írtak romák, de a szereplők mind magyarok voltak, s ez nagyon sok Romát bántott, nem merték vállalni roma születésüket, származásukat, így az a társadalom hibás ebben.

A vajda így kesergett amikor beállított barátja Pista, hóna alatt az elmaradhatatlan hegedűje, mosolygott, vidáman élcelődött.

-- Hé barátom, ne busulj, nézz meg engemet, szép az élet, van asszonyom, jön hozzám, nagyon szép nő, kedves, megértő, csodálatos.-- A vajda megfogta Dankó vállát és meghatódva mondta.

-- Örülök barátom, hogy hívják, mennyi idős, remélem nem titok.-- mondta nevetve, de azért még benne volt a keserű tuskéje.

Dankó nagyon ki volt nyílván, látszott rajta, hogy nagyon szerelmes.

-- Ilonkának hívják, Jó ilonka, és képzelő 3 évvel fiatalabb mint én, nagyon szeretem, nagyon sok nótát írtam már neki.

Az idő meg telt, mindenki tette dolgát ahogy az élet előírta minden lénynek, Katika is kifejlődött egy csodálatos nővé alakult, míg a vajda fia is felnőtt, míg a szülők öregedtek, s ez így is van rendjén.

Lassan a Roma családok is kicsérélődtek, elhaltak az öregek, Sára asszony is meghalt, a vajda közönyös lett mindennel és mindenkiel szemben, nagyon megviselte társa és élete értelmének halála.

Misi fiáról nem sokat tudtunk meg, szép kisfia volt, az arca kreol volt és formás, fekete haja szinte keretbe foglalta az arc körvonalát, alakja is rendkívüli volt, apja nagyon sokat edzett vele, így megtanult vivni, bokszolni.

Iskolába járatta Aradra, itt egy régi barátja élt akinél a fiatalember lakott, gépészetet tanult, de nem nagyon szerette, inkább az irodalom felé fordult, így a Roma multat nyomozta, könyvet írt a roma szeretetről és az életükről, igaz apja nem tudott erről de az ifjú Misi nem is mert belegondolni abba, hogy esetleg apja megtudja, nem akarta megtudni mit is szólna hozzá, hiszen nagyon szerette s nem akarta esetlegesen elszomorítani.

Katikát már nem ismerte volna meg, de kellemes emlékei voltak rolla míg gyermekként játszott vele, s együtt voltak a családban az édesanyja s az apja

is.

Nagyon vágyott már haza, négy éve nem volt otthon, azóta, hogy az édesany-meghalt, zsebében volt már a diplomája, tovább semmi nem tartotta Aradon, így hát elkészönt apja barátjától és elindult szülőföldje felé, Szegedre. Pár nap múlva már együtt ültek az ebéchez, nagyon vidám volt most a Roma társaság, megjött a vajda fia aki nagyon okos, diplomája van és tanítani fog Szegeden egy nagy iskolában.

A fiatal Misi sokáig kerülgette a témát de egyszerre csak belevágott.

-- Apa, mondja már, Kaitval mi van, mit csinál, mert a hírekből annyit tudok, hogy tanító lett ő is, de merre van, ott lakik-e még az uradalomban az apjánál.-- Az öreg vajda furcsán oldalazva emelte fel a fejét, mosolygott, majd így szólt élcelődve.

-- Nocsak, nocsak, a fiatalurat érdeklik a lányok, ne érdekeljen a kis katica, hiszen csodálatos lány lett, huszonegy éves elmúlt és csodaszép hosszú szőke haj, kék szemek, kreol bőre, formás alakja mint egy királynő, sőt. mint egy istennő a kinézete, tehát nincs esélyed fiam, a másik az uradalomban lakik még az apjával, nagyon vigyázz vele, aljas egy ember, szegény kislánytól valahogyan elorozta a vagyont s most az apja rendelkezik vele, nem mondhatok rosszat, hogy rosszúul kezeli mert a vagyonuk megduplázódott, nem szól ha Katikám ide jön hozzánk de nem szivleli, hiszen mi cigányok vagyunk, nem foglalkozik azzal, hogy én is tanult cigány vagyok, de egy a lényeg, a szó, cigány. -- Elhalgatott és megfogta a fia kezét, szomorúan megjegyezte.

-- Szegény anyád ha élne, bizony nagyon büszke lenne rád, és a népére is, hiszen cigány léttedre tanult ember lettél, tudod fiam, annak idején amikor én is megkaptam a diplomámat feltett szándékam volt, hogy segítek a népem talpra állításában, de nem így történt, még nincs itt az ideje, és csak nagyon lassan tudunk újra talpra állni, nem kapunk segítséget, így a politikai erők is ellenünk van, nem választanak meg bennünket egyetlen egy hivatalba sem, és látnod itt ragadtam, nem kaptam munkát, ha kaptam akkor nem a képességeimet nézték hanem a származásomat, belefáradtam, neked már jobb lessz, hiszen az idő a tudást fogja szolgálni minden bőrszín ellenére, de ehhez még pár évtized el fog telni.-- A fiatal Misi elgondolkozott, igazat adott apjának, felállt az asztaltól, megpuszilta az apja arcát jobbról-balról és így szólt.

-- Apa, el kell mennem mert egy iskolába várnak, tanárt keresnek, így hasznossá teszem magamat, vigyázzon magára, sietek haza, holnap elmegyünk Mindszentre az Aranyosba s meglátogatjuk nagyapát és nagyanyát, lassan kilencvenhét évesek lesznek, örülnek nekünk biztosan.-- Mosolyogva lépett ki a putriból, szeretett itt lakni, hiszen itt nőt fel, de azért már tervezgetett, hogy egy szép házat kellene építeni erre a helyre vagy a környékre.

Szeged főutcájára ért, erősebben kezdett el dobogni a szíve, a főiskolához ért, az egyetemi épületeket újra megcsodálta, s belépett a nagy faragott kapun.

Végigment a folyosón, aki jött vele szembe mindenki megnézte az öltönyös jóképű, izmos cigány férfit, ismerte az épületet leírásból, de azért keresgetnie kellett a professzor irodáját.

Az egyik kanyarban egy nő jött vele szemben, felvult nagyon pakolva a két keze az állaig, Misi észrevette de úgy volt vele, hogy van még ideje esetleg kikerülnie ha közel érnek egymáshoz.

Igen ám, de megtalálta a professzor szobáját, de már elhaladt előtte pár méterre s így hirtelen visszalépett s az odaérkező nő már nem tudta kikerülni, igaz Misi meg már teljesen elfelejtette, hogy jön valaki vele szemben a kanyarban, s így egy hatalmas csattanással nekiment a felpakolt nőnek. Nem lehet a hatást leírni, a nő térdre esett, Misi elébe, a sok füzetlap és könyvek elrepültek s így beterítették a folyosót.

Mind ketten nagyon megijedtek, térdeltek egymással szemben és bámultak egymást, Misinek mintha a torkát fogták volna meg, nem tudott nyelni, a csodálatos szemek annyira letaglózták, hogy megszűnt az élet körülötte, távolból halk hangot hallott, pedig nem is volt távol, de ő csak a szeméket nézte.

Végre magához tért, sietősen szedni kezdte össze a szétszort lapokat, a nőt is megviselte a találkozás, nem tudta levenni a szemét a kreol bőrű férfinől, kiszaradt a torka, egy szót sem tudott szólni, így szótlanul összeszedték a sok lapot és füzetet, s amikor Misi átadta a kezében tartott lapokat véletlenül a kezük összeért, mindketten összerázkodtak, nézték egymást.

Misi végre megnyugodott, hogy a nő elment, remegett, a professzor ajtaja előtt rendbe hozta magát és kopogott, bentől kiszóltak, hogy szabad, belépett a könyvekkel zsúfolt szobába.

A professzor egy hatvan év körüli ősz, szemüveges férfi volt, fel sem nézett az íróasztaláról, olvasott tovább, szórakozottan közölte, hogy üljön le.

Misi majd fél órát üldögélt mikorra a professzor felnézett, abbahagyta az olvasást, elmosolyodott ahogy meglátta Misit.

-- Elnézését kérem, de egy kísérleti anyagot néztem át s lekötötte a figyelmet, de most már halgatok, miben segíthetek. -- Misi már önmaga volt, nem látszott rajta a nő okozta izgalom, nyugodtan válaszolt.

-- Professzor ur, először is üdvözlétét küldi Szombathy György úr Aradról a Műszaki Tudományegyetem Rektorá, tanárom és tisztelőm, az ön évfolyamtársa és barátja.-- A professzor közbevágot.

-- Hogy van tudós barátom, tán csak nem önt okította.-- Misi elmosolyodott.

-- De igen, ő volt a tanárom, nagyon jó egészségnek örvend.-- Misi egy kicsi szünetet tartott, majd így folytatta.

-- A Rektor úr küldött önhöz, a segítségét kérem, tanítani szeretnék itt a főiskolán, a képességeimet dokumentálom és egy levelet is mellékelek amit

tanárom irt önnek.-- Misi zakója zsebébe nyult, a professzor érdekesen nézett a fiatal Roma emberre.

Átnyújtotta a lepecsételt irományt, feltörte a pecsétet a professzor és elkezdte olvasni hangosan a levelet, hogy Misi is halja.

" Kedves barátom! tudom régen nem találkoztunk, talán vagy harminc éve s mégis kérni merek tölled szívességet, de nem az én érdekemben teszem, fogadd szeretettel ezt a Roma fiut, nagyon nagy tehetség, kitünővel végezte az egyetemet, sajnos nem akar itt maradni nállunk, pedig az ilyen tudással megáldott emberekre nagy szüksége lenne az egyetemünknek, kérek segíts neki az élet első lépéseiben, az, hogy származása Roma, az erény szinte a tarsadalom számára mert a helyét jobban megfogja állni mint bármely más nemzetiségi, őket hajtja a tenni akarás és az, hogy megmutassa a cigány is tudásban nem marad alól a magyar embernek. Fogadd szeretettel és vigyázz rá. Tisztelettel barátod Szombathy György, Arad, "".

A professzor forgatta az ujjai közt a levelet, emlékei megrohanták, de nem sokáig tartott mert kopoegtak, kiszólt, belépett a nő akit felborított Misi a folyosón, újra remegni kezdett Misi, a szíve ki akart ugrani a helyéről. A nő dadogni kezdett, és erről a fiatal Roma férfi tehetett.

-- Professzor ur, sze.. szeretn... szeretném ha... nem is érdekes, majd később.-- Hirtelen sarkonfordult és eltűnt az irodából, a professzor nagyon meglepődött, de csak ennyit közölt.

-- Nem értem, sohasem csinált még ijét, biztosan nem volt fontos és majd később mondja el, nem akart zavarni, érdekes nagyon.-- Mondta elgondolkozva, majd nevetett egyet és Misihez szólt.

-- Rendben van barátom, mikor akar kezdeni, gondolom a műszaki osztályt akarja vinni, holnaptól intézze a papir ügyeket és amilyen gyorsan lehet ugy kezdje meg a tanítást.-- Misivel madarat lehetett volna fogatni, van munkája, és ami a fő, egy csodálatos nő is van abban az épületben amiben ő is tanít, csak most az lenne a jó dolog, ha megtudná mit is dolgozik a csodaszép nő, mennyi idős, van-e férje, hol lakik, kik a szülei..... Hirtelen megállt az utcán, észre sem vette, hogy rossz irányba indult el, majd hangosan felnevetett, szidta saját magát, hogy ilyen kérdésekkel gyötöri agyát, ugy néz ki szerelmes lett, már nem is érdekli semmi más csak a lány, lassan megfordult, és elindult az alsóvárosi putrik felé.

Othon elmesélte a napi tettet a főiskolán, a vajda nagyon elégedett volt, de amikor meghalotta, hogy a fia szerelmes egy kicsit aggodott, s ezt nem is titkolta, sőt nem is akarta.

-- Tudod fiam, ekkor kezdődik el egy szülő aggodalma, a gyerekei szerelmek lesznek s elkezdődik egy versenytücsök az életidővel, megnősül és a szülőnek marad a magány, a gyereke nem jár hozzá, nincs idő már rájuk, felesége van, munkája, később gyereke, és ez mellé a napi életritmusos problémák, s a szülő készül a nagy útra, a temetőbe.-- Elhalgatott, az ifjú

Misi nem hitt a fülének, nem így ismerte apját aki ennyire a lelkére vesz egy olyan eseményt ami még ezután fog megtörténni, ha egyáltalán megtörténik, elmosolyodott.

-- Apa, ne mondjon már ilyen butaságot, nagyon jóul tudja, hogy nem is tudnám magára hagyni, senkim sincs magán kívül, és szeretem, nem szabad mondani értelmetlen dolgokat.-- A vajda legyintett, majd így szólt.

-- Fiam, had mondjak el egy történetet rollam, soha senkinek nem mondtam el még, de úgy érzem neked tudnod kell, titok, és ez *már* a te titkod is, amikor megszületté elmentem nagyanyádhöz Mindszentre, ott voltam egy hónapig, segitettem nagyanyádnak, ott van egy kártyajós aki jósolt nekem is és barátomnak Pice Tóninak is, minden jóslat bejött, és most halgasd végig amit jósolt, amikor meghalt édesanyád nagyon egyedül voltam, magamhoz vettem egy magyar asszonyt, azt mondta szeret, hittem neki, egy év múlva terhes lett, nagyon boldog voltam, a jós megjósolta, hogy lessz még három fiam, így a jóslat szerint már egy meg is lessz rövid időn belül, és vártam a gyermeket, s végre, megszületett, de nem egy hanem három fiu, borzalmasan boldog voltam, te Araden tanultál, nem akartalak zavarni az én gondjaimmal s ezért nem szóltam erről, egy évesek voltak amikor az anyjuk elment az erdőbe rőszét szedni, de nem jött haza, megismerkedett egy kubikussal aki aznap azért dolgozott ott, hogy fát vágjon az uradalom számára, de másnap már ment haza Baksra, ő is roma volt, így elment az asszony vele, nem tudtam rólla s én bizony a városban voltam mert lovakat adtam el, így a három pici egyedül maradt, senki nem tudta, hogy nincs othon, megfagytak a fiaim, borzalmas volt, eltemetem őket, az anyjukat kerestettem de nem találtam sehol, a napokban jött egy Baksi cigány aki elmondta, hogy az asszony hol van, el akartam menni bosszút állni de nem mentem mert te közben hazajöttél s így csak megátkoztam, ez az én titkom, és a jósnő jóslata bevált, sőt barátom Pice Tóni jóslata is bevált amit neki is jósolt Maca, már három felesége volt, a gyerekei mind elmentek mert szégyelték az apjukat, hogy putriban laknak, igaz ezek nem Romák, magyarok, Pice Tóni börtönben van mert összerugta a port az előljárokka, ugyanis kiállt a cigányok törvényei mellett amit valamikor hoztak a városi előljárok, nem nagyon akarják betartani mert a pénz amit felvesznek a cigányok jobb életkörülményeinek a javítására azt mind zsberre teszik, ezt több helyen is elmondta s elvitték a csendörök izgatásért, ez a helyzet, s ezért vagyok nagyon szomorú.-- Befejezte, lehajtotta a fejét, szeme megtelt könnyekkel, nem sirt, de szive nagyon nehéz lett, főleg, hogy fia mondta, szerelmes, mi fog még történni a családjában, nem volt még elég², kérdezte magától s közben istenétől. A fiatal Misi elgondolkozott, érezte, hogy apja valamit elhalgat előlle így rákérdezett.

-- Apa, valamit elhalgat előllem, érzem, mondja meg, mi az, mert, hogy va-

lamit titkol azt érzem, apa, mondja el, nem vagyok már gyerek, ki fogom birni, és elmondhatom, nem hiszek a jósokban.-- Felnevetett, de ez a nevetés nem volt őszinte, apja beszámolója megrázta, de mutatta, hogy nem fogott rajta a történet.

A vajda felemelte e fejét, elhitte amit fia mondott, elmosolyodott ő is, úgy volt vele, fia ha tudja mit is jósoltak neki akkor vigyázni fog az érzelmeivel a rossz utra való csuszás lehetőségeitől.

-- Veled kapcsolatban, a szerelem lessz a veszted, de ezt nem tudom hogyan értelmezzem, talán egy rossz asszonyt kapsz, vagy mit tudom én, a lényeg, nagyon vigyázz a lányokkal.-- Szeretettel megfogta a fia arcát és egy puszit adott neki majd megsimogatta az arcát, sugárzott az örömtől. hogy ilyen családos fia van, a férfiak büszkesége is ahogy atyai szemmel nézte.

A beszélgetést már tompította ha arra gondolt, hogy másnap találkozik a csodaszép nővel, apjára nézett és vidáman kérte.

-- Apa, jöjjön, meghivom egy pohár borra a kocsmába és beszélgetünk, ja igen, Katival mi van, mikor jön, kíváncsi vagyok már rá nagyon, hisz lassan ő t éve nem láttam, el sem tudom képzelni ahogy is néz ki, mit csinál, jó lenne egy kicsit elbeszélgetni vele.-- Felkelt az asztaltól, apja is és szép lassan kiléptek a hűvös estébe, megindultak a kocsmába, oda ahol csak cigány van és nem nézik meg a bőre színe végett.

Beléptek a bodega ajtaján, vágni lehetett a pipa füstjét, megkapták a kért bóradagot és beálltak egy sarokba, onnan figyelték a kocsmái eseményeket. A nagy hangzavarban ismét rákérdezett az ifjú Misi apjára mi van Katival, mikor jön hozzájuk, apja kortyintott és úgy válaszolt.

-- Nem tudom mikor jön, nagyon régen volt már nállunk, valahol dolgozik, igaz nem kellene neki mert elég gazdag de nem szeret othon lenni, van egy mostoha anyja, az is fiatal, utálja a cigányokat, így nagy veszekedések vannak ha el akar jönni, így mindig titokban kell jönnie hozzánk, tudod fiam, megöregedtem, lassan nem tudok harcolni az apja ellen, ő fiatalabb, na meg ottvan a mostani feleségének is a két fia, ezek szerintem Kati vagyonát is elveszik, a hatalmukba tartják mert, hogy Roma volt az anyja, s ezért bizony még egy ok az aljasságra, szegény kislány.-- A vajda megint kortyintott, majd folytatta tovább.

-- Nem akarsz mesélni a szép lányról akit megismertél,? pedig nagyon kíváncsi vagyok rá.-- Fürkészve nézte fiát, úgy látta mint ha egy kicsit zavarban lenne, az ifjú Misi várt egy picit és elkezdte.

-- Rövid hajú, szőke, szép szeme van, de nem tudom milyen színű, tudom szegyen de úgy bámultam rá, hogy nem tudtam megfigyelni, valami furcsát találtam rajta de nem tudom mit, egy megmondhatatlan érzésem van vele szemben, és nem tudom mit is csinál a főiskolán, érdekes volt az ismeretségünk, neki mentem a folyosón és felborítottam.-- Elhagatott mert apja elkezdett nyetni de Isten igazából, a szemét törülgette a könnytől, végre lecsilapodott.

Megittak még egy pohárral s elindultak hazafelé, de azért mind a ketten érezték, hogy valami azért változott kettejük között, talán férfi lett a gyerek.

Katika olvasgatott othon a kandalló előtt, nem tudott melaludni, a szerelem is ludas volt ebben de apja viselkedése is, nem engedte elmenni a vajdához, ehhez társult mostoha anyja intelme is, na meg ezek mellé állt az egyik fiu is Árpád, aki az idősebb volt, és nem titkolt vágya volt, hogy Katikát elvegye feleségül, így minden oka megvált arra, hogy féken tartsa leendő aráját, igaz erről csak még a két szülő tudott.

A fiatalabb fiu Kálmán nagyon szerette Katikát, a hugának tekintette, és egy kicsit szeleburdi is volt, művész embernek tartotta magát, zenét komponált, kitűnő hallása volt s így kellemes zenéket alkotott.

Kopogtak Kati szobájának ajtaján, belépett Árpád, nagy magas, szikár alakja és ellenszenves arca szenvtelené tette, sas órra inkább a tettek embere volt mint sem a megoldások hive, így az erőszakosság közelebb állt hozzá mint az emberség, mosolygott, de ez a mosoly Katikán mindig összerázkodást okozott és lúdbőrt.

-- Szerbusz darágám, ma még nem is láttalak, szeretnék veled elbeszélgetni, van egy nagyon kellemes hírem, és remélem neked is tetszik, nem tudom hogyan is kezdjem, de belevágok.-- Katika ránézett, elbiggyesztette a száját és újra a könyvbe merült, szíve erősebben kezdett dobogni, félt.

Árpád nem zavartatta magát, látta, hogy Katika nem figyel rá ezért elvette a könyvet a kezéből s erősebben szólt rá.

-- Nem tudom észrevetted-e, hogy hozzád szóltam, nem szeretem ha valaki nem figyel rám amikor komoly dolgot akarok közölni.-- Egy pillanatra elhagatott, Katika mérges lett s durván felelt.

-- Először is, ez az én szobám, sőt házam, az, hogy komoly dolgot akarsz közölni az csak neked komoly, engemet nem érdekel, és akkor figyelek amikor akarok, most pedig kérem a könyvemet, és takarodjál kifelé a szobámból, ha esetleg van mondanivalód hónap elmondhatod vagy leírhatod.-- Árpád meglepődött, nem gondolt arra, hogy ilyen harcias is tud lenni Katika, ezért mérgesen válaszolt.

-- Na ide figyelj te kis cigány ivadék, amit mondani akarok, feleségül foglak venni mert a vagyonnak a családban kell maradnia, a másik, szép is vagy s mutogatni akarlak, a harmadik, szeretlek is mint nőt, de semmi egyéb tehát erre számítsál, apáddal és anyámmal már megegyeztünk, tehát te is tudsz rólla.-- Kati nem jutott szóhoz, felugrott az ágyból, elkezdett kiabálni szinte hisztérikusan.

-- Takarodjál kifelé, soha nem leszek a feleséged te barbar disznó, van akit szeretek, nem apa fogja eldönteni kinek legyenek a felesége, és főleg nem egy kiköpött kocsmái táncosnő dönti el az életemet -- idióta fiával, és egyet jegyezz meg, ha nem hagysz békén, elfogok menekülni és sohasem találasz meg, takarodj.-- Az ajtóhoz ugrott, kinyitotta és ordította.

-- Kifelé te félkegyelmű.-- Árpáddal még sohasem beszéltek így, nagyon sok alkalommal megsértették kocsmákban de mindig bosszút állt, megverte vagy megverette aki megsértette oly erővel, hogy béna maradt valamely testrésze, most sem tudta elviselni, de ez nő, így maga is megtudta torolni. Megindult a szobából kifelé, de amikor Kati mellé ért adott neki egy hatalmas pofont amitől a vékony nádszál lány elrepült a szoba belsejébe s elájult, beütötte a fejét, arca fepuffadt s a szeme alatt hatalmas piros folt keletkezett, így szólt vissza Árpád nyugodtan.

-- Engemet soha senki nem fog megsérteni, mindig bosszút állok, de drágám, akkor is véghez viszem a tervemet ha nem tetszik.-- Kilépett az ajtón, becsukta maga mögött, közben a szögök összefutottak a hangra, régen volt már veszekedés, de ekkorára nem is emlékeznek.

Benyitottak Katika szobájába, eszméletlenül feküdt a földön, odaszaladtak hozzá és felemelték ketten, az ágyra fektették, az asztalról gyorsan öntöttek egy pohárba vizet az ott lévő kancsoból és mosogatni kezdték az arcát, egyszerre felnyitotta a szemét, ijedtség volt benne, fel akart ugrani de nem tudott, megütötte a térdét s így visszahanytlott az ágyra.

Dénes gazda szaladt be, letérdelt lánya mellé, kezébe fogta az arcát és aggodva szólalt meg.

-- Mi történt kislányom, ki bántott.-- Kati elsírta magát, megfogta apja kezét és úgy panaszkodott.

-- Árpád ütött meg, csak azért mert nem teszett amit mondott, apa, igaz, hogy már eladott engemet, feleségnek ehhez az állathoz, válaszoljon, igaz vagy hazudik.-- Az apa elfordította a fejét, elkezdett magyarázkodni.

-- Tudod kislányom, a feleségem akarta, én meg szeretem és nem akartam neki ellent mondani, nagyon jó gyerek az Árpád, szeret is tégedet nagyon, csak nem szabad fedűhíteni, ő ugyan úgy viselkedik mint amikor én is fiatal voltam, egy kis türelmet kell neki adni és meghunyászkodik...-- Kati vágott közbe.

-- Apa, nem érdekel mikor hunyászkodik meg, nem szeretem, mást szeretek, és inkább meghalok ha hozzá kell mennem feleségül, utálok, sohasem leszek az övé ebben az életben, és apa, a vagyonomat neki ígérted, csak neked adtam oda, de nem egy senki házi bandának, a feleséged is egy szajha aki már kiöregedett a kocsmák füstjéből, csak a vagyon kell neki, hogy a fiai jól éljenek, igaz Kálmán kivétel.-- Elhalgatott, kimerült, az apa ráförmedt.

-- Lányom, ne beszéljél így a feleségemről, szeretem és tessék tiszteletet adni neki.-- Megfordult és kiviharzott a szobából, a szolgák mellé térdeltek, nagyon szerették mert látták milyen kegyetlen sorsa van, még akkor is ha családban él, s apja a vidék leggazdagabb embere.

Katika gyorsan elaludt, jól esett neki, hogy ennyi ember körbe vette, sirt, a sirás ringatta álmába, de elalvása előtt egy férfi kövonalai rajzolódtak ki amint fellöki a főiskola folyosóján, mosolygott, s így szenderült el.

Másnap reggel a lány nagyon levertnek érezte magát, fájt minden csontja, a térdé bedagadt, a szeme alatt hatalmas kék folt éktelenkedett, de nem volt mit tennie el kellett mennie tanítani, nagyon tartott a hazudós magyarázkodástól, esetleg olyan emberrel találkozhat aki kérdéseivel ostromozza.

Rengeteg pudert rakott csodálatos kreol bőrére, hogy egy kicsit eltüntesse a kék foltot, valamelyest sikerült is halványítania.

Senki nem vette észre a hatalmas ütés nyomait, igaz mindenki t került egy pár napig, majd jött a hét vége és addigra szinte eltűnt.

Kati tervezte a látogatást a vajdához, el is döntötte szombati napon, hogy az apjának egy napi távollétet mond, hogy a barátnőjéhez elmegy s velük marad estig.

A tettet követte, hatalmas ovációval fogadták, minden putriba be kellett mennie egy kis időre, a vajdánál kezdte, a fiatal Misi elutazott Mindszentre az Aranyosba nagyszüleihez, így megint nem tudott találkozni Katival.

Milyen is az élet nem ismert oldala, Kati akkor köszönt el a vajdától amikor Misi köszönt be a nagyanjaék házába mert megérkezett.

Végre eljött a hétfő, Misi kezdetett a munkahelyén dolgozni, nagyon örült, de talán még jobban örült annak, hogy találkozhatott a rövid hajú szőke csoda szépséggel.

A professzor irodájában várakozott amikor megjelent Kati is, gyorsan egy-egy jó reggel köszöntek egymásnak és már ment is kifelé a nő, sietett az osztájs felé, mosolygott, érezte, hogy ez a férfi itt fog dolgozni, hiszen amit hallott fél szavakat az mind arról árulkodott, mert nem szabad elfelejteni a női kíváncsiságot, halgatodzott is a professzor ajtajánál, s így amikor erre gondolt Kati egy kicsit elpirult, szégyelte magát, de annyira felkeltette a kíváncsiságát ez a férfi, hogy muszáj volt neki ezt tennie, ha nem teszi megtagadja ön magát, de ő igazi nő.

Megjött sietve a professzor, karanfogta Misit és elindultak a kihalt folyosón egy tanterem felé, hangoskodás volt, de azért kulturált viselkedéssel, mint általában a főiskolások, kevés handabanda de sok tettel.

Beléptek, elcsitultak a fiatalok, a professzor bemutatta a tanulóknak Misit és magára hagyta, már csak őtölle függ hogyan boldogul.

Amikor magára maradt a tanulókkal hirtelen rászakadt egy bizonyos fokú magány, az ember ezt akkor érzi ha nincs egyedül de sokan veszik körül és ő egy ember, nem csak ember, hiszen Roma.

Az óra eltelt, Misi rosszabbra számított, de a szíve a torkában dobogott, hiszen még jött a többi, hat tanórát kellett még oktatnia változatlan erővel.

A tanároknak fenntartott helyiségben bemutatkozott mindenkinek, egyedül a szép kolléganő hiányzott, már tudta, hogy ő is tanár és matematikát tanít. Nem tudott mit tenni, nagyon várta, de nem is sejtette miért került a kollégáit szinte feltűnően, gondosan előkészítve.

Egyiknap hatalmas mulatságra készült a romák népe, Pice Tónit kiengedték a börtönből, de egy feltétellel, ha nem foglalkozik politikával, természetesen megígérte, de úgy, hogy nem Magyarországon, ki akar vándorolni Amerikába, hiszen volt már az olaszoknál, a németeknél, meg a környező országokban, mindenütt nagy a politikai káosz.

Magyarország is készülődött a háborúra, de a romákat ez nem nagyon érdekelte, hiszen a társadalomból szinte mindig ki voltak rekesztve, igaz a cigány az életet sohasem tekintette halál kérdésnek, élt mert dobogott a szive, meghalt ha nem kelt fel, ilyen egyszerű az egész.

A fiatal Misit nagyon megbecsülték a diákok is, hiszen hatalmas életbölcsességgel rendelkezett, s így az írói képességeit is ki tudta bontakoztatni, elvállalta az irodalom tanítást is a műszaki mellett.

Katikával találkozott, keveset beszéltek de annál többet bámulták egymást, de az egyik napon nem volt mit tenni, ketten adtak egy teremben a diákoknak oktatást, lehetetlen volt az egymás kerülése, egymás mellett ültek a teremben az asztalnál, néha a kezük véletlenül összeért s ilyenkor a láthatatlan villámok cikáztak a talpuktól a feje tetejükig de a szívük ilyenkor megállt egy pillanatra.

A nagy kolomp megszólalt ami az óra végét jelezte, Misi már nagyon bátorította magát, s amikor a diákok kivonultak a lány felé fordult, minden bátorságát összeszedve szólította meg.

-- Ne haragudjon, szeretném meghívni egy kis sétára, van e lehetőségem rá hogy eljön velem egy órára legalább.-- Mikorra végigmondta már megbánta, talán nem kellett volna ilyen gyorsan lerohannia, de legnagyobb meglepetésére a lány egy picit gondolkozott és már válaszolt is.

-- Természetesen, mikor szeretné, és hol.-- A lány is elpirult, de jól esett neki, végre, találkozhat azzal a férfival akit nagyon megszeretett az utóbbi időben, kérdőbben már nem is nézhetett volna Misi-re.

Tanácstalanul tárta szét a kezét a fiatal ember, nem volt felkészülve, hogy elfogadják a meghívását, s ösztönén nem is mert rá gondolni, így maradt a gondolkozás de gondolati gyöszorúsággal, végre eszébe jutott egy hely.

-- Tudja, van egy szép hely a a viztoronynál a fehér korlatnál várom, ha ön is jónak látja, ha nem szívesen, találkozhatunk máshol is.-- Elhalgatott mert annyira izgatott volt, hogy megizzadt a háta, a melle is kezdett nedvesedni az izgalomtól, gyöngyöző cseppek kezdtek megjelenni a homlokán, a lány sem panaszkodhatott a hidegre.

Végre, megemelkedett a lány, mosolygott csodálatosan, a férfi is, majd fel falták egymást a szemükkel, végtelen boldogok voltak, ekkor kapott észbe Misi, hogy az időponot nem beszélték meg, gyorsan megkegyezte.

-- Az ötóra megfelene, ugyanis a diákjaim most irtak dolgozatot s át kell néznem, de...-- Nem tudta tovább folytatni mert a lány már mondta is.

-- Természetesen jó lessz az időpont.-- Előre engedte Misi a lányt s ahogy visszafordult s közölte a beleegyezését csodálatos volt az arca, csillogott a szeme, villogott csodaszép foga, Misi lélegzete elakadt, megmerevedett, szíve iszonyú sebességgel küdött hatalmas mennyiségű vérével ami több mint valószínű ereiből felmenekültek, hogy szíve hőjét csillapítsa.

Misi amikor hazaért rögtön a mukához látott, apja még nem volt othon, de már nagyon várta, tervei voltak a putrival és apjával is.

Mikorra befejezte a dolgozatok javítását apja is megérkezett, fia azonnal a lényegre tért.

-- Apa, szeretnék beszélni magával, nagyon fontos.-- Apja közbevagott.

-- Tudom fiam mit akarsz mondani, el akarsz menni mert egy lánnyal megismerkedtél és a putri nem alkalmas tovább, igazam van, fiam.-- Misi egy pillanatra meglepődött de csak mosolygott, eszébe jutott apja szavai a gyerekekről meg az öregségről, bólintott.

-- Majdnem apa, de mégsem így van, valóban szeretnék egy másik házat, valóban megismerkedtem egy lánnyal, de nem azt jelenti, hogy el akarom hagyni, sőt azt szeretném ha együtt maradnánk.-- A vajda elnevette magát, fia vállatvettette a kezét s így folytatta.

-- Hidd el fiam, ez csak ön ámtás, én is ezt tettem amikor fiatal voltam, semmi baj nincs, vettem egy házat a sóházzal szemben, tudod olyan napsugárast, nagyon szép, a tiéd, már a neveden van, maintéztem el az utolsó simításokat a papírok terén, én megleszek itt, anyád is az életét itt élte le és nem tudnám elhagyni a putrimat, mert ez egy élet, nem dobom el.-- Az öreg vajda kitette a kulcsokat fia asztalára, a papírokat, sirt, tudta, ez az a perc amikor elvállnak utjaik, most öregedett meg.

Fia nézte, törékeny lett, vékony betegesnek tűnő, igaz még soha meg nem kérdezte tőlle, hogy betege, nagyon sok hiányosság ütötte szíven apjával kapcsolatban, megsimogatta az öreg arcot, a vajda elnevette magát, erőltetett volt de jól esett mert enyhült az érzelem okozta görcs.

-- Jól van fiam, addig maradsz amíg akarsz, a lakás csak lehetőség, nagyon örülök, hogy nem akarsz elcuccoltatni innen, na meg a másik, néha eljön a fogadott hugom kislánya, ő már megszokta a putrim, megszokott, nem akarok bánatot okozni neki, ráérsz most?-- Kérdezte vidáman.

Nem tudott hirtelen válaszolni, hiszen sohasem történt még meg, hogy nem ért rá amikor az apja kérdezte, s ime az első eset, bánatosan felelte.

-- Sajnos öt órákor találkozok a kolleganőmmel, randizok vele, de ha haza értem akkor ráérek, ígérem.-- Az öreg vajda elnevette magát, valahol egy túske belement a lelkébe, s tudta mindig szurni fogja, de vidáman felelte.

-- Nagyon örülök annak, hogy már az unokámon töröd a fejedet, de iparkodjál mert nem sok időm van rá, hogy játszak vele, most pedig menj el a lakásodra és ismerkedj meg vele.-- Az öreg vajda sarkon fordult és kiment a putriból, sietnie kellett mert a sirás környékezte, de a kocsmák pipa füstjére ráfog-

hatja, hogy csipi a szemét az illatos illat.

A fiatal Misi negyedórával hamarabb megérkezett a találka helyére, de előtte elrohant az apjától kapott lakást megnézni, három szoba, fürdőszoba, társalgó, dolgozó szoba, háló szoba, ebédlő, csodálatos, minden a helyén, így a hálószobában az ágyak meg ami oda tartozik, a konyhában is minden amikell de a dolgozó szobában egy faragott íróasztal, és berendezve a kor izlésének. Végre elérkezett a várva várt idő, de a lány sehol sem volt, fél órát várt még a viztoronynál is úgy döntött elmegy, nem vár tovább.

Nagyon szomorú volt, a lelkére vette, s azt járt az eszében, hogy egy cigány fiúnak nincs semmi esélye arra, hogy egy csodálatos szépséget szerethessen. Mikorra idáig ért az elmélkedésben a hátamögött megszólalt egy hang, azonnal felismerte a világ egyik csodáját, a lány hangját.

-- Ne haragudjon, de nem tudtam jönni, elestem és nagyon beütöttem a térdemet, így lassan kellett jönnöm, már azt gondoltam, elment, nem vár meg, köszönöm, hogy várt még rám.-- Misi úgy fordult meg, hogy szegény lányt majdnem átlökte a korláton, elkapta s egy pillanatra magához szorította amitől megremegtek a térdai, a lány elmosolyodott, Misi bocsánatot rebegett.

-- Ne haragudjon a szeleburdiságomért de nagyon megviselt a mai nap, bocsánat.-- A lány huncutul megfenyegette az ujjával.

-- Nem haragszom, ha elismeri, hogy akarattal tette.-- Misi elpirult, nézte a szép szemeket, pirosak voltak, talán a sirástól, meg is jegyezte.

-- Ne haragudjon, van valami gond, úgy látom a sirás jelei a szemén még rajta vannak.-- Megfogta a lány arcát, nézte, a lánynak nagyon jól esett ez a törődés, hosszú ideje már, hogy senki nem foglalkozik azzal mi is van éppen a szemével, vagy az arcával.

A férfi tenyerébe temette az arcát, megfogta a kezeket, sirva fakadt, Misi átölelte a lányt, remegett, arcát belefurta Misi széles vállába, a férfi nem tudta mit kell ilyenkor tenni, simogatta csak a haját, talán ő is szenvedett annyit mint a lány, csak azért mert látta, hogy sokat szenved és nem bírja.

Kati sirt, Misi szótlán vólt, egy járt az eszében, ha valaki bántotta azt megöli, ezt megígéri ösei sirjára, nem tudta mit is tenyen, egy lehetősége akadt, megkérdezi hova vigye.

-- Tudom nagyon nehéz, de úgy érzem nem mehetünk akár hova, csak mozgassa meg a fejét ha egyetért, menjünk, bocsánat, vigyem haza.-- A lány nemet mozgatót siró fejével, Misi újra kérdezte.

-- Gondolom nem akar nyilvános helyre menni.-- A lány megint nemet intett a fejével, majd Misi folytatta.

-- Eltudom vinni hozzám, de ígérem uri ember leszek, apámhoz is el tudnám vinni, de ő messzi lakik minnen, én tíz percre csak, ott beszélgethetünk és elmondhatja mi az a nagy gond.-- A lány intett egy igent, Misi lassan

finoman megfordította a lányt és lesegítette a pár lépcsőn és megindultak a tiszta part felé, végigmentek a macskaköves úton egész a Rieger házig, majd érintették a Főreal iskolát ahol barátja Babits Mihály tanított s pár napja hagyta el az iskolát, itt mentek ki a partra, majd lementek a sóház oldalánál ahol nagy munkában voltak a sóhordók, hordták be az izesített a fakkokba az épületbe.

Misi megállt a ház előtt, a sóhordó emberek ügyet sem vetettek rá, egy hang kiáltotta a nevét, megfordult s legnagyobb meglepetésére apja régi barátja ült egy lovaskocsin, ő is egy vajda volt, de a szőregiek nevezték ki, és a leghiresebb lókereskedő, érdekes, egy szólas jutott eszébe ami szinte idő álló, a legbecsületesebb ember volt aki ebben az időben létezett, ime a szólas, " legyél olyan becsületes mint a cigány Dusan " s ez már évtizedek óta ismert.

Misihez lépett, megcsókolta jobbról-balról, érdeklődött apja felől, majd amikor látta, hogy a lány nagyon sápadt, hozzá fordult.

-- Elnézést kisaasszony, látom nem jól van, üljön fel a kocsira amíg beszélgetünk....-- Misi közbeszakította.

-- Ebben a házban lakok, gyere be, muszáj bevinnem a kisasszonyt mert nagyon rosszul van.-- Dusan nagyon elcsodálkozott, de nem szólt semmit sem, Misi kinyitotta az ajtót és beléptek, a lányt fogta a könyökénél fogva, Dusan bevezette a dolgozó szobába, Katinak bemutatta gyorsan a mosdót, majd akonyhat és közölte vele nézzen szét s pihenjen le valahol.

Dusan után ment a dolgozó szobába, leültek, majd két órahoszwát beszélgettek amikor elment Dusan, borzalmasan unta már Misi.

Azonnal a lány keresésére indult, a vendégszobában üldögélt, nem tudott aludni, nézett csak maga elé, Misi leült melléje, nézte, a lány nem nézett rá, Misi birta a szótlanságot egy darabig de ő volt aki meguntta,.

-- Halgatom, mi a baj.-- A lány ránézett, nagyon szomorú volt a tekintete, Misi megfogta a kezét, a lány a vállára hajtotta a fejét, megint sirva fakadt, Misi megdöbbsent, nem tudott szóhoz jutni, megfogta az arcát és mélyen a szemébe nézett, törülgette mutató ujjával a könnyeit, végre megtudott szólni döbbenetéből.

-- Most pedig mondja el mi is történt magával, de nincs kifogás, de előtte mivel kínálhatom meg.-- A lány ránézett és remegő hangon mondta.

-- Egy pohár vizet kérnék.-- Misi gyorsan felkelt és már kint is volt a konyhában, a pohárba vizet töltött és már vitte is a lánynak, pár kortyot ivott majd visszadta a poharat, bólintott ami a köszönömöt jelezte.

Misi újra visszaült, hogy a poharat az asztalra tette, a lány elkezdte a történetet mondani.

-- Emlékszik amikor az első napon kerültem nagyon.-- Misi bólintott, majd folytatta nagyot sohajtva tovább.

-- Kaptam egy nagy pofont és bedagadt a szemem, bekékölt és nagyon csunya voltam, szégyeltem nagyon magamat.-- Misi közbevágott idegassen.

-- Ki volt az, remélem megmondja.-- A lány bólintott, majd folytatta.

-- Anyámat elvesztettem amikor megszülettem, apám újra nősült, mostoha anyámnak van két fia, Árpád és Kálmán, de ez a két testvér utálja egymást, Kálmán művész, nagyon szeret mint a testvérét, Árpád paraszt maradt, feleségül akar venni, amikor elmagyaraztam, hogy nem szeretem mert van akit szeretek szivemből...-- Egy pillanatra abbahagyta mert Misi nézett sandán, de már folytatta is tovább.

-- Árpád nem tudta elviselni, hogy kikosaraztam s durván beszélt velem, de én is, erre kidobtam a szobámból, ekkor kaptam tőle egy nagy pofont amitől elvesztettem az eszméletemet s elájultam, apám nem tett semmit sem, sőt még ő mondta, hogy Árpád majd megfog változni mert ő is ilyen vad volt fiatal korában, így semmi nem változott.

Ekkor jött a következő nap, a brutális nap, a mai, egyedül voltam otthon, csak az egyik cseléd volt a konyhában, nagyon szeretem, ő is nevelt engemet mint a többi, az íróasztalomnál írtam amikor kinyílt az ajtó és belépett Árpád, nem szólt egy szót sem, látszott rajta, hogy ivott, odajött az asztalhoz és egyszerűen felemelt székestül, majd az ágyra dobott és erőszakoskodni kezdett velem, szétszedte a bluzomat és a szoknyámat, ordítottam és sikoltoztam mikorra bejött a cseléd, Árpád nem vette észre, a cseléd felkapott egy gyertyatartót és fejbe vágta Árpádot aki azonnal elájult, kihuzott alolla mert egyedül nem bírtam kimászni, erre a cseléd nem tudom milyen szokás szerint összedarabolta Árpád arcát egy darab üveggel, úgy nézett ki az arca mint egy nyers hús darab, nevetett, majd azt kell mondani, hogy elesett és belevágta az arcát az üvegbe, legközelebb ne igyon annyit.

Remegtem, a térdem nagyon fájt mert a lábamat feszítette szét, és ezért kés-tem a találkozóról.-- Elhalgatott, nagyon szégyelte magát, de érezte, hogy Misi megértő, és megvédi, mert védelemre és melegségre vágyott.

Halgattak mind a ketten, Misi agya dolgozott, a terveket szőte, hogyan kellene megtorolni ezt az aljas tettet, a lány szólalt meg.

-- Misi, ne idegeskedjen, megvédem magamat otthon, de maga nem jöhet el hozzánk mert apám és Árpád utálják a romákat, én nem, hiszen roma vér bennem is folyik, édesanyám roma volt, nagyon szép asszony hírében állt.-- Misi felvonta a szemöldökét, elmosolyodott, szőke haj, kék szem, igaz a bőre barna, de nem látszik rajta roma jel, talán ha jobban megnézi valaki akkor felfedezhet az arcon roma vonásokat.

Misi terve kész volt, ez olyan terv amiről nem szabad tudnia Katinak, de ördögi terv, elbeszélget ezzel az Árpád uri gyerekekkel rövid időn belül, de addig is, hogyan védje meg szerelmét, csak egy lehetséges megoldás van, valamelyik szolgálat felfogadja a saját szakállára aki vigyáz a lányra, csak ez az egy lehetőség van.

Megnyugodott, megsimogatta a lány arcát, elmosolyodott, felemelkedett a székről és kiment a folyosóra, a szegről levett egy kulcsot és bevitte a szobába.

Vissza leült a lány mellé, a kulcsot felmutatta, megfogta a lány kezét és a tenyerébe tette a kulcsot, Kati nagy szemeket meresztett, hebegve jegyezte meg, majdnem ijedten.

-- Nem fogadhatom el, de milyen kulcs ez, tán csak nem ennek a háznak a bejáratához való.-- A szeme kerekre nyílt.

Misi nevetett ezen meglepett arcon, bólintott, majd közölte szigorúan megkeményített hangon.

-- Ez a kulcs az élet kulcsa, kérem tegye el, valami baj van itt mindig menedéket lel itt, ez az öné is, kérem halgasson rám.-- Kérdően nézte a szép szemeket, végre Kati elmosolyodott, elfogadta a kulcsot, eltette kis táskájába.

Lassan sötétedett, a nyár végi idő ellenére nagyon meleg volt, Katalin felfemelkedett a székről és elindult az ajtó felé, ott megállt és a még ülő Misihez így szólt.

-- Köszönök mindent, szeretném ha elkísérne legalább hazaig, de ha megkérhetem egy kicsit távolabb váljunk el ne a kapú előtt mert engemet fognak bántani.-- Misi szíve összeszorult, szinte nem tudta elviselni, hogy a szeretett nőt bántja valaki, lassan megmozdult, nagyon komolyan mondta.

-- Őszintén megmondva, nem nagyon szeretném elengedni erről a biztoságos helyről, de nem tehetek semmit sem, gondolom, rövid időn belül meg fog oldódni ez a helyzet.-- Katalin nagyon komoly lett, nem tudta mi vár rá otthon, a szíve vadul dobogott, Misi mellé ért, átfogta a lány minden ok nélkül és az arcára adott egy nagy puszit, Misi lélegzete elállt, megfogta Kati arcát és lassan megemelte a fejét, találkozott a tekintetük, nagyon mélyen néztek egymás lelkébe s egy érzés tudatosult bennük, sohasem fognak elválni, Az ajkuk összeért, de csak egy pillanatra, Kati rántotta el a fejét, mint ha tűz égette volna meg az ajkát, még nem tudta elviselni a csókot.

Misi elmosolyodott, őt is szinte megperzselte ez a tűz az ajkát, Misi az ujjával végigsimította Kati szép ívelésű, vörös ajkát, a lány már magához tért s megfogta Misi kezét s finoman az értésére adta, hogy menni kell.

Kiléptek a kapun, Misi bezárta és elindultak vissza a városba, a sóházban még mindig nagy volt a sürgés, most érkezett egy só szállítmány a Tiszán és folyt a behordás, de ugyanakkor a kocsik már a kiszállítást is végezték. Ujra a Tiszaparton mentek végig, de már kéz a kézben, büszkék voltak egymásra, a lány mert egy erős védelmezőre támaszkodhatott, Misi meg azért mert egy csodálatos szépség mellett sétalhatott.

Negyedóra múlva már Kati háza előtt álltak, csend volt mindenütt, Kati elköszönt egy gyors puszival és már el is tűnt a kapu alatt, félt, hogy meglátják és Misiben is kárt tesznek.

Misi elhelyezkedett egy fa mögött, figyelte a kaput, várt, még nem tudta mit is de érezte a roma ösztönével, hogy valami történni fog.

Kati bement a szobájába, ahogy az ajtót becsukta egyik cseléd kopogott, Kati nagyon megijedt, de hogy nem nyílt az ajtó így kiszólt, fellélegzett az

ajtóban megjelent Jutka, nagyon idegesnek látszott, gyorsan belépett, már mondta is gyorsan.

-- Katikám, baj van, Árpád már keresett, veszekedett, hogy-hogy mertél elmenni ithonról, hiszen nem engedett el, azt mondta, ha haza jössz úgy megver, hogy nem felejtéd el még menyasszony korodban sem, nagyon vigyázz.-- Kati Juditthoz lépett, megfogta a kezét, remegett, elcsukló hangon kérte.

-- Ne hadjál itt, félek nagyon ettől az állattól, várj, kinyitom az ablakot, ha valami baj van akkor te tarsd fel én meg kiugrok és elszaladok.-- Juditt az ablakhoz lépett és kinyitotta a kétszárnyu földszinti ablakot, Misi az utolsó pillanatban lépett a fa mögé, alig pár lépésre volt csak, így halgatta tovább a két nő félelmeit, Juditt folytatta.

-- Képzeld, Katikám, megtámadta Árpád az egyik cseléd lányt, leteperte és megerőszakolta, apád nem mert szólni, igaz egyszer Árpád megfogta a torkát, most mit tegyünk, van...-- Ebben a pillanatban kivágódott az ajtó, belépett Árpád, ráordított Juditra.

-- Takarodjál kifelé, mit keresel itt te cseléd, neked a konyhában van a helyed.-- Kati vágott közbe.

-- Semmi közöd hozzá, ez a ház az én házam, nem a tiéd, anyám rám hagyta és apámnak adtam csak addig amíg férjhez nem megyek, takarodjál kifelé.-- Árpád elvörösödött, Judit nem tudott mit csinálni kiszaladt az ajtón, a férfi az ajtót egyszerűen bevágta, tudta, hogy senki nem mer belépni a szobába, így tovább ordított.

-- Nem kéredzkedtél ed töllem, hogy mertél elmenni az engedélyem nélkül.-- Kati mereven nézett maga elé, közben az utcán Misi már az ablak alatt volt, ekkor két alak imbolygott az utcán, Misi gyorsan visszabujt a fa mögé, a két alak elhaladt mellette amikor Misi felismerte a cigány utcából, Alsóvárosi két gyerekkori barátját, hirtelen a hátuk mögé osont és megérintette a vállukat, nagyon megijedtek de Misi csendet intett és suttogva közölte.

-- Figyeljetek ide, baj van, segítsetek nekem, segítetek.-- A két roma azonnal bólintott, maj folytatta tovább.

-- Itt lakik a szerelmem, egy állat férfi megverte, meg akarom leckéztetni, amikor elkezdődik a had el had akkor a lányt kiadom az ablakon és ti kiemelitek, vigyétek el jó messzire de semmit ne mondjatok rollam, fél óra múlva gyertek vissza vele, ja igen, az iskolából ismertek, így a legjobb.-- A két roma bólintott és visszamentek az ablak alá, Árpád még mindig nem szólt, Kati szólalt meg.

-- Figyelj ide, soha nem leszek a feleséged, inkább meghalok, mást szeretek, és vele akarom az életemet leélni.-- Árpád teljesen megőrült, a lányfelé indult, az ablaknak háttal volt, Misi felkapaszkodott az ablak peremére, Kati észrevette és ledöbbsent, Árpád azt gondolta erről a nézésről, hogy megijedt, s ezért még bátrabb lett, a lányhoz ért, megemelte a kezét, hogy egy nagy pofont adjon a lánynak, de Misi is közben már a szobába lépett halkan, és

mielőtt Árpád keze lecsapott volna a lány arcára Misi elkapta a csuklóját és hatalmasat csavart rajta, Árpád felordított, de nem látta még ki is fogta meg hátulról a kezét.

Misi a másik kezével megfogta finoman a lány bal karját és az ablak felé tolt a ahol már a két roma is láthatóvá vált, Kati elindult az ablak felé mert azonnal felfogta, hogy el kell mennie a szobából, nagyon gyorsan az ablakhoz lépett s a két roma kiemelte az ablakon, mind kettőt ismerte, szinte a testvérei voltak.

Misi magafelé fordította Árpádot, iszonyú ereje volt s ezt megérezte a Férfi aki még egy pár perce Katit akarta megverni, Misi sziszegve mondta neki.

-- Végre találkozunk te féreg, megverted Katit, majd erőszakoskodtál vele, ma megint bántani akartad.-- Árpád közbevágott.

-- Engedj el te koszos cigány mert kiálltok és megőletlek a cselédjeimmal, de előtte...-- Nem volt ideje befejezni mert Misi úgy vágta szájon, hogy abban a pillanatban az álkapcsa tört széjjel, csendben maradt azonnal, Misi folytatta a félbeszakított mondatot.

-- Igen, cigány vagyok, egyetemet végeztem és nem vagyok olyan buta mint te, tanár vagyok és okos ember nem úgy mint te, velem kezdjél ki ne egy erőtlen nővel, most pedig emlékként nagyon megverlek, ordítani már úgy sem tudsz, de előtte még jegyezd meg, ha meghallom, hogy még egyszer bántod Katit aki a feleségem lessz, meghalsz, most egy kis időre pihenni fogsz az ágyadban, és ebbe a szobába még egyszer nem léphetsz be.-- Misi először ágyékon vágta amitől azonnal magaalá piszkolt, majd belevágott ököllel az arcába mint ahogy Katival tette, majd a két térdébe vágott bele amitől a bal térdé azonnal hatalmasat reccsent, majd a jobb kezét törte el, a balt kifacsarta úgy, hogy az izmok nyúltak meg, majd egyszerűen kinyitotta az ajtót s legnagyobb meglepetésére a cselédek az ajtó előtt sirtak, amikor meglátták a vajda fiát meglepődtek, amikor Misi kidobta Árpádot a folyosóra elmosolyodtak, négy cseléd azonnal belerugott a fekvő alélt emberbe, Misi kacsintott és becsukta az ajtót, az ablakhoz ment és kilépett az utcára.

Várt, lassan megjelent három imbolygó alak, mellé értek, Misi mosolygott, Kati izgatott volt, ahogy meglátta a férfit hozzá szaladt, körbevizsgálta, majd megkerülte, megtapogatta, nem látott rajta semmi féle sebet és sérülést s ekkor egy hatalmasat sóhajtott, felpipiskedett és adott egy hatalmas pusztit a szótlanul bámuló férfinak, Misi átfogta a derekát és visszaadta, majd így szólt.

-- Elmegyünk mert holnap dolgozat lessz egy másik osztálynak, jó éjszakát és nem kell félni, kihuztam a fogát az oroszlánnak nevezett nyúlnak.-- Misi elengedte a lányt, könnyedén felkapta és betette a szobába, Kati meglepődött, úgy emelte meg mint egy virágvázat, meglepődött ettől az iszonyú erőtől.

A három férfi elindult hazafelé az alsóvárosi putrik holdfényben uszó boldog szigete felé.

Kati körbenézett a szobájában, semmi rendkívüli nem volt, lassan az ajtó felé indult, kinyitotta az ajtót, Judit takarította a folyosót ami nagyon szokatlan volt, Kati intett neki, gyorsan bement Katihoz, kíváncsian kérdezte a cselédet.

-- Mi volt itt, hol van Árpád.-- Ideges volt és nagyon félt a férfitől, Judit csodálkozó arcot vágott.

-- Én akartam kérdezni, hogy mi történt, ki volta az a férfi aki kihajította Árpádot a folyosóra, alig él, elvannak a csontjai törve, de nem látszik rajta ütés, ezt az orvos mondta, nem értjük mi sem, nem verték meg és mégis, hol voltál, hogy te kérdezed töllem ezeket, én akartam.-- Kati csodálkozott, de válaszolt azonnal.

-- Tudod, amikor bejött Árpád, meg akart ütni de elkapta Misi a karját és csak tartotta de nagyon fájhatott Árpádnak mert nem tudott megszólalni, engemet meg kivett az ablakon Obren és Csóti, elvittek sétálni, nem ismerik Misit mert kérdeztem, csak az iskolából, na mesélj tovább Judit.-- Judit nem kérette magát.

-- Tehát, nagyon jó képű ez a Misi, igaz roma de nem fekete a bőre, nagyon szép férfi és nagyon erősnek látszik úgy kidobta a folyosóra a százkilós férfit mint egy kiló húst, nagyon meglepődtünk mert itt volt ám minden lány és vártuk, hogy sikits, de nem történt semmi sem, nagy csend, erre nyílik az ajtó és megjelenik egy mosolygós férfi, kidobja azt az állatot és becsukja az ajtót mintha mi sem történt volna, na meg mi is megrugdostuk Árpádot, végre, végighuztuk a folyoson, nem emeltük fel a szemetet, bedobtuk az ágyba és szoltunk apádnak aki elküldte Gyulát az orvosért, így már mindent tudsz, hál istennek egy darabig csend lesz.-- Keresztet vetett Judit, Kati szeretne volna látni Árpádot, na nem részvétet akart nyilvánítani, csak kíváncsi, hogyan kapott ki Misitől, megfogta Juditt kezét és huncutul rászólt.

-- Gyere, elmegyünk és meglátogatjuk azt a szatírt, kíváncsi vagyok rá.-- Kiléptek a szobából, végigmentek a folyoson és bementek abba a szobába amelyik valamikor Kati édesanyjáé volt, s ebben a szobában született a lány s halt meg az anya, lassan és halkán kinyitották az ajtót, az orvos volt csak bent, bátran beléptek, Árpád eszméleténél volt, gyűlölettel nézett a lányra, szeme ugyanakkor félelemtől árulkodott, Kati köszönt és már kérdezte is az orvost Árpád hogylétéről.

Az orvos a következőket mondta, szenvtelenül az orvos szemszögéből.

-- Nem értem, olyan mint ha egy búzás szekér ment volna rajta keresztül szép lassan és a csontjait így ropogtatta meg, nem tudja mit történt kiaasszony.-- Kérdezte az orvos nem is kíváncsian inkább diagnózis ismerve ként, Kati azonnal válaszolt, tudta az igazát.

-- Hogyne tudnám, doktor ur, bent voltam a szobában és kopogás nélkül belépett ez a szemét...-- Egy pillanatra ránézett Árpádra, a szeme elkerekedett de nem tudott megszólalni mert az alkapcsa eltört, így végig kellett halgat-

nia a lány beszámolóját, nem tudta megakadályozni, pedig nagyon szeretne volna ha titokban marad.

-- Majd bent a szobában megint meg akart verni mert nem kéredzkedtem el tőle mert a városba elmentem, az ablakom nyitva volt, és amikor meg akart ütni valaki beugrott az ablakon és megvédett, ezt a szemetet meg kidobta a szobámból, megérdemelte, egyszer meg akart erőszakolni de a cseléd lányok megmentettek, egyszer meg adott egy hatalmas pofont amitől elvesztettem az emlékezetemet és sokáig foltok voltak az arcomon, hál istennek megverték, és azt üzenté az ismeretlen, ha még egyszer megbánt agyonveri, vagy csak megsért.-- Kati befejezte, az ágyhoz lépett és leköpte Árpádot, az idős orvos csoválta a fejét és véletlenül jobban megemelte a törött lábat a kellenél amitől Árpád arca összerándult a fájdalomtól, a doktor nem vette észre de azért mosolygott, belől.

Misi és a két roma már a temető mellett haladtak, egész uton szinte csak a roma üldözésről beszéltek, igaz Misi nem nagyon ment bele ebbe a ténszerű közlésbe mert Katalin járt az eszében s az, hogy mi is fog történni ha felépül Árpád, bosszút fog e állni a lányon vagy meghunyászkodik mert fél az újabb veréstől.

A két roma akivel ballagott nem mertek kérdezősködni, főleg a vajda fiától nem illik, így ezt a témát nem is akarták felhozni, úgy voltak vele, ha akar majd beszél rolla, ha nem akkor meg nem az ő ügyük, csak az nagyon fucsa hogy együtt nőtek fel és nem is ismerik egymást, vagy a csoda tudja hogy is van ez velük, így morfondiroztak, de egyiküknek sem jutott az az eszükbe hogy nem ismerték fel egymást mert a hosszú évek a gyermeket is felnőtté varázsolja, főleg ha távol van e változás.

Végre beértek a cigány sorra, égtek a petróleum lámpák és a gyertyák, Misi apja putrijában is az égő petrúleum lámpa fényére lépett be, meglepődött, hiszen apja az utobbi időben elég korán lefekszik, érezte, hogy baj van, idegesen ült le, a vajda hanyatt fekvé feküdt szalmazsákos ágyán, megmozdult amitől a szalma halkan zizegni kezdett, kilátszott a strozsa széle ami arról tanuskodott, hogy vagy betettek alá valamit vagy kivettek, Misi szemét ez nem kerülte el, így még jobban idegesebb lett, aggodva kérdezte rá-néző apját, megelőzve, hogy megszólaljon.

-- Mi a baj apa, látom nincs rendben valami.-- Elhalgatott, kérdően nézett az ősz vajdára, az apára.

-- Van elég baj, meghalt nagyanyád, kilencvenhét éves volt, nagyapád utánna akar menni, hetven évig voltak házások papiron, de ennél több ideje éltek együtt, elment Pice Tóni Amerikába, voltak ma itt Amerikából, sokat fényképeztek valami géppel, ők mondták, nagyon kíváncsiak az Amerikaiak a magyar cigányokra, hogyan nyomják el őket, milyen állati módon élnek, és van egy uri betegségem is, tudod valamikor Alexsandra Dumas a rákot a gazdagok betegségének hívta, van még fél évem, fiam, aztán találkozok az édes anyáddal,

nagyon vágyok már rá, régen láttam a csodálatos asszonyt, hiányzik nagyon, tudom muszáj volt elmennie, de azért mevárhatott volna.-- Misi ledöbbsent, összeomlott, ijen nincs, fél éve van az apjának és utánna nincs, nem tudta felfogni az agya, felkelt a székről, járkálni kezdett a szobában, az apja szólt rá csendesen.

-- Ül le ide az ágyamra, figyelj rám, a strozsám alatt van elrejtve pénz, sok pénz, ékszerek, na ne gondold rosszra, tudod romák nem csak a cigány soron verekednek és verekedtek, de a negyvennyolcas forradalomban is volt roma vezető, ennek voltam az egyiknek a fia, nem érdekes kié, nem kell tudnod rolla, a politika nagyon csunya valami, így apám és a nagyapám kapott sok pénzt a harcokban szerzett sebekért, s ezt a pénzt mindig forgatták, de nem szóltak soha senkinek sem, titokban kellett tartaniuk, de ezt a magyar politika is tudja, de halgatnak erről, így van sok pénzed és ékszered mert az őseid nem herdálták el, amit szeretnék, látogasd meg majd egyszer egy fogadott hugom gyermekét, az ő részére is hagytam egy kis vagyont, nem kell megijedned észre sem veszed ezt a kis morzsát...-- Misi vágott közbe.

-- Apa, ne mondjon ijet, nagyon sokáig fog még élni, csak akarni kell élni, ha nem akar akkor minden hiába, vegye észre, itt vagyok én, a fia.-- Misi megfogta apja kezét, megszorította finoman, de azért érezte a szavai mögött, hogy itt már a halál aki az urat fricskázza beosztot idő szerint, vagy anélkül, a lényeg, nem mi élünk az időnek, az idő él nekünk.

Kesernyésen jegyezte meg, hangja kemény volt, nem akarta, hogy apja észrevegye rajta, hogy szenved.

-- Apa, szeretnék valamit mondani, megismerkedtem egy lánnyal, szeretném feleségül venni, és unokákat ajándékozni magánk, igaz anya nem érhetette meg de apa látni fogja még, és eljön velünk lakni, és nincs vita, szeretném a gondját viselni magánk mert felnevelt, szeretet^{et} adott és jóaságot.-- Abba hagyta mert megijedt, majdnem úgy néz ki mintha már temetné a szeretett apát.

Elnegedte a kezét, elnevette magát.

-- Apa, most menjünk át a kocsmába, szeretnék egy pohár bort meginni.-- Az öreg vajda megmozdult, lassan kikecmergett az ágyból, Misi csak most vette észre, hogy alig van negyven kiló az apja, lóg rajta minden ruha ami bizony nem is olyan régen feszült.

Segített neki felöltözni, lassan kiballagtak a putriból, a cigány soron végig ballagtak, majd beértek a bodegába, Misi két pohár bort rendelt, majd leültek egy koszos asztalhoz, koccintottak, ittak, egy szerre az öreg vajda felemelkedett, kiment a bodega hátamögé ami a pisildát is szolgálat és kihányta a bort, Misi elszörnyedt, nem vette észre, hogy az apja gyomra már nem fogad be semmi nemü inni és enni valót, nem szólt, de eltökélte, hogy másnap azonnal a kórházba viteti apját s rendbe hozatja, közben visszaért az apa, Misi fakó hangon de ellentmondást nem tűrő hangon közölte.

-- Apa, holnap bemegyünk a kórházba, a népibe, majd ott rendbe hozzák, azt

szeretném ha nem mondana ellent, nagyon sok barátom van akik segíteni fognak.--A vajda kesernyésen elmosojodott, így szólt.

-- Fiam, nem érdemes velem foglalkozni, van neked épp elég bajod, azokat old meg.-- Leült, arcán fájdalmas rángás futott át, Misi nem hagyta figyelmen kívül, felállt, apja is, nem tudta meginni a maradék bort amit a pohárban hagyott, elindultak hazafelé.

Misi másnap apjával már reggel az orvosnál üldögéltek, a vizsgálat megvált, az orvos intett Misinek, kimentek egy kávéra, az orvos így kezdte.

-- Barátom, nagyon nagy a baj, tudod nállunk a kárpátokban van egy nagyon régi recept ami a rák ellen is nagyon bevált, elmondom, de majd akkor ha visszamentünk a kezelőbe, tehát, apádnak gyomorrákja van, de már halad felfelé, valóban fél éve van, az öreg cigány jós igazat mondott, gyógyszert nem mondok mert már nem segít, nem akarlak ámitani, de a népi gyógyszert ha használja az élete hosszabb lesz, időt nem mondok, gyere visszamegyünk mert apád gyanút fog.-- Visszamentek a kezelőbe, az orvos elővett egy papírlapot és egy ceruzát és átadta Misinek, diktálni kezdte.

-- először is, szerezzél fekete ribizke bort, vagy fekete ribizkét vegyél és te magad készítsd el, de csak fekete ribizke lehet, s ebből minden nap éhgyomorrra egy decit igyon meg, majd vegyél I-Kg mézet, I-Kg dióbelet, IO-Db tojást, egy evőkanál tormával keverd össze rendszeren és amikor készen van tedd el IO-napig egy hűvös helyre, pincébe vagy hasonló, ezek után minden nap a bor után egy evőkanállal adjál apádnak, garantáltan hatásos, sokan kiprobálták már, és mindenkin segített, főleg rákbeteg emberek gyógyultak meg sokan.-- Az orvos végignézett az öreg betegén, sajnálta, és tudta, ha ezt a népi gyógyszert használja tovább fog élni.

Az idő telt nagyon gyorsan, Misi és a lány kapcsolata felhőtlen volt, de a lány félt, Árpád már tudott beszélni, és menni is, egyszer egyedül volt a konyhában Kati amikor beboklászott Árpád, lassan megjegyezte.

-- Rendszeren elbánt velem a barátod, a cigány, de egyszer fel fogok épülni, és akkor elkaplak tégedet is meg a cigányt is.-- A szeme azért járt, hogy nehogy meghalja valaki, Kati összerezdült, de azért keményen a szemébe nézett s hangosan válaszolt.

-- Nagyon várom, hogy felépüljél, a cigány barátom alig várja, hogy újra eltörje a csontjaidat, én meg újra leköpjelek, sőt a cselédek meg megrugdossanak újra, siessél a gyógyulással.-- Katalin elindult a konyhából kifele, Árpád előtt kellett elmennie, véletlenül rálépett az eltört lábára amitől felordított a Férfi, de nem vette észre senki sem, most nyugodtan aludt mindenki, még Árpád sebei fájtak s így senki sem félt.

Katalin és Misi sokat találkozott a városban, de elmentek Misi házába is, lassan nyolc hónapja voltak már együtt, nagyon szerették egymást, így a házasságot is mindig többször és többször beszélték át, gyermekeket akartak de csak ha frigyüket hivatalosan is összekötik.

Egyik nap ment haza Misi és legnagyobb meglepetésére apja összepakolva várta, utazásra készülődött, elmosolyodott Misi.

-- Apa, mi történt, hova akar menni, tán csak nem nősülni akar, remélem nem akar itt hagyni.-- Az öreg elnevette magát, majd legyintett.

-- Nem, isten ments, el akarok menni nagyapádhoz, szeretnék egy kicsit vele lenni, ki tudja meddig él még, már nem tud felkelni az ágyból, a szomszéd segít neki, Maca a jósnő, ő jósolta meg az életünk irányát Pice Tóniét is, és minden jóslat bevégeztetett, idáig, de szeretném ha a vége jobb lenne, segítsél elmenni, szekérrel megyek, így pihenhetek az úton, na ne vágjál már ilyen savanyú képet.-- Misi elnevette magát, apja remekül van, az orvos megnézte és nem csodálkozott, de ovatosságra intette, szedje azt a készítményt és a fekete ribizke bört igya éhgyomorra, Misi nyugodt volt apjával kapcsolatban.

Felszerszámozták a szekeret, Misi körbenézte van-e valami baj vele, mindent rendben talált, kihordta az összekészített holmikat, majd elővett egy nagy fa dézsát amiben a népi gyógyszer volt és azt is felrakta a szekérre, amikor minden elrendeződött akkor Misi megölelte apját és utnak indította nagyapja felé Mindszentre az Aranyosba.

Sokáig nézett az imbolygó szekér után, érzett valami keserőséget de nem tudta honnan jön és miért, hiszen minden jól alakult.

Másnap nagyon rosszúl ébredt, megszokta már apja jelenlétét, a szöszmötölését, a csend bántotta, örült, hogy mehetett tanítani, így legalább lefoglalta magát a nap nagyobb részében.

Katalinnal megbeszélték, hogy találkoznak délután valamikor Misi házában, csak annyit tudtak elérni, hogy titkon a kezük összeérjen, hogy ne vegyenek tudomást kettejük kapcsolatáról.

Misi amikor hazaért legnagyobb meglepetésére négy csendőr várta a putriban, fel volt dulva az egész helység, így megtalálták a strozsa alatt az eldugott pénzt és ékszereket amit apja hagyott rá, fel volt haborodva, a csendőrök ellenségesen néztek rá, sőt ordítottak.

-- Hogy kerül hozzád ez a sok pénz és ékszer, egy cigányhoz a putriba, honnan loptad te piszok, melyik gazdát raboltad ki, tán csak nem Dénes gazdát, vagy valamelyik ismerősét.-- És már neki is ment a négy csendőr, megpofozták, megrugdosták, majd lelökték a döngölt földre, Misi csak nyögte.

-- Aljas csendőrök, hol van itt az igazság, mit merészelnek velem tenni, hol vannak a jogaim...-- A csendőrök röhögtek majd így szólt az egyik.

-- A jogaid a kezünkben van, a cigánynak kötél való, velük csak baj van mindig, most akasztottunk fel egy cigány nőt, tudod mit csinált, elment gazdákhoz és az istállóba hókusz pókuszt csinált, majd pár nap múlva beteg lett a ló meg a marha, ekkor megjelent a bűntársa aki olcson megvette a beteg jószágokat és elvitte, levágták és eladták a mészárosnak, de rájöttek az aljasságra, a cigány asszony addig amíg az istállóban volt egy ovatlan pillá-

natban amikor a gazda nem nézett oda egy hosszú tüvel megszúrta az állat szívé⁹t s napok kellenek ahhoz hogy elpusztuljon, s mielőtt elpusztulna adigra megjelenik a társa aki méveszi az egészséges állatot bagóért, ezek vagy⁹ tok ti, tehát vald be honnan van.-- Misi vért köpött, a szája vérzett, de nem nagyon érdekelte a csendöröket.

-- A pénz és az ékszer családi örökség, családom ősei külömb emberek voltak mint maguk ahányan vannak...-- Nem fejezhette be mert kapott egy hatalmas pofont, majd ordítottak rá.

-- Mit képzelsz, kivel beszélsz, mi magyarok vagyunk és csendörök, tehát úgy viselkedj, most pedig bejössz velünk a csendőrségre, de bilincsb⁹en, nem akarom, hogy megszökjél.-- Misi kezére rakták egy bilincset és kilökték a putriból, puska volt minden csendőrnél, tüzelésre készen, sokan a vajda putrijának a bejáratánál várakoztak, amikor kiesett Misi a romák felhördültek, a csendörök azonnal előrenyomták a bajonettel felszerelt puskát, Misi intett a fejével, hogy ne tegyenek semmit sem, az egyik ordított.

-- Mindenki menjen a dolgára, nincs itt semmi nézni való, ha nem értetek a szóból közetek lövetek.-- A romák Misit nézték, de ő újra intett menjenek el, ne haljon meg senki sem öerte.

A romák megindultak távolabb, de együtt maradtak, ekkor megjelent nyolc ember és nekiestek a putrinak, pár perc alatt stétverték a vajog épületet. Misi majdnem sirva fakadt, itt született, itt halt meg az édesanyja, iszonyú haragra gerjedt, kiegyenesedett, a romák amikor látták, hogy a vajda t⁹ megváltozott megindultak előre, pillanatok alatt körbeverték a csendöröket, visszafolytott hangon kezdte a csendöröknek mondani.

-- Most, és azonnal vegyétek le a bilincsemet, ha nem akkor ti is itt haltok meg, de gyorsan.-- A csendörök egymásra néztek, a nyolc munkás elszaladt, több mint nyolcvan cigány vette körül a négy csendört, az aki a bilincset Misire rakta lassan Misihez ment, babrált a kezén majd ledobta a bilincset, Misi mosolygott.

-- Figyeljete⁹k ide, ki adta nektek utasításba, hogy ezt tegyétek velem, de ne hazudjatok, mert az életetek most kialvóban van, tehát, várom a választ.-- A csendörök halgattak, a cigányok morogtak, egy hang hallatszott a hátuk mögött.

-- Én adtam az utasítást, nagyon megvertél és szeretnék mostmár bosszút is állni, sokaig nyomtam az ágyat, de most börtönben fogsz megrohadni, te koszos cigány.-- És előrejött legalabb husz csendörrel, a romák megijedtek, nem mozdultak, Misi is meglepődött de nem látszott rajta semmi ami elárulta volna viselkedését, nyugodtan válaszolt.

-- Látom már tudsz menni te pizok, nehogy azt gondold, hogy megijedtem tölled, megérdemelted, egy nőt megütni, megverni nem nagy hős kell hozzá, egyet sajnálok, ne m vertelek agyon.-- Az egyik csendör lökött rajta egy nagyot amitől elesett a sárba, Árpád belerugott, majd így szólt.

-- Vigyék be a csendőrségre, pár napig vizen tartsák majd eresszék szabadon, földönfutóvá teszem, ígérem.-- Elnevette magát, felrángatták a földről és újra Árpád elé állították, Misi másolygott, Árpád is majd így kiáltott rá.

--Ha meglátlak még egyszer a környéken megöllek, a háza a szép napsugarast elvette a bíróság mert, hogy lopásból vetted, tehát már el is adta az eredeti tulajdonos, oda nem mehetsz, és egy jó tanács, leendő feleségemet ne zaklasd, látni sem akar tégedet, a munkáddal kapcsolatban, jól teszed ha nem mész tanítani mert nem cigánynak való hely, tehát a professzor urral beszéltem, közöltem vele milyen bűnöző vagy s így azonnal kirúgtak, természetesen Katalin nem tud erről, és nem is fogja megtudni, most pedig vigyék el.-- A csendőrök maguk előtt lökdösve taszigálták a csendőr örsre, Misi nagyon kétségbe volt esve, nem tudta mit is tegyen, nem mehet Katalin szeme elé ilyen állapotban, a csodálatos nő nem tudna elviselni, hogy egy koszos, szegény cigánnyal mutatkozzon, ami vagyont az édesapja ráhagyott azt mind Árpád kapta meg, hiszen úgy lett beállítva, hogy tőlle lopta, bizonyítani lehetetlenség.

A szép napsugaras ház ami a Soházzal szemben volt az is már csak egy álom volt, már nem tud harcolni mert nincs pénze, bíróságra nem mehet mert még ötöt ítélnék el, ez a Szegedi bíróság ítélkezési formái közé tartozik.

Misi börtönben volt, így másnap Katalin hiába is várta az óra előtt egy pár percig az egyik folyosó kanyarban, hogy egy csókot lopjanak egymásnak, így a szünetben a professzortól kérdezte mi történt a kollégájával, a professzor Árpád elbeszélése szerint nem mondott szinte semmit, csak megjegyezte, hogy elment másik városba mert jobb ajánlatot kapott, s így azonnal utazott. Katalin nagyon ideges volt, érezte, hogy valami furcsa esettel áll szemben, alig várta, hogy vége legyen a tanításnak, hogy elmenjen Misi házába, a kulcsa nem nyitotta az ajtót, zörgetett, kijött egy középkorú férfi, úgy látszik már várta, mosolygott, majd kérdés nélkül közölte.

-- Elnézést, de rossz helyre teteszed jönni, az ur aki itt lakott eladta a házat mert el kellett neki mennie nagyon gyorsan, valami új munkát kapott, valamiben segíthetek.-- Katalin nem is válaszolt, szó nélkül megfordult és elballagott, a gyanú nagyon erősödött benne, de nem tudta hova is tudna fordulni kérdezősködni Misi felől.

Ekkor eszébe jutott a cigány sor, a vajda tudja biztosan hol is van egy roma fiú, s így azonnal elindult a putrik felé Alsóvárosra.

Nagyon izgatott volt, alig várta, hogy leérjen, a szive majd kiugrott a helyéről amikor az ismerős tájat meglátta, de amikor a vajda putriját romokban meglátta összeroppant, ez már nagyon sok volt neki, sirt, leült a szanaszét heverő egyik vájogtéglára és kezébe temette az arcát és úgy zokogott.

A cigányok meghalották a sirást és lassan előjöttek, leültek a lány mellé és a nők s az asszonyok is sirtak vele.

Lassan sötétedett, Kati bement Obrenék putriába, Katalin végre már abba-hagyta a sirást, kérdően nézett Obrenre, a cigány laposan pislogott, nem tudta mit is mondjon, közben a putriba mind többen és többen jöttek be a végén már a putri előtt üldögélt az egész roma kolónia.

Katalin nem bírta tovább a nézést, szinte könyörögve kérte Obrent.

-- Mondjad már mi történt, hol van fogadott nagybátyám, mi történt itt, miért halgattok.-- Kati tördelte a kezét, Obren felsóhajtott, nem Misiről kérdezett, nem is tudja mit mondjon róla ha kérdezi, de érezte, ha meg is kérdezi csak az igazat mondja el mert talán akkor tud segíteni rajta Kati, ha tud, mert ennek az Árpádnak nagy hatalma van úgy néz ki, így Obren felszabadultan válaszolt.

-- Elment az aranyosba Mindszentre kocsival tegnap, a fia itt maradt, jöttek emberek és a vajda házat lerombolták de nem tudjuk miért, majdnem harc lett de a vajda fia intett, hogy ne bántsuk őket, utána meg megtámadták a fiát a vajdának s elvitték a börtönbe.-- Obren elhalgatott, Katalin szét-tarta a kezét és úgy kérdezte.

-- Ki tette ezt és miért, soha nem volt gond veletek, hiszen szeretnek az emberek benneteket, nem értem.-- Most Csóti válaszolt.

-- Kishúgom, ismerede Árpád gazdát, ő irányította ezt a csatát...-- Kati felkiáltott, könnyes szemmel.

-- Kicsoda, apám feleségének a fia, de miért, mi köze hozzátok, és a vajda putriához, és mit keresett itt.-- Elhalgatott, újra zokogni kezdett, a gondolatai összekuszálódtak, miért tette ezt Árpád, hol van itt az összefüggés, az ok és az okozat közti vonal.

Obren laposan pislogott, mostmár tudta, hogy Katalin nem is sejti az igazat, most pedig elfogja mondani neki ha bele gebed is, keményen kezdte.

-- Katalin, kishugunk, itt nevelkedtél velünk, amit elmondunk azt csak azért mondjuk el, hogy segítsél a vajda fián, akit te szeretsz Misi az a vajda fia és tégedet is nagyon szeret, sajnos Ő sem tudja, hogy ta vagy az a lány akivel szinte együtt nőtél fel, hiszen hamar elkerült innen Aradra tanulni s akkorát változott és te is nő lettél, hogy nem ismertétek fel egymást, így már értheted miért tette veled Árpád a sok aljasságot és, hogy itt miért verette szét a vajda putriját, és most Misiről, sajnos börtönben van, Árpád elvitette egy pár napra, de ellopta tőlle a család pénzét és az ékszereket, egyet mondhatok kishúgom, Misi a szerelmed olyan gazdag volt, hogy több százszor megvehetted volna apádat telkestül mindenestül, és ezt most ellopta Árpád, tönkre tette a vajda fiát.-- Katalin elszédült, most értette meg a megérzését, a férfi akit szeret az a vajda fia, akivel gyermekként is örök hűséget esküdtek, hogy segítik egymást ha az élet rossz mederbe sorolna, szédült, és szenvedett, Misi szerette volna elvinni az apjához ^{sejében} hogy bemutassa de valami mindig közbejött ezeken a napokon.

Az egyik roma asszony egy pohár vizet nyújtott át Katinak, mohón ivott a friss kúti vizből, megkönnyebbült, tudta mostmár, hogy Misi nem utazott el nélküle, a sok hazugságot Árpád alkotta, a házat is eladatta, és még nem is lehet tudni milyen aljasságokat okozott a két roma szerelmesnek.

Katalin lassan elindult, két roma fiú elkísérte nehogy valami baj legyen az úton, de Katalin nem akarta, hiszen ismerte mindenki, úgy a romák mint a magyarok, sokszor a magyaroktól jobban kellett félnie mint a cigánytól.

Haza ért, bement a szobájába, félt, tudta, hogy Árpád mostmár bosszút is fog állni, és már nincs aki megvédje tőle, érezte, hogy nem fogja bírni ha nem lesz vele Misi, gondolatai csak azon járt, hogyan tudna segíteni rajta, kopogtak az ajtaján, összerázkodott, majd megnyugodott, hiszen Árpád nem kppog csak bevágodik, kiszólt, Judit lépett be, az egyik cseléd, Katalin nagyon megörült neki, rögtön leültette s elkezdte neki mondani ami megtörtént a mai nap.

Amikor befejezte mindketten csak bámulták a falat, Katalin megfogta Judit karját és így szólt hozzá esengve.

-- Csak egyet kérek tőled és tölletek, nagyon sokszor gyertek és nézzetek be hozzám, nagyon félek, elég annyi csak, hogy kopogtok s ha kiszolok, hogy igen, akkor nincs semmi baj, de ha nem szólok vagy mást mondek akkor gyertek be mindnyájan, ugye megteszed.-- Judit megsimogatta Kati fejét, szinte egyidősek voltak, s így barátnőként kezelte Katalin is nem mint szolgát. Sokáig beszélgettek a lányok mikorra elaludt Katalin, de megegyeztek, hogy másnap együtt fognak aludni nehogy Árpád megerőszkölje Katalint, így is lett, reggel Katalin amikor felébredt segített Juditnak a fontosabb dolgokat áthordani Katalin szobájába, Árpád nem is vette észre, most elvett foglalta egy személygépkocsival, most vette meg egy 1906-os Csenka féle típusú ami nagyon szép volt s így nem tudott betelni vele, főleg az ülések kényelme és a könyöklők iv kialakítása, az alacsony eleje, és amit nem tudott megemészteni, hogy az első kerék miért nagyobb egy kicsit mint a másik, pedig mérnök magyarázta el neki, de mint paraszt ember nem tudta felfogni. A vajda semmit sem tudott arról, hogy fiával mi is történt, nagyon fáradtan érkezett meg az Aranyosba, apja már nem ismerte meg, végelgyengülése volt, nem evett, csak ivott, így esetleg egy hét de pár napot mondott az orvos. Maca nagyon örült a vajdának, hiszen egyetlen szerelme volt, és még most is szerette de nagyon, a vajda ezt nem is tudta, csak mint ágyasát tartotta fontosnak, igaz ma már ez nem játszott szerepet.

A vajda és Maca az egész éjszakát végigbeszélték, egyszer csak apja megszólalt, értelmesen.

-- Te vagy az fiam, hogy kerülsz ide, régen nem láttalak.-- A vajda felugrott helyéről és apjához szaladt, átölelte és mecsokolta az arcát.

-- Végre apa megismer, nagyon örülök magának, egy pár hónapot maradok, így legalább nem lesz egyedül.-- Az öreg elmosolyodott, majd így szólt.

-- Tudod fiam, anyád szólt, hogy itt vagy és, hogy beszéljek veled mert na-

gyon hosszú utra indulok, anyád már uton van de azt mondta visszafordult mert tudta, hogy jönni fogok, mesélj az unokámról, nagyon büszkék vagyunk ám rá, neked fogalmad sincs, képzeld a menyem is üdvözl, és kérte, vigyázzál rá mert nagy bajban van, azt üzeni az anyja, fogd meg a kezét Misi-nek mert a lány akit szeret az a Katika, csak nem ismerték fel egymást, de sies haza mert késő lessz.-- Az öreg befejezte, a vajda iszonyu szemekkel nézte apját, Maca keresztet vetett, felugrott ő is a helyéről és az öreg ágya elé térdelt, a vajda megfogta apja kezét, az öreg nézte és mosolygott, majd elkezdett énekelni, hogy " Gyere bodri kutyam szedd a sátorfádat " ezt végigénekelte s elhalgatott, meghalt, az Aranyosszéki legöregebb cigány elköltözött feleségéhez aki már várta, hogy tovább menjenek a talán feltámadás kapuja felé.

Maca lezárta az öreg szemeket, a vajda sirt, a nő gyetyát gyujtott, majd kiment a putriból és értesítette a romákat, hogy meghalt a a romák nagy öregje s készüljenek fel a gyászra s a temetésre.

Másnap felesége mellé temették a vajda apját, amikor meglátta a vajda édesanyja csontjait a kiásott gödörben a fájdalomtól elsötétedett előtte minden s elesett, nem ajult el, így két fiatal roma tartotta amíg a temetés le nem zajlott.

A vajda nagyon rossz állapotban volt a temetés után, majd egy hónapig nem tudott huzamosabb ideig talpon maradni s így szinte az ágy volt a helye, Maca tartotta benne a lelket, ápelta, főzött rá, és ami a lényeg szeretettel csinálta, s ekkor újra emlékezett a vajda, a Maca amikor jósolt neki és Pice Tóninak, s lám ez is bejött, egy valaki maradt a vajdanak, egy szerető nő aki élete végéig vele marad, hiszen felesége a vajdanak már emlék a temetőben egy fűzfa lombjai alatt.

Misi a börtönből amikor kiszabadult három nap múlva az utcán találta magát, elment a házába de egy vendőr nyitott ajtót, nem szólt semmit sem Misi de a csendőr közölte, hogy a lopott pénzből vett házat lefoglalták és visszaadták a tulajdonosnak a pénzt amit a ház árából kaptak, sese jöjjön még egyszer erre a környékre sem.

Misi saját magát korholta az összejött gondok végett, nagyon elege lett az életből, tudta, hogy az iskolába nem mehet mert Árpád a hazugságával már lerendezte az életét, s túl büszke volt arra, hogy hazugságokat vágjanak a fejéhez amit nem érdemel meg.

A putriba, alsóvárosra megint nem mehet mert már elég bajt hozott az ottaniakra, így csak egy marad, egyedül, valahol elbujni és erőt gyűjteni, de addig nyalogatni az igazságtalansággal okozott sebeket.

Mint gyermek nagyon sokat csatangolt az erdőkben, így a beszerkánysziget egy részét nagyon szerette, ez a rész az utász laktanya környéke volt, tehát ez lessz egyenlőre az othona, az hogy honnan lessz élelme azt pontosan még nem tudta, de egyet érzett, a roma vér nem engedi éhen halni, sőt át is fogja

tudnimegoldani hogyan élje túl szerelme hiányát.

Lépteit elindították az erdőbe, itt nyugalmat várt, és magányt, sok elmélkedést a letűnni készülő világról.

Az erdőben ösztöneire halgatva összetakolt egy kajiba szerű valamit, ágak, lombok, gallyak, és sok lemez darabot talált amit a katonák kidobáltak, ezt mind felhasználta s így legalább nem azott, sőt a meleget is tartotta valamennyire.

Az idő telt, nagy szakált növesztett, a katonák már megismerték, nem bántották, sőt, sokszor élelmet is kitettek egy helyre ahol Misi sűrűn mászkált, a bakák a boszorkányszáiget remetéjének tartották, s úgy gondolták, hogy ez szerencsét hoz nekik, s így tisztelet övezte a hátamögött amiről Misi nem is tudott.

Az alsóvárosi remák keresték, de nem tudták merre is jár, Katalin minden nap várta, édesapja több mint egy hónap múlva amikor jobban lett hazajött, majd esztét vesztette amikor elmesélték neki milyen aljasul elbánt Árpád Misivel, Katalint kereste meg Obren és kérte jöjjön el a vajdához, így meg is jelent szinte azonnal.

Pice Tóni purtiában keseregtek, nem tudták mit is tegyenek, Misi eltűnt a szemük elől, Árpád vigyorgott, amikor Katalin kérdezte tőle hol is van, így szinte senki nem tudott semmit, de tény, eltűnt, s ezt mindenki a halállal magyarázta, Katalin volt aki közölte, nem akarja ezt hallani, tudja, hogy él mert érzi, a gondolatát érzékeli, nem mindig, csak akkor amikor rá gondol, így naponta legalább harminc alkalommal gondol Misi rá, Maca aki elkísérte a vajdát bólogatott, ismerte ezt a fajta embert, ők azok akik érzik a másik lény éltét vagy **holtát**.

A putriba bejött egy dorozsmáról ideköltözött roma aki olyan híreket hozott amiktől nem vártak semmi eredményt, ime.

-- Katika, hugom, vajda, nem istudom hogy mondjam el, a csatornában találtak egy hullát, egy roma volt, talán Misi, de nem lehet tudni, és volt egy ember is a parton, nagy szakáll volt, hosszú haja, nem tudom roma volt-e, de nagyon keveset beszélt, amikor meglátta a halottat csak ezt mondta, várjatok csak.-- Elkezdett gondolkozni majd folytatta nagyon komoly arccal.
-- Úgy tudom valahogy így hangzott, DIES IREA csak azért tudom mert egész úton ismételtém, nem tudom mi a jelentése.-- Elhalgatott, Katalin elsápadt, majd megfogta a vajda vállát.

-- Tudtam, hogy él, ezt halottam tőle egy pár alkalommal, a jelentése " A harag napja " Cellanói Tamás gyászhimnuszából való s a végítélet napját jelentí, volt egy szép mondása is így hangzott, " Veritas temporis filia " ez Gelius szava volt és a jelentése AZ IDŐ MULTAVAL KIDERÜL AZ IGAZSÁG, és ezt akkor mondta amikor beszéltük, hogy mennyire szeretjük egymást, most lessz igaza, a szerelem és az igazság sokszor egymás mellett halad, sohasem válik el.-- Katalin elhalgatott, arra az estére gondolt amikor a szere-

lemről beszélgettek, Misi csokolgota a nyakát, s ez az eltűnése előtti napon volt, s idézett egy részletet, a Hamletből, "S fegyvert ragadva véget vet neki? Meghalni-elszunnyadni-semmi több; S egy álom által elvégezni mind; A szív keservét, a test eredendő, Természetes rázkódásait:" és ezt nem akarta elfogadni, az értelmet amit akkor mondott Misi, álom látott, s ahogy ezt végiggondolta elsápadt, a vajda észrevette s azonnal megkérdezte az okát.

-- Mi történt, miért változtál meg Katikám.-- Katalin azonnal válaszolt.

-- Eszembe jutott Misivel egy beszélgetésünk, előadott egy részt a Hamletből majd közölte, a mi életünket is ez fogja lezárni, mosolyogva mondta, így nem tulajdonítottam neki jelentőséget, a lényeg, ő azt mondta, hogy le fogják löni, engemet meg megmérgeznek, de nem tudta tovább követni az álom, így butaságnak kezelte és fáradtságnak.-- Amikor befejezte kényszeredetten elmosolyodott, eszébe jutott egy másik beszélgetés, a jövőről beszéltek, Misi atölelve tartotta a napsugaras házban az ágyban, csokolgota a száját majd hirtelen abba hagyta s megjegyezte, "Ha egyszer el kell mennem hosszabb időre s megjövök sehasem fogunk még egyszer elválni még akkor sem ha meg kell halnunk, kéz a kézben halunk meg" majd felugrott az ágyból felkapta és táncolni kezdett vele, olyan boldog volt mint egy gyerek.

Sötétedett, hirtelen kocsi túlkölése hangzott, meglepődtek, berontott az egyik szomszéd roma fiú, szinte suttogta.

-- Árpád gazda van itt, nem tudom mit is akar, nem tégedet akar Katika², szerintem szökjél ki és hátul a putrik hatamögött el tudsz illanni, ha kell segitek, ismered a hatsó csapást, ezt használjuk ha a csendörök üldöznek vagy valai más.-- Kati szemében megjelentek a félelem jelei, enyhe remegés futott át rajta, félt, bólintott.

-- Rendben Kárász, induljunk, hogy véletlen se találjon meg itt.-- Kilesett a cigány fiú, látta amint a személykocsival küszködik Árpád a sor végén, hogy megforduljon, intett, megfogta Kati kezét s úgy húzta maga után a víz parton lévő csapásra a lányt, lasaan, szinte tapegatva haladtak, nagyon vigyázni kellett mert ha csak egy mozdulatot elvét abban a pillanatban belecsuszna a vízbe, de a romák ismerték ennek a pici utnak minden centiméterét.

Kiértek a temető elé, megindultak sietve felsőváros felé, emberek már az utcáról eltűntek, mindenki a házában talált elfoglaltságot, pár öregasszony ücsörgött a házuk előtt lévő padon s másik öregekkel tisztázták a pletyka okozta további unalmas órákat.

Katalin hazaért, Árpád még nem volt sehol sem, gyorsan elbúcsuzott a roma fiutól és már szaladt is be a házba ahol Judit várta már szorongva, idegesen, megkönnyebbülten ölelte át Katalint.

-- Végre, Árpád keresett, mondtam neki, hogy elmentél sétálni, és ruhát nézni mert bálba akarsz menni, nem hitte el, azt mondta ahhoz a cigányhoz mentél aki a szeretőd volt, majd kirángatom onnan, erre elment, gondolom a vajdához.-- Katalin mosolygott amikor arra gondolt hogyan tették lóva Árpádot.

-- Valóban volt Árpád a soron, sajnos a vajda putriját leromboltatta Árpád, Misi eltűnt, mindenki azt tartja, hogy halott, de én és egy roma kártya jós szerint is él, van egy furcsa ember, egy nagy szakállu és hosszú haju remete él valahol az erdőben, senki sem tudja hol, ma jöttem rá egy régi titokra, a vajda fia Misi, vagyis egy régi ismerős, akit szerettem és szeretek az már gyermekkoromban az életem része volt, sajnos nem figyeltem az érzésem eme részére, s lám, tragédiát okozott.-- Egy könnycsepp szaladt végig az arcán, szája szegletében eltűnt szép ivellésű szájában, zsebkendőt vett elő, szomorúan jegyezte meg.

-- Már nem is tudom megmondani hány zsebkendőt bögtém teli a hülyeségem és Misi végett, egyszerűen amikor meghallom Misi nevét a sirás rámjön.-- Elhalgatott, Judit is elengedte, nagyon féltette Katalint, hiszen ő is árva nőt fel, lelences gyerek volt, tízéves forma amikor az utcán koborgott olyan fiukkal akik a piacokon lesték a maradékot, vagy aprójszág nyakát vegyék mert a gazdasszony nem merte lavágni s így a fejéért a koldus gyerekek megoldottak a haziasszonyok gondjait.

Megrezdültek az üvegek, na meg a két lány is, megjött a személykocsival Árpád is, nyitották a kaput és behajtott az udvarra, a személykocsiból amikor kikecmergett azonnal Katalin szobájába indult, a két lány az ajtót bezaarta, zörgetett, Katalin unalmasan szólt ki.

-- Ki az, alszok, majd holnap.-- Árpádot előntötte a méreg, visszaordított.
-- Azonnal nyisd ki az ajtót, különben betöröm.-- És elkezdte rugdosni, Katalin nyugodtan újra kiszólt.

-- Ha tudod törd be, de ha bejössz, összetörök a csontodat mint a multkor amikor bántottál.-- Katalin elnevette halkán magát, közben az ajtó elé tolta a hatalmas agyat, arra egy asztalt tettek, majd mindketten ráültek az ágyra, vártak.

Árpád egy pillanatra megijedt, eszébe jutott mit tett vele a roma gyerek, visszaordított.

-- Tehát ott van, azonnal jöjjön ki különben a csendőrökkel vitettem el, várak itt rá.-- Elhalgatott, de azért egy pár lépéssel távolabb állt az ajtó-tól mert azért félt, ha véletlenül kijönne mit is csinálna egyedül.

Katalin szólt ki ismét, megérezte, hogy Árpád fél.

-- Na mi van, nem mersz bejönni, pedig vár, de egyet ne felejtse el, én ide azt engedek be akit akarok, neked semmi közöd hozzá, ez a ház az enyém, nem a tied, hát úgy vigyázz, nem merem kiengedni mert félek, hogy meg fog ölni és börtönbe csukják, annyit meg te nem érsz.-- Elhalgatott mert nem bírta már nevetés nélkül, Judit is kuncogott halkán.

Árpád várt, gondolta, elmegy a csendőrökért, majd azok kinyitják az ajtót, így is tett, átsétált az örsre s bejelentette, hogy ismeretlen ember tartozkodik a házában, azonnal elmentek vele, Kati ajtajánál álldogáltak, majd az egyik csendőr hangosan beszólt.

-- Azonnal nyissa ki az ajtót, ez parancs.-- Katalin meglepődött, csak azért sem teszi azt amit Árpád akar, kiszólt keményen.

-- Azonnal hadják el a házamat, ez az enyém, nem azé a szemét Árpádé, néz-zékmeg a hivatalban a bejegyzést, így azonnal menjenek el.-- A csendőrn Árpádra nézett, majd igyszólt hozzá.

-- Valóban az övé, Árpád, mert ha az övé magának nagyon rossz lesz, ugyanis ön nem rendelkezhet a házzal, így nem is hívhat ki bennünket, csak ha a tulajdonos ezt kéri.-- Árpád széttárta a kezét, majd így szólt pimaszul.

-- Még az övé mert még nem irattam át a nevemre, ugyanis a feleségem lesz, de úgy érzem ez nem ...-- Katalin kiáltott ki az ajtó mögül.

-- Sohasem leszek a felesége ennek a pizsoknak, inkább meghalok.-- Elhalgattott, a csendőrök egymásra néztek majd megjegyezte az egyik.

-- Uram, ha jót akar akkor azt teszi amit a hölgy mond mert gondjai fognak lenni, maga csak vendég mint ahogy hallom, tehát nyugodjon meg, és ha legközelebb baja adódna a hölgyel forduljon a főnökünkhöz a kapitány urhoz, ajánlom magamat.-- Megfordultak és ott hagyták az ámuló Árpádot.

Katalin és Judit egy darabig még figyeltek a zajokra de nagy csend lett, így nekifogtak a rend csinálásnak, az ágyat újra a helyére húzták, majd a lefekvéshez készülődtek, jó kedvük volt, így hamar el is aludtak.

Misi nagyon boldog volt, nem zaklatta senki sem, az hogy magányos lett nem bántotta, megértette, ha Katalint keresi az csak rossz lehet neki, és a lánynak is, főleg a lánynak, hiszen Árpád nem hadja békén, így legalább a bajt megelőzi, hogy nincs jelen.

Az állatok már megszokták, így a madarak a vállára száltak, az özek és a nyulak is félelem nélkül közelítették meg kajibáját, egy róka is akadt, ez a szép állat rendszeresen látogatta, órákon keresztül ültek egymással szemben és mustrálták egymást, Misi sokszor beszélt hozzá s az állat ilyenkor értelmesen emelgette vagy forgatta a fejét.

A bakák is megszerették, soha egy szót sem beszélt egyikkel sem de mindegyik kedveskedett valamivel a remetének.

A remete hire már bekuszott a házak résein is, Szeged már tudott a létezéséről is, nem akart tudomásul venni senki erről a szörnök emberről, de van, és ez már ide tartozott, nagyon kevesen tudtak arról, hogy hol is lehet megtalálni, főleg a bakák számoltak be rendszeresen a fura emberről.

az egyik kocsmában, a Mátyásban egy baka így mesélte el a remete történetét.

-- Képzeljétek, egyszer ellenőriznem kellett a folyót a szerbek végett és amint mentem a Tisza parton füstöt láttam, na mondom, átlépték a határt a szerbek, lassan megközelítettem azt a helyet ahonnan a füst jött és legnagyobb meglepetésemre egy embert láttam amint kukorácát süt a parázsban, pár méterre tőle egy őz feküdt s nézte mit csinál, arrébb egy róka feküdt és lehetett látni, hogy félig alszik, rengeteg madár volt körülötte, a vállán sok vadgalamb, én csak álltam és megvoltam babonázva, halkan elodalogtam,

és őszintén mondom, szégyeltem magamat amiért kilestem ezt a szent embert, azóta sok ennivalót teszek ki neki, segitem ahogy tudom.-- Elhalgatott, bajtársa megcseválta a fejét és most ő kezdte.

-- Igen, Lajos igazat mond, sokszor láttam már én is, de én egyszer elmentem a kajibába, és képzeljétek el, bementem, amit láttam az egyszerűen elképzelhetetlen, egy rengyes ágyat láttam, halomba voltak a könyvek, egy párat megfogtam, a Hamlettet, Lear király, Julisu Caesar, ármány és szerelem, Liesbet Dill, Liebe, ókeri bölcsök a hét görög bölcs, Arisztotelész és Nagy Sándor esete, Héraklész, majd Arany-Petőfi, -Móra - Csekenai, majd Hegel-Röntgen-Fourier-Pierre Curie-Spencer-Körösi Csoma-Semmelweis-Freund-Mendel-Plehanov-Mengyelejev-Nobel-Kamerling-Onnes-Palacky-Kierkegard, és még lehetne sorolni a sok könyvet, de egy nagyon érdekes volt, feljegyzéseket készített egy Pavlov nevű valakiről, kutyaival kapcsolatos kísérleteket végzett, és valami az agyal kapcsolatos reflexről írt, nagy ember lehet ez a nagyszakállú és nagyhajú remete.-- egyszerre elhalgatott, ivott egy kortyot. Abbahagyta, nagy csend lett, valami misztikus lénynek könyvelte el a Remetét, az asztalnál legalább huszan üldögéltek, csodálattal halgatták a szép történetet, az egyik ivó cimbera szólalt meg, titokzatos képpel.

-- Én meg úgy halottam, hogy ez a remete valamikor egy nagyon gazdag ur volt de a szerelme elhagyta s ezért költözött az erdőbe, azt is elmondták, hogy ez az ember nagyon szép helyen lakik, folyóárok lógnak mindenütt, vadszöllő, lugas alatt van a tanyája, mint egy őserdő, fent a fa tetején lehet sétálni mert az évtizedek alatt a vadszöllő annyira benőtte a fák tetejét, hogy szinte utak vannak fent, úgy száll a fák felett mint a madár.-- Elhalgatott, majd az egyik baka folytatta.

Valóban ilyen a boszorkány sziget az a része ahol lakik ez a remete, a fák tetejét benőtte az inda, és igaz az, hogy fent lehet menni a tetején és nem esik le, én már láttam egy párszor, sőt ki is próbáltam.-- Mindenki érdekesen nézett a bakára, de nem szólt senki sem semmit.

Hát igen, ilyen igaz történetek hangzottak el ami valójában egy kicsit igaz is, Misi élete titok volt de nyitott könyv volt elméje tisztasága.

A kajibában sohasem unatkozott, megírta a Fausztot újra, igaz ezer Fausztot írtak már idáig de őt ez nem zavarta, hiszen egy művész mindig a saját világát írja meg és adja elő annak a világegyetemnek aminek csak ő a rendezője és életrendezői szereplője.

Szerette a könyveit, minden egyes átolvasás után újabb tényekkel szembesült igaz többfélszázszor átnézte - de agya újabb felfedezéseket fedezett fel a lapok hasábjain, ezt hívják adottságnak.

Amikor beesteledet nem félt az erdő hangjaitól, ellenkezőleg, megnyugtatták, de sokszor arra ébredt, könyben ázott kopott ing gallérja s egy nevet mondogatott ahogy az álom elzavarta az emléket, Katalin, összeszorult a szive,

a leány arcára emlékezett s lassan elaludt, álomba ringatta újra az álom szelid simítása.

A vajda nagyon rosszul érezte magát, a rák újra támadt, nem akart tovább élni s ezáltal nem itta a ribizke bort és nem ette a készítményt, nagyon gyenge volt, a folyadékot nyelte le valahogy.

Sokat gondolkodott fián, hova jutott, a cigány mindig cigány marad, a vagyon, hogy honnan van arra bizony a negyvennyolcas forradalomban harcolt cigány századosok tudnának tényekkel szolgálni, Jankovics Gyurgyeló, és az egésznek a vezetője Petrovics Dusán, de nem hogy tényeket nem tudnak adni de a magyar történelem véletlen sem ismerné el, hogy ezek romák, cigányok voltak akik hősök, de csak a magyar ember nem akarja ismeretei közé sorolni, pedig illő lenne elismerni egy picit roma történelmet is.

Maca melette volt állandóan, most is felugrott, hogy a vajda fuldoklott, ugrott pohar után de nem tudta megítatni a fuldokló embert, ezért kiugrott a putri elé és ordított Gerzsennak a szomszédnak.

Nagyon gyorsan összeszaladtak a romák, nem tudtak ők sem tenni semmit sem de eldöntötték, hogy beviszik a városi kórházba, így is tettek, gyorsan feltették a szekérre s azonnal indultak vele, a vajda már elvesztette az eszméletét mikorra beértek vele.

Azonnal gége metszést végeztek rajta, így levegőt kapott s a tüdőbe megindult a levegő, pár óra múlva kinyitotta a szemét, lassan körbenézett, megakarta fogni a torkát mert valami zavarta de nem tudta mert a keze le volt kötve a kerekas ágyhoz.

Maca hajolt fölé, simogatta a homlokát, majd lehajolt és megcsókolta kopasz fejbubját, halkán mondta neki simogatás közben.

Maradj nyugodtan, majd nem meghaltál, fulladtál, megmütöttek, van itt egy könyv és füzet, meg ceruza, ird le mit akarsz.-- Maca egy füzetet adott a vajda egyik kezébe, a másikba meg egy ceruzát, eloldotta a gézt amivel a csuklójait rögzítették, megemelte a kezét és a füzetet s elkezdett írni. Pár perc múlva Maca kezébe nyomta a füzetet, ez volt rajta, " Elvágták a nyakamat mint egy csirkének, mennyi időm van még az életből " Maca majd nem elsírta magát, elmosolyodott ami borzalmasan nehezére esett, egy haldeklónak viccet mesélni s közben nevetni ahogy az élet utat enged a megsemmisítő halálnak, Maca válaszolt, vidáman.

-- Ne idegeskedj, semmi baj, ezt csak azért csinálták mert nem kaptál levegőt, de ha újra rendbe jössz helyrehozzák a nyakadat is, nyugalom.-- A vajda intett a füzetet kérve, Maca azonnal odaadta, írni kezdett, majd amikor befejezte átadta Macának, olvasni kezdte, hogy " Maca, kérlek, ne hazudj, el tudom viselni az elmulást, hiszen ha megszülettünk egyszer meg is kell halni, van egy kezdet és egy vég, nem mi döntünk, csak a köztes időben amit életnek hívnak, mennyi időm van." Maca mereven nézte a vajdát, örök szerelmét, hát igen, volt életük, örömük, szenvedésük, születéseket láttak, halálokat

éreztek, s most újra az elválás, elhagyni a szeretett lényt, de most nem egy időre, örökre, ez az a kín amit azért kapunk mert szeretjük akit elrabolt a halál váratlanul vagy várva de nem az élők beleegyezésével.

Maca kezét megfogta a vajda, mosolygott, szemével könyörgött, hogy mondja meg, nem merte megmondani, holott az orvos rábizta, hogy közli vagy nem. A Vajda nem vette le szemét a nőről, szinte ígézte az igazság elmondására, Maca elmosolyodott, úgy volt vele, meghosszabbítja egy félévvel az orvosi véleményt, a kegyes halát válassza, nem akkor támad amikor várja hanem előbb, leírta egy lapra az egy évet, de nem merte mondani, félt, hogy elárulja magát, a vajda csodálkozott is de Maca magyarázkodni kezdett.

-- Csak azért írtam le mert nem akarom kimondani, nagyon szeretlek vajda és nem is merek rá gondolni, de az orvos közölte, hogy naponta ki kell takarítani a torkod környékét, és neked nem szabad hozzá nyulnod.-- Maca bológatott nagyon, a szeme könybe lábadt, Maca azért látta, hogy az élet azért hiányzik a halál kapuja előtt még akkor is ha várja és beleegyezett az almulásba, a feltámadásban.

Három napig volt a kórházban, haza engedték de csak Maca felügyeletével és a napi kezelésre, hogy elviszi a kórházba, így nagyon várta már Maca érkezését a harmadik napon, reggel gyorsan felkelt és összepakolt. Az ágya fölé hajolva hajtogatta az utolsó ruhadarabokat amikor hirtelen megfordult, egy magas férfi volt a hátamögött, hosszú haja a szemében volt, nagy szakáll a száját takarta, nézte csak az öreg vajdát, lassan az arcához nyult, megsimogatta, a vajda szeméből kiszaladt a könny, kinyitotta a száját, hogy kimondja, FIAM de csak tátogott, két kezébe fogta az arcát rég nem látott gyermekének, tátogott, annyi mindent szeretett volna kérdezni és mondani apai módra de egy hang sem hagyta el a száját, és észbekapott a vajda, a beidegződött reflex a beszédhez megszűnt.

Misi átölelte az apját, nem szólt csak nézte, itta apja tekintetét, rá támasztotta emlékezetébe, tudta az idő már az apjának ketyeg, s ez az idő gyors és kiméletlen az elme tudatára.

Misi is sirt de apja vállán, nem akarta, hogy lássa a kemény cigány vajda, hogy a fia sir mert az apja haldoklik az elkövetkezendő hónapokban.

Hirtelen megjelent Maca az orvossal, nagyon lassan jöttek, néha megálltak, Misi eltolta enyhén az apját, nézte, majd csak ennyit mondott neki.

-- Apa, nagyon szeretem, és soha nem felejttem el, a legjobb apa volt a világon, mi már nem fogunk soha találkozni, isten vele.-- Megcsokolta apját, lassan kibujt a szorító ölelésből és hangtalanul eltűnt, a vajda borzalmas állapotba került, azt hitte és gondolta, hogy a fia meghalt, s lám átölelve szorosan fogta, sirt, nagyon érdekes módon, ahogy beteg torka engedte, s belépett az orvossal Maca, ledöbbentek, Maca a kezébe nyomta a füzetet és a ceruzát, a vajda kezétől a füzetlapok azonnal nedvesek lettek, írni kezdett. Átadta a füzetet Macának, pár másodperc múlva kimeredt szemekkel nézte a Vaj-

dát, átölelte mert úgy nézett ki mint aki mindjárt elesik, igaz nagyon gyenge is volt, közben a füzetet átadta az orvosnak, megdöbbenve olvasta, hogy "A fiam itt volt, elbucsuzott örökre töllem azt mondta nagyon szeret, azt mondta, Isten vele, megőrülök." az orvos ismerte a vajdát, egy egyetemre jártak s így az egész élete nyitott könyv volt, egy kívülálló azt gondolhatná rola, hogy elméje megháberedett, de téved,

Végre hazaértek, a vajda azonnal lefeküdt szegényes rongyhalmazába ami a sztréza felett volt, puha, meleg és kényelmes, azonnal el is aludt. Végigaludta a napot, kinyitotta a szemét és Katalint pillantotta meg, először azt gondolta, hogy álmodik, de Katalin megszólította.

-- Na végre, a nagybátyám volt olyan seanyos és végre felébred.-- A sirás környékezte ahogy a vajda szemébe nézett, zavaros volt, és beteg, benne volt a halálnak az aláírása.

A vajda nagyon boldog volt, hogy Katalin eljött hozzá, nyult a füzetéért ami kezéigébe volt téve, rajta a ceruzával, írni kezdett, majd pár perc múlva megmutatta Katalinnak., "Meglátogattam Misi fiam, nem halt meg", kérdően nézett Katalinra, a lány felugrott a vajda mellől, izgatottan kérdezte.

-- Mikor, mi van vele, kérdezte-e mi van velem.-- A vajda egy pillanatra elgondolkozott, a lány betegebb mint ő mert ő az élettől beteg, míg ő az öregségtől, muszáj most egy haldoklónak hazudnia az élet boldogsága végett, már írta is, s pár perc múlva mutatta a lapot mosolyogva. "Ma reggel, jól van, mondta majd jelentkezik, de él".-- Katalin megcsokolta a vajda arcát jobbról és balról is, nagyon boldog volt, tudta, hogy él, újra leült a vajda mellé az ágyra, simogatta az arcát, majd a kezét, Maca jött be, Katalin azonnal mondta a jó hirt.

-- Maca, képzelje, volt a szerelmesem az apjánál, jól van, és majd jelentkezik, nagyon örülök neki, a vajda nem mondta magának.-- Kérdezte felszabadultan, felugrott és Macához ment, átölelte és a vállára hajtotta a fejét.

-- De mondta a vajda, de úgy voltam vele, ő közölje veled a jó hirt, úgy látom jól döntöttem.-- Elhalgatott, a vajdához ment, megigazította a fej alját, adott egy puszit a homlokára, megsimogatta az arcát és leült az ágya szélére. Katalin is melléje telepedett, mind hárman a gondolataikba voltak merülve, s mily érdekes, a három ember három gondolata egy putriban, de a vége egy maradt, mi lesz ezután?

Misi sokáig áldogált a folyosón és figyelte apját amint a kórházi betegágy előtt hajtogatta a ruháját, nagyon szenvedett ahogy meglátta a nyakán a kötést, tudta, hogy apjának gége metszést kellett végezni, egy apolónő beszámolt erről, csak azért nem akart jelentkezni mert nem akarta családját kitenni veszéjnek Árpád bosszúja ellen.

Mielőtt a kórházba jött volna Mindszentről érkezett meg, ott kereste apját, közölték vele, hogy már Szegeden van, így azonnal indult vissza, majd ellátogatott titokban a vajda házába, abba a házba amit használ, Pice Tóniét.

Megtudta, hogy kórházba került mert rosszúl lett, ekkor már nagyon ideges lett, azonnal indult a kórházba, mindenki megnézte de senki nem zavarta ki, így nyíltan megkérdezte apja hogyléte felől a betegápoló nőt.

Nem bírta ki, hogy meg ne érintse a szeretett apát, a hátamögé osont, így megölelhette, nagyon kikészült amikor beszélt hozzá s szegény csak tátegett de azt gondolta, hogy beszél, s amikor észrevette, hogy hang nem jön ki a száján ekkor kezdett el sirni, így Misi azonnal elbucsuzott s eltűnt. Borzalmas állapotba került, zokogott, a járókelők megfordultak utána, részvétet éreztek, de Misi csak ment, újra az erdőbe, a szeretet helyére, a nyugalem szigetére.

Másnap valamivel jobban érezte magát, a róka meglepte amelyik Misihez húzódott, érezte, ez az ember olyan üzött vad mint ő, négy betladező kölyökkel jelent meg, Misihez ballagott lassan és lefeküdt a lábához, Misi lassan lenyult és megsimogatta az állat állát, majd a kölykök következtek, megemelte őket, megpuszilgatta a fickándező kis ragadezőkat, nyafogtak de nagyon jól érezték magukat.

Misi a kajibából előhozott ételmaradékot és a kis kölyköknek adta, annyira mehen megették, hogy majd az ujjait is leharapdálták, Misi nevetett, az Öreg róka mama kemolyan nézegett kölykeit milyen rosszak, de megbecsájtotta nekik. Az állat szinte érezte, hogy szükség van rá, így egész nap a kajiba körül maradt, Misi nagyon hálás volt ezért a rekának, a kölykök szinte egész nap munkát adtak neki, így hamar eltelt a nap, nem sokat gondolt apjára de azért szive hatalmasat dobbant amikor gondolatai apjánál időzött.

Az esték voltak borzalmasak, az idő is rosszabbra fordult, november eleje volt már és a hideg támadt, négy hónap telt el amióta apjánál volt a kórházban, szinte hónaponként belepedzett a cigány serra s halgatedzett Pice Tóni putrijánál, hogy apja állapotáról kapjon híreket, így tudta, hogy az állapota nem javult de nem is romlott nagyon.

Katalinról nem tudott semmit sem, egyedül élt, nem fogadta el Árpád közeledé sét s ezért Árpád mindig bosszuállob lett, de nem ijedt meg a lány. Karácsony következet, arany vasárnapot ült a nép, boldogan várták az ünnepet, Misi napjai egyformák voltak, felkerekedett és elindult a cigánysor felé, hogy apjáról kapjon híreket, nagy csend volt Pice Tóni putrijában, végre meghalotta Maca hangját, Dusánnal beszélgettek, a vajda kórházban van, fel van deszkázva, eszméletlen, Misi azonnal otthagya leshelyét és indult a kórházba, futott, érezte, hogy apja meg fog halni, de még megvárja őt. Egy óra múlva az ágyánál állt, eszméletlen volt, hanyatt feküdt, mélyeket lélegzett de lassan, elkezdett hozzá beszélni.

-- Apa, itt vagyok, nem hagyom magára, nézze megfogom a kezét, szorítsa meg ha érti amit mondok.-- Misi várt, semmi, nem tudta megszorítani a kezét, mezdulatlan maradt, majd folytatta tovább.

-- Apa, nem tudom mit tegyek, Katalin vár, még mindig, csak azért nem men-

tem idáig hozza mert féltem az életét, én egy cigány vagyok, ő egy csodálatos nő, az emberek ellenszenvvel nézik ha együtt vagyunk, nem lehet boldog ha engemet választ, szeretem nagyon, és ez a szerelem vigyáz rá, és én-rám is, nem tudom mit tegyek, ha együtt élek vele egy életre megpecsételtem mert cigánnyal él együtt egy szőke, kékszemű tündér, nem tudom mit tegyek, ha el tudnád mondani.-- Elhalgatott, figyelte apját, másik kezével simogatta a fejét, figyelte, a ráncok simák voltak, fehér volt a bőre, hofehér, a rák már megette a vérét, rossz érzése volt Misinek.

Majd három órát volt az apjánál, rászóltak, hogy mostmár elég az ott létéből, bucsuzott apjától, hangosan.

-- Apa elmegyek, holnap bejövök, kicsit beszélgetünk még aztán majd elviszem nagammal az erdőbe, csend van és nyugodt minden.-- Elhalgatott, megdöbbsent, apja szeméből folyt a könny, eszméletlen volt, nem mozdult, megcsekölta a homlokát hosszan, letörölte a könnyeit de azok csak folytak, lassan megindult az ajtóhoz, jött egy orvos, Misi megállította.

-- Elnézést doktor ur, az apám eszméletlen, beszéltem hozzá és ő sirt, van ilyen.-- Az orvos végignézett a furcsa szerzeten majd udvariassen válaszolt.

-- Igen, van ilyen, eszméletlen de tudat alatt érzi ha valaki a közelében van, szerethette magát nagyon.-- Az orvos tovább ment, Misi kilépett a korból és elindult a beszerkány sziget felé a kajibája nyugodtságot adó csendjébe.

Misi nem tudott egész éjjel aludni, érzett valami rendkívülit, amikor világosodott már talpon volt, kilépett a kajibából és egy madártoll volt előtte, lassan lehajolt és felvette, elhomályosodott a szem, ujjai között forgatta a vadgalamb tollat, tudta, hogy meghalt az édesapja.

Elindult szép lassan a korból felé, nagyon szomerú volt, amikor belépett a korból előterébe egy orvos beszélgetett egy nővérrel, Misi hozzájuk lépett, elmondta, hogy miért jött, készségesen válaszoltak neki.

-- Igen, sajnos meghalt, mély részvétem, tegnap este kilenc órakor halt meg az édesapja, ismerőse egy nő ma reggel már elvitte a személyes dolgait.-- Misi köszönömöt rebegett, tegnap este háromnegyed kilenckor hagyta magára az édesapját, nagyon jól emlékszik mert az előtérben az órát nézte meg mert ekkor ütött háromat, lelki kinjaival kilépett azon az ajtón ahol utoljára csekölta meg apja homlokát.

Várta nagyon az estét, halgatózni kell, hogy mikor temetik el a vajdát, így visszament az erdőbe nyughatatlan szívével, igaz elfogadta a halál tényét de nem tudta átélni.

Esteledett, Misi már a putrik felé indult, a tó szélén ment végig mint mindig, lehuzodott a putri mögött, sokan sirtak Pice Tóni vajog putrijában, Végre hangokat halott, Kárász beszélt.

-- Szerintem is az lessz a legjobb, ha a koporsó a zenészek közt lenne, mert csak Magyarországon utolsó vajdáját kísérik utolsó utjára, nekem az lenne a

tanácsom, hogy Szegeden Alsóvárosban mielőtt a temetőbe érünk menjünk el a templom előtt mert nagyon szerette azt a környéket s így elbucsuztatnánk ott is.-- Elhalgatott, Maca szólalt meg.

-- Legyen, de karácsony napján reggel hat órákor itt legyen mindenki, innen indulunk, a ravatalozóban feltesszük a kocsira és elindul a menet, pontosan délben vissza kell érünk a temetőbe, addig itt is kell járnunk a vajdával, most pedig menjetek és ti is gyujtsátok meg a gyász gyertyákat, Dusan, kellene menned és értesíteni valahogy Katalint is a temetésről, szerintem nem is tudja, hogy fogadott nagybátyja meghalt.-- Misi egy pillanatra megsédült, mi az hogy fogadott nagybátyja, hirtelen egy emlék szaladt át gondoktól nehéz agyán, Katalin, hát persze, hogy nem gondolt arra, hogy ez az a lány akivel együtt nevelkedett, azért volt neki annyira ismerős, azért volt az, hogy mindenben egyet értettek, hiszen már gyermek korukban is szerették egymást, jószáges Isten, hogy erre nem jött rá csak az apja halála után a temetési megbeszélésen, ordított egy hatalmasat amitől megremegett mindenki, a nők megmerevedtek, a nők felugrottak s a férfiakhoz simultak, a kutyák vonyítani kezdtek az ijedtségtől.

Misi ökölbe szorította a kezét, elindult újra a Boszorkány sziget felé, nem mert tovább ott maradni mert esetleg keresni fogják azt aki így ordított, de tévedett, senki nem mert a putrikból kilépni nagyon sokáig.

Ballagott, apja körül forgott háborgó lelke, eszébe jutott apja egyik szép idézete a nagyhéti szent elmélkedésekre " Lelkem merre tétovázol ? életed merre fakadt ? oly jóért te mit aggodol ? mit a csalárd világ ad.-Fontold meg mint vagy teremtvé, s egyesülve a testtel ? nehogy örökké légy veszve, ismerkedjél végeddel " s ekkor Misi folytatta a halálról lévő részt, " Halál ellen sikertelen mindennemű orvosság, kinek-kinek kell halnia, s amit szeret, itt hagyja: " hát igen, érezte, hogy nem sok van hátra már életéből Misi haza ért, igen, most ért haza, idáig nem volt otthon, volt apja ahol ha valami gondja lett volna akkor " hazamegy # de már nem tud, a kis kajiba volt az otthona, egyedül maradt, Katalint jobban féltette mint az életét, főleg, hogy rájött ki is ő.

Sokat gondolkozott azon a kislányon akivel valamikor gyermekkorában sokat együtt volt, egy kis lelki gondja volt amiért Megszerette Katalint, és őt magára hagyta, sőt, nem is kereste, hogy Aradról visszaért, szégyelte is magát, de most, lelkileg egy picit jobb lett, de csak a szerelem terén, míg a halál a másik oldalon emlékeztette egy elmúlásra.

Két nap múlva volt a temetés, Misi ki sem mozdult, Katalin is tudott a vajda haláláról, ő is úgy gondolta, hogy egyedül maradt, Misi is várta magára pedig jó lenne ha jelentkezne mert már nem bírja sokáig Árpád ostromát. Katalinnak megtiltotta Árpád, hogy a cigány temetésére elmenjen, az öreg Dénes gazda a lány apja már nem tudta kordában tartani a családot, így szinte mindent Árpád intézett, az öccse Gyula Budapestre ment egy nyomdába del-

gozni mert nem bírta már elviselni bátyja alattomos viselkedését.

Katalin mostoha anyja büszke volt Árpád tetteire, mint egy férfi viselkedik a nőkkel, keményen.

Elérkezett a temetés ideje, gyászinduló kíséretében herdozták végig Magyarországot utolsó vajdájának a holtestét a koporsóban, cigány zenészek, primások játszották a gyászindulót, Katalin volt az egyik aki a koporsó egyik oldalán haladt míg Maca a másik oldalon, utánuk ment legalább kétszáz roma, Misi a templom egyik sarki szegletébe volt behuzodva, onnan kémlelte a menetet, könnyezett.

Lassan a menet visszaért a cigány sorra, a vajda volt házánál fordultak meg amit leromboltatott Árpád, újra megindultak lassan a temető felé, Misi már a temetőben a kiásott sirtól nem messze egy fa mögé volt behuzodva, várta már őket, és még egy valaki várta nagyon a temetés végét, egy férfi aki elbujva figyelt a temetőn kívül, egy kocsiban, egy Csonka féle személykocsiból idegesen, Árpád, tervei sötétek voltak, de tervét szereti mindig végrehajtani minden áron, főleg ha ezáltal vagyonos ember lesz.

A temetésen szinpompázott a sok cigány népviselet, a szoknyák sokrétű színe és formája, a felkötők szín árnyalatai, a fejdíszek sokasága és gazdag színvilága, itt szinte minden cigány típus fellelhető volt, értékes és szép temetés és ez mellé párosult a zenei művészet csillogása, a primások mesterfokú játssza, a cigány férfiak csizmái, a nadrágok érdekes szabása, a kalapok formává gyúrása az idők folyamán egyfajta elszakadt közösségek cigány *(csoporthoz)* alakították ki, így a szőregi, a derezsmi, a szegedi, a tápéi, mind mind masként gyűrte a kalap szélét.

A vajda a koporsóban csodálatos népviseletben feküdt, kézzel vart diszitett nadrág, ing, mellény pompázott, arany és ezüst cérnával kivarva, csizmája kimunkálva a kor izlésének megfelelően, szemfődele vert csipke a Kalocsai kézműveseket dicsérte, míg a koporsó is tölgyfából készült csodálatos faragással.

A sirások készülődtek a koporsó lezárására, a koporsó tetejét lassan rácsusztatták a koporsóra s nagy szögekkel leszögelték, Maca, Katalin, és még három nő elájult, a férfiak örjöngtek, szórták az aprópénzt a sirba, és a földre.

A koporsó tetejére rátették a vajda hegedűjét és felesége fényképét, így eresztették le a gödörbe, virágokat szórtak és apró hantokat, a sirások lassan temették be a gödröt vigyázva, hogy ne nagyon dörömböljön a föld a koporsón, és nehogy tönkre tegyék.

Az asszonyokat a férfiak tartották, nem merték őket a földre letenni mert megfáztak volna, így felváltva fogták, Katalin tért először magához, majd a többi asszony, Maca nem akart, így a temetés végén a kórházba szállították ahol közölték, hogy agyvérzést kapott és komában van.

Misi végignézte az egész temetési szertartást, a hó is elkezdett esni, így

mindenki lassan elment, csak a sok virág maradt.

A vajda fia lassan elindult a sirhez, megállt, imádkozott, a hó mindig sü-
rűbben esett, fehér karácsony lett.

Misi órák óta csak állt és apjával vólt, felidézte a sok emléket, a sok szép
eltöltött időt, elmosolyodott, egyszer Mindszenten szétszedte a WC ajtaját
és apja megszidta, ennyit kapott csak rosszat tőlle, de a végén nevettek
mind ketten, ezen most Misi sirt, miért nem verte meg, bárcsak most itt len-
ne és adna neki egy pofont.

A hó csak esett, már minden szép fehér volt, a fák, a föld, a sir, Misi, de
ez a karácsonyi fehér békesség a temetőben nem zavart senkit sem, hatalmas
pejhekben húlt a hó, már nyolc-tíz centis vólt, misit is befedte, s ha va-
laki messziről figyelte volna nem veszi észre, hogy egy embert is befedett
a szent hó, de kit érdekelt, az hogy karácsony van a halált nem érdekli.
Misi összerázkodott, éjjel lehetett már amikor érezte, hogy nagyon fázik,
megmozdult, a hó szinte leszakadt róla, pár madár ijedten repült arré-
b ahogy meglátták, hogy emmozdult a mozdulatlan, elindult hazafelé, othon
várta a róka család és, más senki.

Gondolataiban Katalin jelent meg, elhatározta elmegy hozzá és ^{átbeszélje} el-
rendezik egymás életét, de valahogy nem igazán érezte a mondatának a su-
lyát, valamit érzett a levegőben, rosszat, elsápadt, Árpád, valamit tett
amit ő még nem tud.

Az olyan ember vagy emberek akik nagyon közel kerültek egymáshoz a szere-
tet érzéseiben megérzik egymás tragédiáit vagy komoly segély hívását, ta-
lán még ehhez lehetne sorolni az ikreket is, de csak az egypetéjűeket, ők
is megérzik a másik testi kinjait vagy éppen halálát, rengeteg az ilyen
megreppant ember akik ezt élték át mert elvesztették testük és lelkük egyik
felét a másikban.

Misi hirtelen megállt, már az erdő alján járt, borzalmas gyorsan kezdett el
verni a szíve, az agyába feltolult a vér, szédült, megfordult és futva in-
dult a cigány sorra, szája kiszáradt a hidegben, a hó hatalmas pejhekben
szakadt, már nem lehetett látni az utat, de Misit ez nem érdekelte, csak ro-
hant.

Kifulladásra állt meg Pice Tóni putrija hátamögött, nagy tömeg volt kint a
vájeg putri előtt, mindenki ideges volt, mindenki kiabált, a szép friss ha-
vat teljesen letappedták, csak Misi körül volt még szűz a havas környék.
Lassan megnyugodott a mellkasa a futástól, így a szavakat is halhatta.

-- Nem értem, ahogy kic...temető elé azonnal nekünk jött az a kocsi, el-
löktem Katit de az végigment rajta, lehetett látni, csak Katit akarta elüt-
ni, engemet nem, pedig én az uton voltam kint, de ez a kocsi bement az ut-
ról abba a kis fás részbe ahová Katit löktem, kikerült két fát és már a
kocsi alatt is volt Kati, nagyon úgy nézett ki mintha Árpád lett volna de
nem merem mondani mert én is a földön feküdtem, a kocsi meg elment, én fe-

lugrottam és Katihoz rohantam, felkaptam az ölembe és azonnal ide hoztam vissza.-- Elhalgatott, egy autó fénye jelent meg a sor elején, kiabáltak megjött az orvos, s valóban pár perc múlva szaladt be a putriba Katalinhoz. Misi remegett, fülét a vájoghoz tapasztotta, hogy egyetlen szót se hadjen ki az orvos szavaiból.

Nagy csend sokáig, végre megszólalt az ősz férfi.

-- Nem találok semmi rendellenest, de azonnal beviszem a kórházba, több mint valószínű agyrázkodása van, majd ott jobban megtudják vizsgálni, segítsen valaki kivinni a kocsiba.-- Kárász hangja hallatszott.

-- Elkísérhetem a kórházba Katalint és a doktor urat.-- Semmit nem lehetett hallani, kiléptek a putriból, három férfi hozta ki az eszméletlen lányta kocsinhoz, gyengéden betették a hátsó ülésre majd Kárász mellé telepedett és átfogta a vállát s így tartotta a kórházig.

Misi is elinnalt, a kórház felé vette az irányt, a torka összeszorult, beszszut esküdött ha valóban Árpád ütötte el végez vele.

A hó szakadatlanul szakadt, Misi mikorra a kórházba ért addigra már Katalin a kórházi ágyon feküdt hálóingben, rajta a nagy piros kórházi pecséttel.

Misi nézte a nőt akit annyira szeretett, hogy lemondott érte az életéről is de úgy néz ki hiába, szőke hosszú haja szétterülve a fehér párnán, hónaljig betakarva, két keze a paplanon nyugodott erőtlenül, csodálatos látvány volt, ha nem lett volna ez a jelenet a kórházban egy Istennővel téveszteniék össze, de most a fájdalom övezte ezt a szép és harmónikus képet.

Lassan az ágyhoz ment, leült az ágy szélére, megfogta a fehér kezeket és az ajkához emelte és mecsekolta több ször is egymás után, lehajolt és a szép ivellésű ajkat is megcsokolta, nézte, azt vette észre, hogy a két keskeny kezét szorítja de nagyon, megijedt, hogy esetleg eltöri, de annyira a hata-sa alatt volt Katalin közelsége, hogy szinte az eszét vesztette.

Egy orvos jött be a beteghez, meglepődött a fekete hosszúhaju és fekete nagyszakállú férfin, egy fekete szemek, mint egy festmény, a szép ivellésű szemök egy Ticsianó festményt idézett, a doktor elmosolyodott, majd így szólt.

-- Nem akarom megzavarni, de most el kell mennie, szeretném a beteget újra megvizsgálni, esetleg megmondaná ön kicsoda, a beteg hozzátartozója.-- Misi egy pillanatra gondolkozott majd halkán, szomorúan csak ennyit mondott.

-- Igen, a szerelmem születése óta.-- Elhalgatott, felállt, az orvos ránézett, elmosolyodott, ahogy elhaladt előtte megfogta Misi vállát.

-- Tudom kicsoda, a volt vajda fia, bármikor jöhet, ha gondolja egy óra múlva jöjjön vissza, igaz már éjfél van, de ha nem fáradt, és szeretné ha itt lehetne ha észhez tér akkor maradjon itt, a vizsgálat után elmondom a diagnózist, különben jelezte a főorvos ur, hogy meg fogja látogatni ön s ne hábergassuk bármennyi ideig is marad.-- Misi egy köszönömöt suttogett és kiment, lassan végighaladt a folyoson, ránézett a nagy órára, majd kilépett az utcára.

Misi elindult csak úgy vaktában a Kossuth Lajos sugárúton, egy kocsmá előtt haladt el, megfogta egy jól öltözött roma a könyökét, megszólította.

-- Ne haragudj, nem te vagy az erdei remete, a volt vajda fia aki szerelme végett bujdosott el.-- Misi nagy szemeket meresztett, nem is tudta, hogy ilyen monda kerülgeti személyét, bólintott, a roma elnevette magát.

-- Végre, nagyon szerettem volna már találkozni veled, de nem tudtam hól is keresselek, gyere velem, egy picit szeretnék veled beszélgetni ha nem bánod, bemegyünk ebbe a kocsmába, iszunk valamit.-- Misit nem érdekelte mi is lesz vele, vállat vont és küvette a férfit, leültek egy asztalhoz, nagyon megnézték Misit, de nem bántották, csak csodálkoztak, sőt volt olyan aki már halott is rólla így mesélt küldtek feléje.

Misi nem kért csak gyümölcs levét, a roma férfi vegyes pálinkát ivott, a sarokban cigány zenekar szünetet tartott de megkülönböztetett figyelemmel kísérték a különös vendéget.

A cigány férfi nagyon boldog volt amiért a remete leült vele egy asztalhoz, nem is titkolta boldogságát.

-- Nagyon örülök, hogy velem lehetsz, szeretném a történeted hallani, van egy író barátom aki ezt a történetet megírná de hiányos az ismerete sok mozzanatban, kérlek, írd meg ha elmondod az életedet, a történeted, kérlek.-- Misi gondolkodott, majd így szólt.

-- Már elkezdtem írni én is, de ígérem ha elmondod hova küldjem, vagy adjam le megteszem nagyon szívesen, így biztosan hiteles lesz.-- Elhalgatott, ivott egy kortyot a gyümölcs léből, a roma férfi újra hozatott egy pohár vegyes pálinkát, közben a zenészek is felálltak az asztaltól és amegemelt debogóra léptek fel a zeneszerszámokhoz, kézbevétték, leült a cimbalmos is, a nagybögös is elhelyezkedtt, szemmel intettek egymásnak és elkezdtek játszani a "szép magyar táncot", siralmasan, majd a pacsirtát, ez sem volt különösebben jobb, végre abbahagyták, Misi felállt és a debogóhoz lépett, a primáshoz hajolt és a fülébe sugett valamit, azonnal átadta a hegedűjét.

A vendégek figyeltek, voltak vagy százan, nagy csend lett, Misi kezébe vette a hegedűt, állához szorította és hangolni kezdte, majd a vonót is leele-nőrizte, zöld színű gyantával áthuzta ami olíva olajat is tartalmazott s ezáltal jobb volt a tapadása s így szebben lehetett pattogtatni is.

Elkezdett játszani, először édesapja nótáját játszotta le a "zöld erdők mélyén..." kezdve, csodálatos hangzással és játékkal, pár nő sirt, majd Dankó Pista emlékére aki 1858-ban született és maradandót alkotva halt meg 45 évesen 1903-ban, ma van az évfordulója, így egy szép dankó nótát játszott, a MOST VAN A NAP / ENNEK ÉN... Majd felesége Dankónak Jó Ilonka kedves nótája következett, utána játszotta a pacsirtát, valami felejthetetlen művészet-tel, ahogy az ujjai a hurokon táncolt, szinte sokszor nem lehetett látni oly sebességgel küldte a szép hangzású hurokra, folyt a víz a homlokáról, de nem érdekelte, a vonó mint egy varázspálca alig érintette, a sulya játszott,

távolról úgy nézett ki mintha a hegedű játszott volna művészi alkotást a művésszel, a zenét a hegedű alkotta nem a roma tudás.

Befejezte, leengedte a hegedűt, siri csend, lehajtott fejjel adtak tiszteletet a művészeknek, a zenészek meghajoltak, az emberek ekkor szinte egyszerre falálltak, Misi megindult kifelé a teremből, tudta, hogy neki el kell mennie a kórházba mert üzi lelke egy kórházi ágyhoz, Katalinhoz.

Szorongva és kétségek közt ment fel a kórházban a lépcsőn, éjjel kettő órát mutatott a folyosón lévő óra, halkán ment a korteremhez, belesett, Katalin aludt, Misi belépett halkán a sötétített szobába, egy szék volt az ágy mellé téve, elkönyvelte, hogy várták már, leült, keze kutatta Katalin kezét, megfogta, lehajolt és megcsokolta a homlokát, újra egyenesen ült a széken, várt, nem tudta mit de várt.

Világosodott, Karácsony másnapjára virradt, az árnyak mindig hosszabbak lettek majd eltűntek, elűzte a fény, Misi ült egyenes derékkal, szemét le nem vette volna a szeretett lényről, Katalinról, még mindig szerette, vagy talán még jobban mint valaha, mindkettőjüknek csak egymás maradt, árvák voltak a sokadalomban.

Az ajtóban megjelent az orvos, az az orvos aki behozta Katalint, az ősz doktor aki apja barátja és évfolyamtársa volt, mosolygott, kezét nyújtotta Misinek, nem engedte falállni mert látta, hogy fogja a lány kezét, halkán köszönt majd közölte a tényeket.

-- Misi, nagy szerencséje van Katalinnak, pár bordája tört csak el, és ez életét a nagy hónap köszönheti mert a súlyt felfogta, lassan ébredni fog, ugyanis az éjjel felébredt de el kellett altatni mert egy vizsgálatot így tudtuk megoldani, tehát még egy óra és beszélgethettek, de addig is egyél valamit, mindjárt hoznak reggelit, látták amikor bejöttél, de nem akartak zavarni, most pedig megyek mert várnak a többi betegek.-- Elkészönt, Misi nem tudott megszólalni mert már el is tűnt, ebben a pillanatban már meg is jelent egy fehér köpenyes nő aki egy tálcán hozta a reggelit, vajaskenyeret rajta szalámi és egy nagy pohár tejet, Misi ekkor jött rá, hogy nagyon éhes, egyik kezével elvette a tálcát és az ölébe tette, nem akarta elengedni Katalin kezét, szinte pár perc alatt befalta a reggelit, a tálcát az asztalra csusztatta.

Misi tovább figyelte Katalint, mindig többször és többször megremegett a szemhéja, már a második óra is eltelt de Katalin még mindig aludt, egyszerre megszorította Misi kezét, majd még egyszer, kinyitotta a szemét, nézte Misit, újra becsukta a szemét és megszólalt.

-- Misi, drágám.-- A szeme csukva volt, újra kinyitotta, hosszan nézte Misit majd újra becsukta a szemét, a szeme sarkában megjelent egy könnycsepp, végigfolyt az arcán, majd a másik szeme sarkában is megjelent a nagy könnycsepp, majd mindig több és több, a végén zokogássá alakult, a boldog zokogásé.

Végre lecsendesedett Katalin, Misi nem könnyezett, már nem, annyi baj érte már, hogy lassan nem is tudja miaz, hogy sirni, szomorúnak lenni is már elfelejtette mert állandóan szomorú.

Katalin arcához huzta Misi kezét és csokolgatta, Misi Katalin fölé hajolt és megcsokolták egymást, szinte egyszerre sóhajtottak egy hatalmasat amitől elmosolyodtak, kezdtek felegedni, szótlanul, még nem teltek be a latvány-nyal, hogy egymást látják, csak bámulták egymást.

Az orvos lépett be a betegszobába, mosolygott, Katalinhez lépett, megfogta a két összefort kezét a takaró felet s így szólt.

-- Olyan jó látni benneteket, végre, még idáig csak egyenként volt lehetőségem észrevenni titeket amint fogjátok egymás kezét.-- Elhalgatott, Katalin csuklóját megfogta a másik kezével s ellenőrizte a vérnyomását, majd közölte kissé aggodalmasan.

-- Még nagyon gyors, így maradnod kell ezen kívül is itt a kórházban a törött bordád végett, de majd csak eltelik az a két hét.-- Katalin fel akart gyorsan ülni de visszahanyatlott és egy fájdalmasat jajdult, a doktor már meg is szidta.

-- Hova-hova igen gyorsan törött bordákkal, lassan mozdulni mert akkor nincs hatalmas jaj, fájdalom, jobban teszi a kisasszony ha nyugton marad, bezzeg amikor a kezeim közt volt amikor megszületett nagyon nyugiban volt, sőt egy kicsit nem is mozgott, de hál Istennek pár perc múlva úgy rugkapált, hogy a kezemből majd kiugrott, bizony.bizony, én vezettem le a szülést az édesanyádnál, így rosszabb vagyok mint az apád, bizony ám.-- Az ősz doktor elmosolyodott, megsimogatta Katalin izzadságtól nyirkos homlokát, sarkon fordult és kiment.

Katalin lopva nézett Misi-re, szinte egyszerre szólaltak meg.

-- Szeretlek.-- elnevették magukat, hosszú idő óta most volt az első felszabadult nevetés, nézték egymást csillogó szemekkel, Katalin előzte meg a mondanivalójával.

-- Misi, szerelmem, nagyon sok mondanivalóm van, ugye nem hagysz mostmár egyedül, tudom, azért mentél el mert jót akartál mert szeretsz, te azt mondd cigány vagy, tudom, édesanyám is cigány, így semmi szemrehányás nincs, szeretlek és nem akarlak elveszíteni, talán már tudod, hogy mi már gyermek korunkban eljegyeztük egymást, tudod ugye.-- Katalin nézte a fekete nagy szemeket, Misi homlokához nyult, megsimogatta, a férfi megcsokolta a tenyerét, bólintott.

-- Igen tudom, drágám, sajnos későn tudtam meg, hogy az édesanyád is roma származású volt, apam halála után halgattam ki egy beszélgetést s ott szembesültem saját magam hülyeségével, ugyanis, úgy gondoltam, ha nem háborgatlak akkor békén hagy Árpád, egy magyar fehér lány sohasem szerethet egy roma fiút, még akkor sem ha nem is vagyok olyan sötét bőrű mint az unoka test-

véreim, nagyon nehéz volt elhagyni tégedet, de a szerelem diktálta, hogy nyugodtan élhessél életed delén is.-- Katalin vágott közbe.

-- Misi, szerelmem, egyet elfelejtettem, hogy szeretlek, és szeretni foglak még akkor is ha nem vagy velem, nekem soha nem kell senki sem, a szerelmem oly mély, hogy a lelkem legbelső szegletét is megégette, életem és halálom bármely idejében csak te lehetsz az aki követhet, tudom neked is ez a véleményed, tudom, te is nagyon szeretsz, sajnos későn jöttem rá én is ki is vagy tulajdonképpen, igaz már testem-lelkem a tiéd volt az ismeretségünk után, de hogy megtudtam ki is vagy ezt az érzést örökre pecsétbe foglalta, az élet s halál pecsétjébe.-- Misi nézte a csodálatos nőt akiért szenvedet hiába, csak magát és a nőt büntette, de azért mindig megvolt DUM SPIRO, SPERO, és igaza volt, a remény éltette, s lám, megérte.

Katalinnál senki nem volt bent látogatni, talán nem is tudták mi történt vele vagy nem is keresték, a lényeg, aki tudta nem szólt, várta a híreket, hogy talán meghalt Katalin s a vagyon Árpádé lett.

Dénes gazda ideges volt, tudta, hogy lánya a cigány temetésre ment el, sőt tudta a lány talán ott marad s ott alszik, hiszen a romák úgy vigyáznak rá mint a himes tojásra, de másnap délben még mindig nem volt sehöl ekkor szólt Juditnak menjen el a cigány sorra s nézze meg mi van Katalinnal.

Juditot is ismerték, szerették mert Katalint is szerette s tudták rolla, hogy ő is árva, így szeretettel fogadták, elmesélték neki mi is történt, de hozzá tették, hogy ezt mind ÁRPÁD idézte elő, nagyon ideges lett Judit, hirtelen arra gondolt, hogy elszalad és szól Dénes gazdának a balesetről de pár másodperc múlva eldöntötte először Katalint látogatja meg, így is tett. Rohanva tette meg az utat a kórházig, a portánál rögtön megmondták melyik beteg teremben van, gondolkodás nélkül nyitott be, meglepődött, egy hosszú hajú és szakallú szép fekete szemű férfi ült az ágy előtt lévő széken és Katalin kezét fogta, Judit az ajtóban megállt, nem tudja mit is tegyen, Katalin amikor meglátta intett neki mert hangosan nem tudott beszélni mert fájt a mellkasa, mosolygott, Judit elindult Katalin felé, amikor odaért Misi felállt, Judit megpuszilta Katalint, Misi csodálkozva nézte, boldog volt mind a két lány, Katalin már kezdte is.

-- Először is Judit bemutatom szerelmemet Misit akiről beszélni szoktam, ő a vajda fia aki tudod gyermekkori szerelmem is volt, most felnőtt szerelmem, de te ezt tudod.-- Judit kezétfogott Misivel, a férfi megcsókolta a kezét amitől a cselédlány elpirult, még sohasem tettek veli lyet, gyorsan leült Katalin mellé az ágyra, Katalin folytattata tovább, Misinek szánta.

-- Ez a lány aki mindig velem van, az életét kockáztatta sokszor értem, mert Árpád sokszor megvert de ő mindig ott volt, nem tudta kizavarni az a féreg, egyszer Judit egy gyertyatartóval arcul ütötte s erre úgy megverte a lányt Juditot, hogy eltört a keze, de Judit csak nevetett, tehát szerelmem, Judit az aki az életét kockáztatja értem.-- Elhalgatott, Misi a lányhoz fordult

Judithoz, megfogta a kezét s így szólt hozzá.

-- Köszönöm Judit a nagy segítséget, ígérem meghálálom neked, sajnos Katalinnak még vissza kell mennie egy kis időre abba a házba ahol csak rosszat kap, de kérlek vigyázz rá, csak addig amíg el nem viszem onnan, és ha valami baj van, azonnal gyerevagy küldjél el valakit a cigány sorra s majd értesíteni fognak az üzenetedről, nekem is van egy kis elintéznivalóm, de ígérem gyors leszek, úgy érzem, itt a kórházban egyenlőre jó helyen van, itt nem meri bántani Árpád mert nem engedik, ugye vigyázól rá.-- Misi kérdően nézett Juditra, Judit elnevette magát s így válaszolt.

-- Ha nem is mondd Misi.akkor is vigyázok rá, hiszen a huga vagyok, ő is árva mint én, és nem várok ezért ajándékot, ő megvéd engemet és én meg őtet, ne idegeskedjél, de nagyon várom azt a órát amikor elhadjuk azt a fertőt, csak egyet kérek, vigyetek magatokkal ha Katalin elmegy mert Árpád bosszúját nem fogom túl élni.-- Misi mosolygott, bológatott, elengedte Judit kezét, megsimogatta Katalin homlokát és egy puszit adott rá, felemelkedett a székről, Katalin mosolya lelohadt.

-- Misi, el akarsz menni, itt hagysz megint.-- Misi nevetett, hangja vidáman csendült a beteg korteremben.

-- Igen, most, de ígérem, sohasem hagylakel még egyszer, de ahol élek az erdőben van egy pár barátom, állatok, én vagyok az erdei remete, de már nem az vagyok, egy róka család várja jöttömet, így muszáj mennem, de jövök amikor tudok, egy pár óra múlva, rendben szerelmem.-- Katalin szomorúan bólintott, Judit megfogta Katalin kezét és rámosolygott, vigasztalta.

-- Látod itt vagyok én is, Misi is siet vissza hozzád, de neked pihenni is kell mert komoly töréseid vannak s muszáj meggyógyulnod ha feleség akarsz lenni.-- Most Katalin pirult el, Misi elnevette magát, lehajolt és szájon csókolta Katalint, Juditnak is adott egy nagy cuppanos puszit amitől ő is elpirult, a két lány egymásra nézett és elkezdtek nevetni, Misi kiahsználta és gyorsan kilépett a szobából, Katalin szólalt meg nevetve.

-- Ugy látom Misi jól lerendezett bennünket, pirultunk mint a hagyma a fázékban, szégyelhetjük magunkat.-- Ujra nevetni kezdtek, Judit szólalt meg huncutul, csipkelődve.

-- Katalin, nem mondtad, hogy ilyen remek férfi ez a Misi, én is bele tudnék szeretni, nem is lehet észrevenni, hogy roma, melyik csoportból származik, de egyet mondok, ha úgy döntesz nem akarsz a felesége lenni Misinek nyugodtan szólhatsz.-- Katalin megbökte Juditot, majd haragot színlelve mondta neki megjátszott kemény hangal.

-- Na ide figyeljen hölgyem, lassan féltékeny leszek, így kieszközölök egy verést Árpádnál ha még egyszer ilyet hallok, én leszek a felesége, vagy én, más nem.-- Katalin nem bírta tovább és újra nevetni kezdett, Judit jegyezte meg fanyarúl.

-- Szerintem nem kell Árpádnak szólani anélkül is elver, Istenesen.-- Ezen

ujra elkezdtek nevetni, mert ahogy Judit előadta pimaszul, nem lehetett komolyan venni.

Judit szintén elbucszuzott és elindult megvinni a hirt, hogy Katalinnal mi történt, így egyedül maradt a lány, s pár perc múlva elaludt, de most egészséges és boldog alvás következett.

Juditot már várta nagyon két ember, ez a két ember más és más hirt akart hallani, egy olyan hirt ami jó hír mindkettőnek, Árpád azt, hogy meghalt, Dénes az apa meg azt, hogy él és semmi baj.

Árpád vette észre először a lányt aki kereste Dénes gazdát, elkapta a lány könyökét és megszorította amitől felszisszent a fájdalomtól, a férfi ráordított idegesen.

-- Hol van Katalin, történt valami baja.-- Judit végignézett rajta és lebigyesztett szájjal megvetően dobta oda a szavakat.

-- Nagyon jól tudja mit történt, Isten velünk van mert él, vigyázzon, előkerült Misi, megakarja ölni magát, végre, agyonveri valaki.-- Árpád keze lendült és egy hatalmas pofont adott Juditnak, a lány elesett a hatalmas ütésről, ordított Árpád.

-- Mit képzelsz, ki vagy te, egy kis szemét cseléd, hogy mersz engemet leszidni vagy így beszélni velem.-- Elhalgatott egy pillanatra, ezt használta ki Judit, ő is kiabálni kezdett.

-- Mit képzelsz, Katalint megakartad ölni s azért ütötte el, ha nem tudja megszerezni a vagyont Katalin házasságával akkor megöli.-- És elkezdett sikítani, szinte azonnal kiszaladtak a folyósóra a cselédek és aki a házban volt, de már az ajtó hátamögül halgatóztak s így mindenki tudta mi is történt valójában, Árpád megindult a lány felé, hogy megfolytja, de a cselédek is megindultak s egy kört formáltak Judit elé, a lányt felkapták és kihúzták a folyósóról, ekkor jött meg Dénes gazda, ordított egy nagyot mert nem tudt a mi a z sivaj lényege.

-- Csend legyen már, mi történt, az Istenit neki, mindenkit szétzavarok, ha nem mennek a dolgukra.-- Lassan megindultak a cselédek, Árpád ordított vissz kivörösödött fejével, mérgesen.

-- Az a kis bestia, Judit visszabeszélt, és kapott egy pofont, erre nem tetstett az uri cseléd...-- Dénes gazda nem engedte tovább beszélni, rászólt.

-- Holvan Judit, azonnal mond meg, merre van.-- Árpád intett az ajtó felé ahol kihúzták a lányt.

-- Arra vitték ki, de még számolunk, nem hagyom ennyiben.-- Elhalgatott, Dénes gazda megfordult, hogy Judit után megy de gondolt egyet, megállt, majd visszaballagott Árpádhoz, ökölbe szorult a keze, szinte sziszegte.

-- Figyelj ide, ha még egyszer valamelyik cselédemet bántod, vagy Katalint a lányomat azonnal elzavarlak, nem érdekel az, hogy az anyád a feleségem, de elegendem van már az aljasságodból, tudom mit akarsz, a családom vagyonát, igaz Katalin az örökös, így ha elveszed a tiéd a vagyonom, ha meghal akkor is a

tied mert én hülye megcsináltam a végrendeletemet s anyádnak adtam, tehát, vigyázz magadra nagyon, és maradj veszteg.-- Dénes gazda megfordult és magára hagyta a csodálkozó Árpádot.

Katalin szobájában üldögélt Judit, Dénes gazda lépett be, Judit felugrott de a gazda kérte, hogy üljön le, Judit tapogatta az arcát, vörös volt, Dénes gazda leült melléje, rászólt finoman.

-- Haljam, mi van Katalinnal, hol van, mesélj, különben szoltam annak a vadálat Árpádnak, hogy még egyszer megne merjen ütni, csak én parancsolhatok nektek, különben elzavarom a háztól.-- Amikor Judit meghalotta, hogy Dénes gazda megvédte adott egy nagy puszit neki, majd elkezdte mesélni mi is történt Katalinnal, amikor befejezte felugrott és az ajtóból visszakiáltott Juditnak, hogy készülödjön mert ő is jön a kórházba, mennek Katalinhoz, nagyon örült a lány mert így legalább távol van Árpádtól.

Misi az erdőben adott enni a rokáknak, az öreg anya róka körbeszagolta Misi, nézett a szeme közé, mint állat megérezte, hogy valami változás történt látta az ember szemeiben már nincs egyedül, a magány fénye eltűnt a fekete szemekből, helyette egy másik fény foglalt helyet, s ezt az állat megérezte, tudta, vége az együtt létüknek, nincs már meg az a magány amikor vigyázni kellett erre az emberre, a lelkére.

Az öreg róka mama vonyítani kezdett, majd valami érdekesen makogni, a kőlykök anyjuk köré gyűltek egy picit de már folytatták is tovább a hancurozást, Misi érezte roka mama valamit kolvasott a szeméből, tudta, hogy magára fog maradni mert egy másik ember végett hagyja el.

Misi körbenézett a kajibában, valahogy idegennek tűnt minden, nem tudta miért, emlékeket keresett holott még nem is tudta, hogy elfog menni az erdőből, honnan az érzés, itt szerették, a bakák hordták neki az ennivalót, az erdő teli volt gyümölcse, így főleg a vadalma volt az amit nagyon szeretett, de a szeder gyümölcseiből ivólevet készített, a fekete ribizke is szép számmal termett, a sok gyógynövényből készült tea féleségek amiket apjától tanult, így a hársfa virága a köris és a lapu gyökere, vagy a bodza virágából szintén ivólé, a búzavirág vagy a konkoly na meg a gyüszi virág mellé a kamilla, s ezt mind nem akarta itt hagyni, csak akkor ha boldog az akit nagyon szeret, hiszen ez az az élet ami riziko, de *ARS LONGA, VITA BREVIS*, s ezt követi Misi is, majd a könyveit nézegette, eszébe jutott egy idézet Terentiustól, a *HABENT SUA FATA LIBELLI*, és való igaz a könyveknek megvan a maguk sorsa.

Le akart pihenni de nem volt idege hozzá, mindig az járt az eszében, mi is történik akkor ha Árpád megtudja, hogy Katalin nem halt meg, kórházban van, képes és elmegy s valami aljasságot fog elkövetni, na nem, ha kell éjjel nappal a szobában fog lenni s védeni Katalin a szerelmét.

Egyszer csak azt vette észre, hogy már uton van, az erdő alján baktat, szíve hevesen vert, pedig most nem is érzett semmi veszéjt, vagy bajt.

A kórház folyosóján amikor az órara nézett megállapította, hogy majd hat órát volt távol, nagyon rövidnek tűnt az idő, belépett a korterembe, Katalin olvasott, felnézett a könyv lapjából, elmosolyodott és maga mellé vette a könyvet, Misi Katalinhoz ment és leült az ágy szélére, a könyvet kezébe vette s legnagyobb meglepetésére Apollinaire verses kötete volt, az ő kedvence, Misi becsukta a könyvet és elkezdte mondani kívülről az " Egy szép vörössesszókének " című részből, ... Ezernyi súlytalan lebegő ...látomás,

...S ezekből kell valóságot teremtenünk

...Fel akarjuk kutatni a joság tájait hatalmas ország

... s minden hallgat ott

...Imé az idő is amit kergetni s visszacsalni éppen

... úgy lehet

...Misi itt abbahagyta s Katalin folytatta tovább átszellemült arcal.

...Irgalmazzatok nekünk mi folyton a jövő s a végtelen

...határain

...Harcolunk az emberek helyett

...Irgalom tévedéseinkért a bűneinkért irgalom

Misi megfogta Katalin kezét és hozzáhajolva csokolta meg a száját, majd befejezte a verset.

...Mert annyi mindent nem merek elmondani ma néktek

...S nem hallgatnátok meg ha tán elmondanám ma néktek

...Ó irgalmazzatok nekem.

Ültek és nézték egymást, Katalin hirtelen a fejéhez kapott, boldogan mondta.

-- Képzeld, apa itt volt, sirt amiért ezt csinálta velem Árpád, azt mondta majd ezek után vigyáz rám, csak azt kérte ne hadjam magára mert neki nincs senkije sem, a felesége sem szereti, úgy néz ki csak a pénzéért ment hozzá, és már nagyon bánja, hogy az Árpádban annyira megbizott, üdvözöl és nem bánja ha hozzám is jössz ha a kórházból kiengednek.-- Misi nem akart hinni a fülének, ezek aztán a jó hírek, Dénes gazda megbékélt vele, úgy látszik nagy lehet a baj ha már elfogadja ötöt a cigányt, akit mindig utált, elüzött az erdőbe mostoha fiával együtt.

Elmosolyodott, talán most rendbe jönnek a dolgok, de nem akart bizni ebben a gyors változásban, de hogy Árpád nem fogja békén hagyni Katalint azt is tudja, hiszen ha minden maradna a régiben Árpád hatalmasat veszítene az anyjával együtt s ezt nem fogják hagyni.

Misi megsimogatta Katalin arcát és egy vastag füzetet vett elő, Katalin kíváncsian kérdezte.

-- Mi ez a füzet.-- Misi azonnal válaszolta.

-- A mi hiteles történetünk, gyermekkorunktól a mai napig, pár éve már, hogy írom, főleg az utobbi időkben történtek az érdekesek.-- Ehalgatott, Katalin a kezébe vette és belelapozott.

Néha a füzetből felnézett és érdekesen kémlelte Misit, egyszerre elkezdett a könnye folyni, majd mosolygott, megint egy kicsit sirt, majd újra mosoly, Misi kivette a kezéből, rámosolygott s így szólt.

-- Ha megkérhetlek, most ne, ha elmegyek akkor olvassad el, hiszen ez már rollad is szól.-- Katalin mosolygott rá, hamiskásan mondta.

-- Tudod az a rész tetszett amikor a **Kaga** szállónál mentünk el, nem is mondtam, tudod, ez volt az első sétánk, elmentünk a Fellner És Helmer ház előtt, és megálltunk egy pillanatra, szerettem volna megfogni a kezét, és tudod miért, mert mellettünk ment el egy idős pár, voltak vagy nyolcvan évesek és annyira gyengédek voltak egymáshoz, akkor arra gondoltam, mi is ilyenek leszünk ha megöregszünk, de gyáva voltam, vagy talán türelmetlen.-- Misihez hajólt és megcsókolta.

Megint a doktor zavarta meg, mosolygott mint mindig.

-- Fiatal barátom most menjen haza mert a kisasszonyt kezelnem kell, jöjjön vissza este felé, akkorra már nem zavarom a hölgyet.-- Misi haragot színlelve fogta meg a doktor vállát és rákacsintott.

-- Már megint elzavar, remélem nem más van a dologban mert féltékeny típus vagyok.-- Katalin elkezdett nevetni, a doktor komolyan folytatta.

-- Nem félek magatól, ime hallgasd, " **Sikebledre tárom nemsokára majd Szivemnek titkait.**

Kifejtem előtted minden céloamat,

Bús homlokomnak minden képjelét.

Hagyj el legitt."-- A professzor az ajtóhoz lépett és nagy drámai kar lendítéssel kinyitotta az ajtót, Misi elballagott a nyitott ajtóhoz, rátámaszkodott és félig visszafordulva megszólalt.

--"Itt egy beteg, ki szólni jó veled."-- A professzor elnevette magát, s így szólt, meghatódva.

-- Remek voltal Misi, látom nem felejtetted el Julius Caesar, büszke lehetne rád apád.-- Elhalkgatott, Misi folytatta.

-- Én is büszke vagyok magára doktor ur, nem felejtette el maga sem amit Brutus mondott, igaz válaszoltam rá Lucius helyett, most pedig megyek, van egy kis dolgom, elvégeztem akkor itt vagyok.-- Becsukta a betegszoba ajtaját, végigment a folyoson, újra az órát nézte majd kilépett az utcára, a kórház mellett a templom előtt a kossuth Lajos sugáruton egy autó állt, a vezető lehuzodott amikor elment mellette Misi, majd újra felemelkedett az elbujt vezető, kinyitotta az ajtót és kilépett a kocsiból Árpád, sokáig nézett a távolodo roma fiu után, megindult szép lassan a kórház épülete felé, ott megállt, rágyújtott egy sodort cigarettára amit a doznijából vett elő, lassan elszívta s belépett a kórházi folyosóra.

Misi róta lépteit a macskaköves úton, nagyon el volt gondolkozva az elmúlt eseményeken, egyre gondolt csak, új életet fog kezdeni Katalinnal, feleségül veszi, szép házat fog építeni barátaival, gyerekeik lesznek és

boldogan fognak élni, majd jönnek az unokák, veszekednek majd Katalin mamával, hogy a gyerekeket nem szabad kényeztetni de azért ajnározni kell az, hogy ki kényezteti ebben nem fognak sohasem megegyezni.

Megérkezett, Dénes gazda házához a Klauzar térre, halkán beosont a kapun, a falhoz lapulva várt, nyílt egy ajtó és szerencséjére Judit lépett ki rajta, a szemetet hozta ki egy edénybe ami a kapu alatt volt, Misi megfogta a könyökét s úgy megijedt a lány a kissé sötét folyosón, hogy eldobja az edényt amit tartott, sikoltani nem volt ideje mert felismerte Misit. -- Mi a csodát csinál itt Misi, úgy megijesztett, hogy majdnem meghaltam, vagy ezt akarta.-- Elmosolyodott mert látta, hogy Misi jobban megijedt mint ő, újra nyílt egy ajtó de Judit tudta, hogy erre most nem jön senki, újra rászólt Misi-re.

-- Mondja már, valami baj van Katalinnal, hogy eljött.-- Misi most tért csak észhez, megfogta a könyökét a lánynak s megnyugtatta.

-- Nem, nem, semmi baj nincs, mondja már Judit, Árpád itthon van.-- Judit gondolkozás nélkül mondta.

-- Nincs, nem olyan túl régen ment el, furcsa volt nagyon, és kedves hozzám ami szokatlan.-- Misi hirtelen elfehéredett, a kocsi amelyik a kórháznál állt, egy kicsit az ablak le volt huzva, ez volt ami nagyon furcsa volt neki, mert ha lezárnak egy személykocsit az ablak is zárva van, vagyis Árpád valahonnan figyelt, majd bement Katalinhoz.

Judit észrevette Misi gyors változását, idegesen szólt rá.

-- Mi történt magával, mire jött rá.-- Misi idegesen válaszolt.

-- Árpád Katalinnal van a kórházban, a kocsija mellett mentem el, az ablakja le volt huzva, Judit, ugye kocsival ment el.-- Kérdezte idegesen, míg Judit azonnal rávágta az igent.

Misi már fordult is ki a kapun, Judit utánna, elkapta a karját és ráordult halkán.

-- Hova megy ember, miért nem bérkocsival megy.-- Misi azonnal válaszolt.

-- Azért mert nincs pénzem.-- Judit elébe lépett.

-- Várjon, megyek én is mert ideges lettem és bérkocsival megyünk, itt a Klauzar tér sarkán kapunk kocsit is, várjon míg egy kabátot magamra kapok.-- gyorsan eltűnt a félhomályban, öt percnél tovább nem tartott a női készülődés és már az utcán volt, gyorsan elmentek a másik utcába s valóban egy bérkocsi unatkozott a sarkon, beültek, negyedóra múlva már a kórház előtt voltak, a személykocsi már nem volt a kórház környékén.

Szaladtak fel a lépcsőn, az ajtót szinte feltépte Misi, Katalin sirt az ágyon ülve, Misi odaszaladt hozzá s gyorsan átölelte, csokolgatta az arcát, törölgette a szemét, de Katalin csak zokogott.

Judit is beért, Katalinhoz szaladt, Misi átadta a helyet Juditnak, ő is simogatta a haját és vigasztalta.

Misi gondolt egyet, Judit füléhez hajólt és belesugta, hogy felszalad az emeletre és megnézi Macát mi van vele.

Igy is lett, legnagyobb meglepetésére Maca már elment, kiengedték a kórházból és elutazott Mindszentre vissza az aranyosba, szeretett volna tőle kérdezni egy lényeges észrevételt amit édesapjától hallott, a kártyajóslásról, amit jóslott pár évtizede az mind beteljesedett, most arra volt kíváncsi, mi történik vele mert azt a vajda, az édesapja nem mondta el, de nagyon szomorú volt amikor erről beszélt.

Elgondolkozva ballagott vissza Katalinhoz, legnagyobb csodálkozására egy idegen jól öltözött férfi üldögélt az agyon, Katalin ölelgette, Judit is mosolygott, nagyon idilli volt a hangulat, Misi szíve egy pillanatra mint ha megállt volna majd egy hatalmas dobbanással elindult s ezáltal iszonyú erővel lökte az erekre az éltető nedűt, a vért.

Csak állt az ajtóban Misi, végre észrevette Katalin, Intett neki, hogy menjen oda hozzá, a férfiban a féltékenység hatalmas erővel tombolt, szeretett volna sarkonfordulni és elszaladni a kórházból, de Katalin csak intett, lassan csak megindult Katalinhoz, gondolta, legalább elmondja mit érez, Katalinhoz ért, eltolta a férfit maga mellől a szoros ölelésből és boldogan közölte.

-- Drágám, bemutatom egyik apámat, Pice Tónit, nem tudom...-- Ahogy meghalotta a nevet a férfi mellé ugrott, egyszerűen iszonyú erővel felkapta a háttal ülő férfit, hirtelen magafelé fordította s elkezdte csokolgatni az arcát, Pice Tóni végre észhez tért a meglepetéstől, na meg Katalin és Judit is, Misi eltolta magától és szemrevette az ősz idős férfit, aki bizony a hatvanadik évében tartozkodott, igazgatta a ruháját, a világos színű alpaka öltönyét, vidáman közölte Misivel.

-- Fiam, ha legközelebb megakarsz fojtani ne hátulról támadj mert azért van ám nekem is izmom.-- És kifeszítette a karját mint aki mutatni akarja a műszklijait, nevettek, Misi nagyon boldog volt, átölelte ismét Pice Tónit és felszabadultan kérdezte.

-- Mikor jött Szegedre Bátyám, alig ismertem meg, meddig marad, remélem nem megy vissza...-- Pice Tóni közbevagott.

-- Állj, állj, ne olyan gyorsan, csak lassan, tehát, pár órája érkeztem meg pestről vonattal, elmentem a sorra és ott elmesélték az egész szörnyűséget, majd jöttem a kórházba, őszintén megmondva nem gondoltam arra, hogy veled is találkozok Misi fiam mert azt mondták a romák, hogy elvesztél és meghaltál valahol ismeretlenül, vagy te vagy a Szegedi Remete, de folytatom, sajnos nem sokáig maradok, vissza kell mennem mert várnak, van egy szép kis gyáram, lószerszámokat készített k, és van egy társam, egy nő, együtt élünk amióta kivándoroltam Seattleba, nem akarok itt maradni, tudod fiam én azt tartom, ahol megtudok élni és segitenek ott van a HAZA, mert őszintén, milyen haza az ahol a cigányt nem becsülik, éhen lehet puszt-

tulni, és ahol a Táblabíróság cigány ügyet tárgyal ott csak sirás lesz az ítélet után, na meg két barátom sirját is megakarom látogatni akiket 1920-ban lőttek le a szerbek, február 21.-én mert egy zsák lisztet hoztak át a Tiszán, de ismerted te is fiam, apád barátja volt, és ezt a lisztet a romáknak hozta mert éheztek, így tiszteletet parancsolnak, Algyőnél fogták ki ezt a két hősi halottat a vízből, Domonkos Mátyást és Csiszár Károlyt, és ezért nem maradok itt, egy zsák lisztért két életet, Magyarországon az emberi életnek nincs becsé.

Misi elszomorodott, sajnos igaza van Pice Tóninak, sokat gondolkozott már ő is ezen a lehetőségen de az ösök, a gyökerek fogtak oly erővel mint rezgőnyárfát az ágai.

Judit készlődött a visszamenetre Katalin házába, Dénes gazda már biztosan ideges mert az utóbbi időben többször is ellenőrizte, hogy Árpád bántja-e és ezért muszáj iparkodnia, gyorsan elkészönt mindenkitől és már ment is a kórházból kifelé.

Pice Tóni is fészkelődött, mehetnékje volt, Misi ezt szóva is tette.

-- Miért siet bátyám, hiszen most jött csak.-- Pice Tóni egy kicsit gondolkozott majd így szólt.

-- Tudod, fiam, szeretnék elmenni a temetőbe meglátogatni apádat aki szinte a testvérem volt, majd elmenni Mindszentre az aranyosba és az emlékeket egy kicsit átélni, meglátogatni a sok halottamat mert ha most nem teszem legközelebb nincs, öreg vagyok újra egy ilyen hosszú útra, de halálom előtt tiszteletemet teszem azoknál akikkel találkozni fogok nem is olyan sokára.-- Elhalgatótt, mosolygott, de ez a mosoly azt jelezte, hogy amit mond azt érzi is, Misi igazat adott neki.

-- Bátyám, kérdezni szeretnék valamit, apámmal együtt volt amikor jósolt Maca a kártyajós, mit jósolt az én életemről.-- Pice Tónit mintha megcsipette volna valami úgy rázkodott meg, aróltettett hangon válaszolt.

-- Tudod nem akarom elmondani mert semmi értelme, de egyet közlök, soha ne jósoltass mert akkor minden lapja érvényes lesz és bekövetkezik úgy a jó mint a rossz, Maca amit jósolt az mind beteljesedett, apádnal is és nállam is, de te megtudod fordítani a kártya jós útját, vigyazz magadra, végül tudd meg az igazat, így legalább vigyázól, mindketten meghaltok ha nem figyeltek a jelre.-- Misi összerázkodott, Pice Tóni elnevette magát majd így folytatta.

-- Nem törvényszerű egy jósnak a következménye, csak elgondolkodtató, és és ne hidj a LUPUS IN FABULA kijelentésnek, ne vedd komolyan.-- Felemelkedett az ágyról Katalin mellől, Katalin is hófehér volt, félt, de egyet megtanult, a sorsa elől nem futhat el, Pice Tóni lehajólt és homlokra csókolta Katalint, majd Misit átölelte, hosszan, mindketten érezték, hogy ez volt az utolsó találkozásuk ebben az életben, hangtalanul bucsuztak, férfi módra, majd nem nézve egymásra hangtalanul elment örökre Pice Tóni a Szőke

cigány aki elvitt egy nagydarab emléket a cigány kultúrából. Misinek nagyon fájt amiért elment egy igaz ember, de mit tud csinálni, ha megemlíti, hogy szeretne a cigány társadalomnak megalakítani valami emlékhelyet, vagy a kultúra megörökítése könyv vagy zene által a fehérek kinevetik és eleve halottnak ítélnék és ítélik ezt a kezdeményezést, ezért kellene a cigány népnek egy összetartást ösztönözni politikai törvény létrehozásával, segíteni és lehetőséget adni a problémájuk megoldására de nem a gondok letagadásával amit politikai irányok tesznek.

Arra figyelt fel, hogy Katalin rángatja a kabátja ujját, mosolygott rá, Misi megfogta a kezét, már nem félt ahogy először Pice Tóni szavai megütötték, úgy volt vele, akkor is megmutatja, hogy együtt marad Katalinnal. Misi lassan észhez tért, újra eszébe jutott Árpád, finoman kérdezte.

-- Katikám, most pedig nem idegeskedve, mond el mit tett az a gazember, mit mondott, ugyanis későn fogtam fel, hogy itt van a kocsija a kórház mellett, sajnos nállatok jutott eszembe, ahogy közölte Judit, hogy elment Árpád kocsiával, azonnal ide siettünk de már nem láttam a környéken.-- Misi kérdően nézett rá, Katalin egy kicsit elszomorodott, majd Misihez bujt mint aki oltalmat keres, védelmet kér.

-- Valóban itt volt, nem vettem észre mert aludni akartam ahogy az orvos elment a vizsgálat után, a fal felé voltam fordulva, halkan jött be, az ágyam szélére ült és hirtelen megfordított és befogta a számat hogy ne tudjak sikítani, igaz megharaptam a kezét de fel sem fogta a fájdalmat, szerintem örült, tudod mit kellene...-- Misi elmosolyodott, ahogy közbevágot megsimogatta a lány arcát.

-- Katikám, ne beszélj mellé, azt mond nekem mit mondott az a szemét, nem kell félned, vigyázok mostmár rád.-- Katalin megremegett, majd így folytatta halkan.

-- Azt mondta meg fog ölni mert hogy veled vagyok, nem fogja eltérni, hogy egy cigány legyen mellettem az ágyban, készüljek fel akkor fog támadni ha senki nem számít rá, neki kell a vagyon, ha odaadom neki úgy nem jó mert ha születik gyermekem akkor ő visszakövetelheti, csak két megoldás van, ha hozzámegyek feleségnek, vagy ha meghalok, több nincs, és nem is fogad el más varációt, és közölte velem nem jön be többet a kórházba mert nem akarja azt, hogy itt megmentsenek, otthon vagy utcán vagy bárhol végez velem de nem úgy mint ahogy most, biztosra fog menni.-- Elhalgatott, sirva fakadt, Misi magához ölelte, az ökle összeszorult, csak arra gondolt, meg kell állítani ezt az örvényező kéklábon járó veszett kutyát, még nem tudja a hogyan de meg kell tennie, még akkor is ha megöli vagy ő hal meg.

Katalin addig tartotta a karjaiban míg elaludt, lassan lefektette a párnára helyezve a fejét, betakarta és hangtalanul kiment a szobából, valami törte a combját, a zsebébe nyúlt és egy nagy bugyellárist vett elő, kioldotta a bőr szíjat és legnagyobb meglepetésére sok kis kö volt benne és

papírpénz, kibontotta s legnagyobb meglepetésére amerikai pénz, dollár volt összehajtogatva, számolni kezdte, tizezer dollár, hatalmas összeg, a köveket az ujjai közt morzsolgatta, a bugyellárisban újra megzizzent a papír, kivette és kihajtogatta, apja keze irasa jelent meg, elöntötte a szemét a könny ahogy a szeretett kéztől meglátta a betűket, letörölte az erős férfi könnyeket és olvasni kezdte.

" Drága fiam, amikor ezt a levelet és a mellé valót megkapod már nem leszek az élők sorában, bajban vagy, vigyázz magadra, ha unókám születik csak egyet kérek, családunk évszázados nevét add örökségül, hogy tovább vigye ezt az elkötelezett roma sorsot, rossz sors de a miénk, ne felejts el, hiszen nem voltam olyan rossz apa és ember, az unokáknak meséld el őseink történetét, mostmár utoljára bucsuzok, Isten veletek, Katalin és a te sorod egy csónakban utazik a vizen örökké, s az ut végén a szerelem s a halál kézenfogva integet felétek, vigyázz. Apád. "

Misi zokogott, ápolók mentek el mellette, rá sem néztek, már megszokták az ijen szomorú embereket, hiszen ők naponta találkoznak a halál valamilyen formájával, de, ezzel a formával ritkán.

Megfogta valaki a vállát Misinek, összerázkodott, megtörölte az arcát, és legnagyobb meglepetésére Pice Tóni állt mellette, a nyakába csimpaszkodott Misi, és körbepusztította az arcát, Pice Tóni meglepődött, söt ledöbbent.

-- Misi, fiam, mi van veled, mond már az Istenit, valaki meghalt.-- Misi abbahagyta a sirást és elengedte Pice Tónit, szipogott majd megemberelte magát és keményen a szeme közé nézett Pice Tóninak.

-- Köszönöm bátyám a bugyellárist és a gyémántokat, mikor adta apám magának ezeket, mert dátum nincs a levelén.-- Pice Tóni elámult, majd dadogva mondta.

-- Nem értem Misi fiam, miben bugyellárist köszönsz te nekem, hiszen most jöttem a sorról, ott mesélték el micsoda szürnyűség történt veled és szegény Katikámmal, hogy van, melyik beteg teremben van, szeretném már látni hiszem régen nem láttam, ma érkeztem a vonattal Budapestről Amerikából, nem értelek, valami bajod van.-- Elhalgatott és Misire kérdően nézett.

-- Bátyám, akkor nem is volt itt ma, egy pár perce, és nem is beszélt velem és Katalinnal, na meg Judittal, ugye nem.-- Pice Tóni azonnal válaszolt

-- Nem, nem voltam itt, és nagyon furcsálom amit itt mondasz.-- Misi megfogta Pice Tóni karját és bevitte a beteg szobába Katalinhoz, a lány kinyitotta a szemét, meglátta Pice Tónit és rámosolygott, nyujtotta a kezét.

-- Csak nem ment el, örülök neki, remélem itt is marad.-- Pice Tóni Katalinhoz ment, megpusztította és lassan nagyon rosszul kezdte érezni magát, mindeki úgy tesz mintha már itt járt volna, Misi is leült az ágyra és csóvalta a fejét, csend lett, senki sem értett semmit sem, Misi törte meg a kinos csendet halk hangon.

-- Nem értem, Bátyám itt volt, majd elment, újra itt van a bátyám de ő nem

visszatérni a múltból ←

volt velünk, nem beszélt hozzánk, nem értem.-- Elhalgatta, Pice Tóni is csóválta a fejét, majd így szólt.

-- Most pedig mondjátok el mi volt itt mert valami nem jó, úgy veszem észre az időpontok stimelnek csak félórával hamarabb történt minden, kezdek bedilizni, haljam már végre.-- Misi furcsán nézett rá, majd elkezdte.

Misi elmondta töviről hegyire hogyan látta meg Pice Tónit, majd mit beszéltek, hogyan váltak el, a zsebében hogyan találta meg a bugyellárist, és hogyan jelent meg Pice Tóni amint apja levelét elolvasta és sirva fakadt, majd Katalin aki igazolta, hogy Pice Tóni járt már egyszer nálla is alig fél órával előtte, hogy megjelent az igazi.

Mindenki csendben maradt ahogy Misi befejezte a történetet, Katalin a párna sarkával játszadozott, Pice Tóni a körmét piszkálgatta, Misi a fülcimpá ját vakargatta, de mindenki gondolata a vajda körül lengett.

Misi hirtelen megszólalt.

-- Nagyon furcsa volt amit nem tudtam megmagyarazni magamnak, aki először volt itt, nagyon furcsa illata volt, enyhe föld, friss föld szaga volt.-- Katalin bólintott, majd ő folytatta.

-- Valóban, azt gondoltam, hogy ez egy amerikai illat, valami kölni szemi készítmény, mert halottam már ezekről a kellemes illatokról, de ez enyhén folytott szag volt, és föld szaga.-- Elhalgattak, mindenki ledöbbsent, talán van ilyen, hogy a sokat emlegetett, sokat imádkozó ember aki szeretné ha ott lenne vele a halott, hogy segítsen, egyszerre megjelenik előtte, a szerettei előtt akiknek hiányzik, és megjelenik, sőt segít az élön, nem, ezt normális ember nem fogadhatja el ezt a tézist, de a tény az tény hiszen itt volt, bizonyíték van erre három ember, és amit Misi zsebébe rejtett, nem szabad ezen mostmár csodálkozni mert az ember agya belebetegszik, beleőrül ha nem vigyáz, Pice Tóni megfogta Misi kezét.

-- Figyelj ide fiam, mutasd csak azt a bugyellárist.-- Misi készségesen adta át, Pice Tóni felkiáltott.

-- Ez apádé, nagyapád adta neki amikor először indult Pestre az egyetemre, és egyet nem értek, ezt a bugyellárist apád eltemetette a nagyapáddal együtt, tudom, hiszen ott voltam, de abban nem volt más csak egy picit aranykereszt, azt a nagyanyád vette amikor eljegyezte nagyapád.-- Ahogy forgatta Pice Tóni kiesett a bugyellarisból egy picit arany kereszt, összerázkodtak.

A kórházban Misi, Katalin, Pice Tóni megbeszélték, hogy erről a megmagyarázhatatlan üggyről nem beszélnek még egyszer, holott azért Misiben benne maradt egy túske, nem merte volna azt mondani élete esküjével, hogy Pice Tóni nem az aki először volt ott, így letudta zárni ezt a valós valóságot. Katalin törései is szépen gyógyultak, Misi is rendbe tetette magát, így a haját és a szakállát lenyiratta, ruhákat vett, egy kis lakást bérelt a Kosuth Lajos sugáron, egy kocsmá üzemel az aljában de nem zavarta Misit, ~~annál~~ annál jobban zavarta az a tudat, hogy Katalin a mai napon hagyja el a kor-

⇒ beszűd kis lapról.

az emeleten kapott egy szép komfortos részt, egy trafik ami a lényeges dolgokat is árulta, egy hús füstölő balról eldugva, míg egész bent az udvaron át épületek mögött egy koporsó készítő műhely is üzemelt, tehát ez a fogadó szinte mindennel el volt látva ami üzletet sejtetett.

házat, reggel tíz órakor.

Misi közben naprakészen lett életművével, de minden nap írnia kell neki a napi eseményeket is ha nem akar elmaradni.

Katalinnal kiléptek a kórházból az utcára, a hideg januári szél kaményen csapta arcul a lányt, fázósan huzodott Misihez, nagyon hideg volt.

Katalin nem akart bérkocsival menni, most nagyon jól esett a séta, és volt lehetőség a havas táj nézegetésében és a beszélgetésre.

Misi is mélyen szivta be a hideg levegőt, majd komolyan fordult Katalinhoz.

-- Drágám, hogyan legyen tovább, tudom, már a házasságot is tulbeszéltük, de féltelek, szeretném ha minél hamarabb megtörténne és eljönnél apád házából, nem érzem azt, hogy biztonságban lennél, féltelek nagyon, amíg nem házasodunk össze addig is együtt fogunk lakni, így legalább biztonságban leszel, rendben.-- Katalin egy kicsit gondolkozott és már válaszolt is.

-- Remek, így gondoltam én is, tudod apa nagyon egyedül van, legalább egy hetet kérek amíg a a vagyoni dolgaimat lerendezem, szeretnék apának a nevére egy bizonyos összeget, a házat el akarom adni és apának egy másikat venni, ezeket csak úgy tudom elintézni ha apa a közelemben van.-- Elhalgatott, várta Misit, hogy mit szól a hallottakhoz, de a férfi halgatott, most érzett egy bizonyos fokú zsibbadást a fejében, enyhén szédült, megrázta a fejét, lassan elmúlt minden, így most válaszolt.

-- Katikám, nem akarom, hogy ott maradj, éreztem a jelet amit Pice Tóni mondott, tudod az első, az a szellem vagy mi, nem szabad egyedül maradnod érzek valamit, és amiről nem beszéltem még, az első Pice Tóni tett egy megjegyzést, és pedig azt hogy, LUPUS IN FABULA, ezt a mondást nem ismeri Pice Tóni, a jelentése pedig ez, " Farkast emlegetnek, a kertek alatt jár " és emlékezzél vissza, ezt akkor mondta amikor felállt az ágyról és elment, akkor megakartam kérdezni tőle, honna tudja ezt a mondást de elmaradt, később megkérdeztem Pice Tónit a nem szellemet és ő azt mondta nem tudja mit jelent de ő még sohasem mondta, így rájöttem arra, hogy az aki akkor ott ült az ágyon az az apám volt, neked nem akartam elmondani, hogy ne legyél ideges, és ma azért mondom el mert apám ezzel figyelmeztetett ha valami rendkívüli fog történni, és ez a farkas itt jár és Árpád a neve, a kertek alatti jelentése pedig a szobád, féltelek, és most az egyszer könyörgök ne menj haza.-- Katalin elképedt ezen a kitörésen, nem hitte el és elképzelhetetlennek képzelte, hogy azonnal vagy rövid időn belül valami történne vele, a másik, apja ott van és figyeli minden mozdulatát, és még figyelmezteti is.

Misinek adott egy nagy cuppanos puszit és nyugtatni kezdte.

-- Drágám, nagyon jól tudod, hogy vigyáznak rám, így Judit is állandóan velem van, hiszen a szobámban lakik, apám is megváltozott, állandóan ellenőriz, hogy van e valami baj, de a cselédek is mindig jönnek be a szobámba, de ha akarod, most figyelmeztetem apámat is, hogy többször elle-

nőrizze a szobámat, de szerintem nem kell ijentől tartanom.-- Rámosolyodott Misire aki bizony nem mosolygott vissza, gondolkozott, hogyan lehetne állandó ellenőrzés alatt tartani Katalint, hogy ne legyen feltűnő de mindig lássa, egy érdekes ötlet jutott eszébe, már mondta is.

-- Egyet ígérj meg, rendben van, egy pár napot töltsél apádnál, holott tudom megfogom bánni, legszivesebben most azonnal felkapnálak és hiába orditoznál elvinni egy olyan helyre ahol nincs senki és fogva tartani amíg össze nem házasodunk, tehát, az ablakodat az utcáit nem zárod be, így állandóan ellenőrizhetlek a bentieken kívül is, ha ezt megígéred muszáj meghajolnom akaratom előtt, de még egyszer megjegyzem nem szívesen teszem, megfogom bánni, és te is.-- Abbahagyta, a Széchenyi térre értek, lassan a Klauzár tére fordultak be, Misi szíve hevesen dobogott, ideges volt de uralkodott magán.

Megcsokolták egymást és Katalin már ment is befelé a kapun, nagy tervei voltak, rendbe teszi mostmár Árpádot is, elege van az aljas viselkedésből, örökre lerendezi az ügyet közöttük az apja jelenlétében, és ha elkezdődik a nagy tárgyalás tanúkra is szüksége lesz s ezért két csendőrt fog még kérni a kapitánytól, mert nem tudja hogyan fog viselkedni Árpád, belépett a házba, Judit amikor meglátta hozzá szaladt és megölelgette, egy nagy puszit adott a mosolygó lánynak, majd elindult apja szobája felé, Dénes gazda nagy íróasztalánál üldögélt és számolt, amikor nyílt az ajtó fel sem nézett de már mondta is.

-- Nem kérek semmit sem.-- Katalin mosolygott majd elnevette magát s így szólt kemény hangot utánozva.

-- Remélem is, hisz nem azért jöttem.-- Apja felnézett, felugrott és lány elé sietett, felkapta és megforgatta a tengelye körül, közben adta neki a puszikat, végre letette, nézte, forgatta, majd megjegyezte.

-- Tudod lányom, ugyan olyan csodálatos szép vagy mint anyád, csak neki fekete haja volt neked meg szőke, ezt nem értem, az őseid romák voltak, és mégis szökének születéskor, a természet csodája, szeretlek nagyon.-- Katalin az apjához bujt mint kiskorában, így álltak sokáig, az apa az anyjáról gondolt Katalinnak, míg a lány Misire, mit csinálhat most.

Katalin eleresztette apját és komolyan szólt rá.

-- Apa, beszélni szeretnék magával, egy ügyet kell lerendezni Árpáddal mert meg akar ölni, nagyon jól tudja, igaz nem tudom bizonyítani, de a lényeg, szeretnék férjhez menni és ez az egész vagyon története megszűnne, holnapra akarom ezt a beszélgetést, de két csendőrt is hozatok, hogy ha Árpád örjöngne akkor legyen aki lecsillapítja, hogyan látja a tervemet, milyen segítség kell még ehhez.-- Katalin elhalgaott, várta apja döntését is, Dénes gazda töprengett, igaza van a lányának, pontot kell tenni ennek az ügynek a végére, Árpádot el kell zavarni mert már nagyon messzire elment a brutális viselkedésével és a vagyon megszerzésében, megemel-

te a fejét, gondterhelten kezdte.

-- Igazad van kislányom, már én sem vagyok biztonságban a feleségem fiától, a másik, Gyula nagyon okos és jó fiú, művész, csak azért nem jön hozzánk mert Árpád itt lakik, de térjünk vissza a kérdésedre, igen, egyetértetek veled, a holnapi napon legyen meg a beszélgetés, én most elmegyek és szólok a kapitánynak, hogy holnap küldjön két csendőrt a biztonság érdekében, de nem tudom mikor is, én holnap elutazok, este jövök haza hét órákor, akkor jó lesz-e.-- Katalinra nézett azonnal válaszolt.

-- Igen, remek, de idejöhetnek már délben is, legalább nem leszek egyedül, ha esetleg nagyon ráérnek felöllem reggel is jelentkezhetnek.-- Katalin apjára nézett aki folytatta.

-- Holnap után pedig el kell menni a jegyzőhöz és a papirokat is rendbe kell tenni, majd ott megbeszéljük a többit, hiszen te vagy az örökös és a tied minden.-- Elhalgatott, büszkén nézett lányára, aki gondolataiba mélyedve figyelte apja megöregedett arcát, majd így szólt.

-- Apa, szeretnék valamit mondani magának, el szeretném adni ezt a házat, és egy másikat venni magának és a feleségének, de Árpád nélkül, és egy életjáradékot fizetni, hogy öreg napjaira ne legyen baj, mert ha valami történne velem azt tudja, hogy Árpád az anyjával kidobják a házból és mehet a szemetesből ennivalót keresni, ezt senki nem akarja, na mit szól hozzá, holnap végiggondolja és holnapután a jegyzőnél írásba is foglaljuk.-- Katalin kérdően nézett apjára, az megcsóvalta a fejét és savanyú képpel kezdte a kicsikart választ.

-- Nekem nagyon jó az ötlet kislányom, de a feleségemnek habzani fog a szája, és nem hiszem, hogy az Árpád fiát elhagyná, na meg most uriaszony modra él a te pénzedből, nem tudom mi lesz ebből.-- Katalin mosolygott.

-- Apa, nem kell szólni, majd ha készen lesz a dokumentum akkor ráér a közlésre, most pedig ebédeljünk mert éhes vagyok.-- Katalin akaronfogta apját és elsétáltak a konyhába, a cselédek amikor meglátták mindenkinek az arcán megjelent a mosoly, egymás szavába vágtak, Dénes gazda csak most értette meg mi az hogy szeretet és ragaszkodás, egy pillanatra elérzékenyült, lányára nézett aki vidám csevejbe feledkezett a lányokkal s csak ezt gondolta, ez igen, ez az én lányom.

Misi is hazaért, bement a kocsmába, mielőtt felment volna a szobájába, a tulajjal szeretett volna beszélni, hogy Katalin egyenlőre hozzá költözzön és a díjat a duplájára emelné, nem is kellett keresnie, a pult előtt álldogált és egy nagy korsóból itta az árpa nedűt, a cigány zenészek is pihentek mert dél körül egy kocsmában nem nagy az élet, a tulaj mellé lépett, rendelt ő is egy sört majd közölte a tényt, a tulaj nem foglalkozott vele, Misi így azonnal ki is fizette a lakás bérét még egyszer, így csak Katalin hiányzott a szép lakásból.

A cigányok elkezdtek muzsikálni, szépen játszottak aminek Misi nagyon örült.

hiszen mint roma és primás nagyon értett a cigány zenéhez, igaz sokszor játszák a magyar népdalokat amit sokan már cigányzenének kereszteltek. Misi felment a szobájába, elővette a kéziratát és leírta az elmúlt eseményeket, szorongásait, félelmeit is lejegyezte, újra elfogta a félelem, közben befejezte az aznapi eseményeket, az asztalon hagyta, úgy volt vele másnap ugyanis folytatnia kell.

Lepihetn, tervei közé tartozott, hogy felveszi újra kopott, de tiszta ruháját és kimegy az utcára mint egy kukázó hontalan, szinte majd a Kaluzár téren ténfereg és Katalin ablakjánál fog örködni, más megoldást nem tudott mert így nem ismerik fel.

Este ébredt fel kilencóra körül, felöltötte rongyos, kopott ruháját és elindult a városba, Katalin ablakja alatt hallgatodzott, halk hangokat fedezett fel, Judit és Katalin beszélgetett, Misi megkopogtatta halkán az ablakot, s pár perc múlva kinézett Katalin, mosolygott ahogy meglátta Misit a rongyos, kopott göncben, Misi egy kicsit benyomta az ablak kereteket, valóban az ablak nem volt zárva, intett egy puszit és már el is tűnt, Katalin felsóhajtott, biztonságban érezte magát, Judittal még beszélgettek egy jó órát s elaludtak, nyugodtan, békében.

Misi járta a várost, félóránként ment ellenőrizni, semmi baj nem volt, s ilyen nyugodtan telt is el az éjszaka, reggel nyolc órakor ment haza, gyorsan csinált egy forró teát, majd beült a fürdőkádba jó forró vízbe s ott itta meg a teáját, szíve szomorú volt, ünnepi érzése volt, vagy olyan mint amikor az ember költözik de marad, megmondhatatlan érzés.

A fürdőkádban aludt el, majd két órát pihent amikor felriadt, fázott, gyorsan kiugrott a kádból, megtörülközött és már öltözött is fel, pár perc múlva már kilépett az utcára s megindult Katalinhoz.

Katalin is felébredt, elvégezte a reggeli tisztasági ügyeket és a konyhában trécselt a lányokkal, majd bement az ebédlőbe ahol már hároman ültek az asztalnál, az apja, mostoha anyja Gizelle, és a fia Árpád, az utobbi gyilkos szemekkel nézte de ugyanakkor vágyakozva is, nagyon szeretne volna ágyba vinni ezt a gyönyörű szépséget s szinte az örületbe kergette hogy egy cigány karjai közt kell hagynia akarata ellenére.

Apjának adott egy reggeli puszit a homlokára, a többieknek elmormolt egy jó reggelt, leült, Judit szolgálta fel a reggelit, kavé, tea, tej, mellé kalács, kemencében sült ropogos kenyér, vaj, méz, szalámi, kolbász, és szalonna, alma.

Egyszerre bejött a komornyik aki közölte, hogy két csendőr keresi Katalint, Árpád szemöldöke felszaladt, megakart szólalni de Katalin megelőzte. -- Kisérje be őket a konyhába és adjon nekik reggelit Robert, ha végeztek utánna küldje be őket a dolgozó szobába.-- Árpád elhajította az asztal közepére a vajkést, szinte durván mordult Katalinra.

-- Mi történik itt, nem kellenek csendőrök, majd szolok ha szükség lesz

rájuk, most pedig takarodjanak.-- A komornyik egy pillanatra megállt az ajtóban, Katalinra nézett aki mosolygott, Árpádra ^{PILLANTOTT,} egy olyan tekintettel ami nem sok jót ígért.

-- Nyugodtan menjen csak Robert, ültesse le az urakat, te pedig Árpád, az én utasításaimat ne bíráld felül, itt én parancsolok, most is az én pénzből reggelizel, te itt nem szólsz senkinek sem, tehát, megfog változni ez a ház, elegendem van belölled és az anyádból, aljasok vagytok míg én pénzt és ennivalót adok.-- Gizella felugrott az asztaltól és iszonyu mérgesen kisietett az ebédlőből, Árpád keze remegni kezdett, megakart szólalni de Katalin újra megelőzte.

-- Ma estére egy beszélgetést szeretnék mindháromotokkal, ^{este} úgy nyolc óra-kor mindenki a dolgozó szobában legyen, nem muszáj ott lennetek anyáddal de megbánjátok, és mostantól fogva, semmi nemű váltót nem írhat sz alá, de anyád sem, a pénz kérdésben, kiadásban nem vehetsz részt, most pedig reggelizzél mert lehet, hogy holnap már nem fogod az én reggelimet enni, nem vagyok kíváncsi továbbá a leendő megjegyzésedre.-- Katalin mosolygott, Árpád örjögött, felugrott, Katalinhoz akart ugrani de Dénes gazda megszólalt nagyon nyugodtan.

-- Elmegyek és szólok a csendőröknek, hogy velünk reggelizzenek, megérdemlik úgy érzem.-- Árpád amint meghalotta a csendőr szót azonnal észhez tért, összehuzott szemekkel nézte a lányt, keze ökölben, iszonyú bosszút esküdött, megfordult és sietve kiment az ebédlőből, Katalin az apjára kacsin-tott, az vissza, a lány apjához fordult.

-- Apa, hogy vehetett el egy ilyen nőt, jó, megengedem, szép és ápolt, de a máz alatt eggyügyü és aljas lélek lakol, nem vette észre.-- apja gondolkozás nélkül válaszolt:

-- Tudod, nem néztem én azt, anyád amikor meghalt évekig voltam alkoholista mert, hogy elvesztettem, nagyon szerettem, és neked be is vallom, álat voltam vele szemben amit az óra minden percében bánok, így amikor a nagyanyád is meghalt nem volt más választásom, anya kellett neked is, de nem nagyon nevelt, a vajda és a szon lévő cigányok voltak a szüleid, nagyon jól tudom, az igazságot nem lehet letagadni, nem is akarom, így aztán itt ragadt a fiával, kisebbik fia a feleségemnek nagy művész lett, festő és zene művész, de a bátyja egy aljas ember lett, csak a bűnügyekkel él, barátai kártyáznak nagy tétekben amit ő nem tehet meg, hiszen ezért kell neki a vagyon, hogy kitudjon tünni a veszteséggel vagy a nyereséggel, míg az anyja csak a gazdag asszonyt játsza, pedig az erkölce bizony nem lelhető, Isten megbüntetett vele.-- Elhalgatott, Judit lépett be, leszedte az asztalt, befejezték a reggelit, igaz jólaktak Árpád adta szavakból, de most nem nagyon érdekelte őket, apja elbucsuzott lányától és készülődött a Debreceni vásárba, szerződéseik kötésére utazik el mert nagy hasznot hozott a búza s a felesleget ott lehet eladni a legkedvezőbb áron.

Misi tett egy kicsi kitérőt s így ellátogatott a sorra, Obrenál tudott csak beszélni, sajnálattal közölte, hogy Maca amikor elment Mindszentre öngyilkos akart lenni s ezért berugott s a vonat alá vetette magát, de valahogy rosszul esett és csak az egyik lábát vágta le a vonat, már jól van, Pice Tóni mondta el a múlt héten mert elment Mindszentre és rendbe tette a sirókat is, hozott egy könyvet neki, nem tudta elolvasni mert nem magyarul írták, azt mondta gyermekkorából való még az édesapja adta ajándékba, átnyújtotta a könyvet, német nyelven volt, Dr Peter Mitteregger professzor urtól a Sagen und Erzählungen, híres emeberekről, a Görög Isteneiktől a 19. századig bazáróan, szép és tanúságos.

Elgondolkozva hagyta el a sort, bement apja sirjához, hó fedett mindent, csak egy lábnyom volt, biztosan Pice Tónié, megsimogatta a fejfát és indult is tovább, hiszen Katalin várta.

Amíg úton volt Misi Katalinhoz csak azon gondolkozott hová menjenek el a lánnyal, hogy véletlenül se legyen othon, ezsebe jutott, hogy találkozója van apja egykori ismerősével Moóri Glattfelder Gyulával, aki püspöki székhelyét elfoglalta Temesváron, apja itt ismerkedett meg vele 1912-ben majd újra találkoztak 1925-körül, ő is a fogadalmi templom építése mellett munkálkodott, sőt még az egyetemi épületek együttese is az ő nevéhez s így munkásságához tartozott, legalább Misi bemutatja leendő feleségét is, csak el ne késsen.

Katalin ablakján kopogott, már nyílt is az ablak, kihajólt a lány és egy nagy csokot nyomott Misi szájára, majd utána kérdezett.

-- Elég régóta várom a fiatal urat, hol volt ha meg nem sértem.-- Misi válaszolni akart de Katalin újra kihajólt és újra szájon csokolta, ekkor lépett ki az ajtón Árpád, Misi nem vette észre csak amikor Katalin elengedte, így Árpád végignézte hogyan csokolóznak, a magyar lány és a cigány fiu, elvörösödött, iszonyú érzés volt végignéznie ahogyan más csokólja azt akit annyira imád, hogy nem tudja elviselni még azt sem, hogy a lány mellett vegyenek levegőt, *férfiak, vagy férfik.*

Misi keze ökölbe szorult, előre lépett, arra gondolt, megveri most úgy, hogy nyomorék marad, de még egy lépést tett és kilépett az ajtón két csendőrről, Misi hatrahökölt, visszalépett Katalinhoz, a lány nem vett észre ebből semmit sem mert az ablak beugrója eltakarta az ajtó bejáratát, Árpád elmosolyodott ahogy meglátta Misi visszahátrálását, Árpád lassan megindult a kapu felé, elhaladt Misi mellett, ekkor vette észre Katalin, megfogta Misi kabátjának a gramancát, magához huzta, Árpád elhaladt és egy nagyot köpött, majd megjegyezte.

-- Nem sokáig fogsz itt grasszálni te koszos cigány.-- Misi remegett, tudta ha most meüti meghalna azonnal, így leeresztette a fejét, és a földet kémlelte, Katalin nagyon erősen fogta a kabátja hajtókáját, hogy szinte fájtak az ujjai amik kiváltak fehéredve az iszonyu erő kifejtéstől.

Végre elment, lassan megnyugodtak, a csendörök is visszamentek a házba, csak azért jöttek ki Árpád után, hogy ellenőrizték mit csinál, ugyanis Katalin a dolgozó szobában elmondta, minden mozdulatát ellenőrizték, így ha kiálltást hallanak a szobából ahol ő van, azonnal rontsanak be és lőjék le, sőt lehet, hogy valakit felbérel s ha ilyet látnak azonnal fogják el, ha nem tudják, és latják, hogy esetleg ötlet támadná meg azt is lőjjék le, ezért volt a nagy óvatosság.

Katalin puszilgatta Misi száját, majd eltolta magától és már mondta is. -- Most pedig tessék nevetni, azonnal itt vagyok nálad és elmegyünk veszünk jeggyűrűt, megnézem hol laksz, majd beülünk valahova és elbeszélgetünk.-- Katalin behuzodott, majd fél órát várt Misi mikorra megjelent Katalin, annyira szép volt, hogy Misi nem tudott megszólalni, a szőke csodálatos hajkorona mint egy királynőnek a korona úgy ékesítette csodaszép arcát, kék szeme a fehér kendőből mint két gyémánt tört elő vakító csillogással, fehér írha hosszú kabátja szinte kiemelte elegáns alakját, és a kicsi róka kalap az ellenálhatatlan női bájt emelte ki megadva a nőieség szimbólumát.

Misi büszke volt Katalinra, azonnal egy ékszerboltba tértek be, gyémántal kirakott gyűrűt vettek, s bizony egy mondat nagyon rosszúl esett Misinek, az üzletben több vásárló is volt, s valaki megemlítette, hogy "nézd már ezt cigány gyereket azzal a csodálatos szépséggel, remélem csak a szolgája, ah, hova jutunk, a magyart elnyomja a cigány," Misi nem mert hátrafordulni mert a gyűrűt éppen ő próbálta fel Katalin ujjára, s amikor megfordult már nem álltak a hátamögött de pimasz pillantások kísérték.

Katalin nagyon boldog volt, az ujján maradt a gyűrű, úgy karolt Misibe hogy lássák a gyűrűjét, egyszerre megálltak tanácstalanul, hova merre, ezen elkezdtek nevetni, Misi jegyezte meg.

-- Drágám, elkellene mennünk a Kass Szállóba, találkozom van egy régi ismerőssel, nem kell megijedni, püspök, szeretnék egy pár szót váltani vele, ugyanis elég nagy a befojása, nagyon jó viszonyban van Grof Klébersberg Kunó Kultuszminiszterrel s úgy tudom, egyetemet végzett embereket szeretnének maguk köré gyűjteni, nem tudom milyen munkára, meghívhatlak egy pezs-gőre.-- Katalin nevetett, fogai kivillantak amitől Misi majd el szédült. -- Elmegyek veled, hogyne mennék, de tudod, nem iszok, de azért mert szeretlek és te is szeretsz elkísérlek.-- És megindultak, sétálva, nevetgélve értek a Kass szállóhoz.

Egy üzenet várta, nem tud a találkozón részt venni mert Pestre kellett neki mennie sürgős ügyben, aláírva, Misi kérdően nézett Katalinra aki Misi lakása mellett döntött, így újra utra keltek, de most bérkocsival.

Misi lakásában az egyszerű lakó benyomást keltette a berendezés, igaz nem is szerette a fényűző életmód fitogtatását, apja a szolid és becsületes életre tanította, s ezt követte egész életében, a cigány nem akarta őseit

szembe köpni.

Ültek az ágyon szemtől szembe, nézték egymást, Misi elgondolkozva szólalt meg, szavai kicsit romantikusan csendültek, igaz nem ezt akarta.

-- Milyen érdekes az élet, született két gyermek, az egyik a cigánysoron egy fiú, a másik egy lány az úri negyedben, az élet nem engedi őket elválni, életüket egybekötötte a sors, a kérdés, ez a sors valóban azt akarja, hogy együtt élje le az életét ez a két lény, vagy csak a halálukig maradjanak együtt, nem tudom, válasz most nincs.-- Katalin nézte azt a férfit akit nagyon szeret és sohasem fog elválni tőle, megsimogatta a fejét s így szólt hozzá kedvesen.

-- Misi, drágám, szeretnék veled lenni, szeretném a szerelmedet megkapni hiszen már a gyűrű is ezt akarta és akarja, szeretnék asszonyod lenni, és támaszkod az életben.-- Misi ellágyultan nézte Katalint, hány alkalommal kívánta meg ezt a természeti csodát, a nőt, de türelme és szerelme mindig harcolt egymással míg a türelem volt aki győzött, most, itt az alkalom a türelem adta szerelmet átélni, és az örökké valóságnak álldozni. Katalin Misihez simult, a száját kereste, majd egy csókba forrt minden, a OMNIA VINCIT AMOR, hát igen Vergilius jól gondolta, a szerelem mindent legyőz.

Az idő vasfoga kiméletlenül harapdálta az óra múlását, esteledett, Katalin riadt fel, Misi nem aludt, figyelte szerelme s asszonya légzését, tudta a jövőjét, senki nem tudja már elvenni tőle, más irányba sem tudja kényszeríteni, boldog, és Katalin is az, érzi.

Kiugrott az ágyból a lány, Misi csodálattal nézte az alakját, a szép formás mellek, a kis fenék, a combok iveltsége, a karok hajlatai, a természet e különleges alkotása, csodálattal nézte, Katalin beszaladt a fürdőszobába, gyorsan lemosdott és már kint is volt, Misi elkapta és az ágyra hajtotta gyengéden, elkezdte csokolni az ajkait, majd a nyakat, a melleit, a combjait, majd vissza, Katalin felnyögött, olyan szerelmet kapott amiről még csak nem is álmodott, sokszor elgondolta az első férfi szerelmét, holott tisztában volt vele, hogy az csak Misi fog lenni, de a gondolatot túlszarnyalta a tett amit a szerelem alkotott.

Katalin végre felöltözött, így Misinek is muszáj volt, kiléptek az ajtón, majd lementek az utcára, bérkocsit fogtak s már robogtak is a Klauzár tér felé, itt a ház előtt újra belemerültek a szerelem alkotta vágyba, Katalin mosolyogva kérte Misit.

-- Drágám, tudod, ma van a tanácskozás, ezért kell sietnem, apa is mindjárt itthon van, nem akarok késni.-- Misi egy utolsó csókot azért még ki-könyörgött majd Katalin belépett az ajtón, Misi sietett haza mert elkezd az éjszakai életet, vigyáz Katalinra.

Othon gyorsan átöltözött és már fordult is ki az ajtón, sietett, nem tudta mi lesz a vége a beszélgetésnek, igaz két csendőrről ott van de ki tud-

ja, Árpád azokat is kijátsza ha kell.

Katalin ablakja kicsit nyitva volt, kopogott, már halotta is ahogy jön kopogó cipőjében Katalin, kinézett, kinyitotta az ablakot, azonnal Misi nyakába kapaszkodott, megcsokolta majd sietve mondta.

-- Drágám, apa is ithon van, már bent van a dolgozó szobában, ott van Árpád meg az anyja, de a két csendőr is, tehát nincs semmi baj, nyugalom, egy óra múlva már végzünk is ha nem hamarabb.-- Ujra egy csók és már el is ment, Misi huzta be az ablak szárnyakat, a függönyt is úgy ahogy elhuzta, majd elindult mint aki valóban a háziszemét durkálásából él.

Katalin belépett a dolgozó szobába, Árpád és az anyja gyűlölettel nézték, apja mosolygott rá, Katalin el is kezdte.

-- Senki nem tudja miért vagyunk itt, gyorsan elmondom, nincs ellentmondás mert nem akarom, tehát, a házat el fogom adni, apának és a feleségének veszek egy lakást, Gizi menjen el dolgozni mint ahogy sokan teszik, így én is, és éljenek meg apával, természetesen apának van életjáradéka amit kap, Árpád mehet az utcára, férjhez megyek, itt van az ujjamon a gyűrű, csak ennyit akartam, holnap megyünk apával a jegyzőhöz és írásban is rögzítjük ezt a mai napot, a csendőrök maradnak amíg nem szólok, hogy elmehetnek, Árpád és Gizella lehet csomagolni a holnapi napon, igaz nem sok minden van itt mert ez mind az én családomért.-- Befejezte, levoltak döbbenve, mindenre gondoltak csak arra nem, hogy a jó élet megszűnik, őket meg az utcára dobják, na azt nem lehet, valamit tenni kell.

Árpád és az anyja egy szót sem szóltak, mit is szólhattak volna, lassan ki-odalogtak, Katalin mosolygott magában, szólt a csendőröknek.

-- Nagyon figyeljenek mert ezek mindenre képesek, a folyosokon legyenek, ha lehet ne menjenek el onnan.-- A csendőrök bólintottak és kimentek, Dénes gazda is elégedetten bajsajgott, lánya észre is vette.

-- Na apa, megszabadul Árpádtól, lehet, hogy Gizi a felesége más fog lenni ha egy kicsit lejjebb adja a fennhéjázást, de majd meglátjuk, mi egyelőre a Kossuth Lajos sugáruton lévő lakásban huzzuk meg magunkat, szép kis lakás, az első emeleten van, és fürdőszoba, konyha, két szoba, szép, csak ezt tudom mondani, igaz még zavar majd a kocsmban lévő zene de majd megszokom, úgy tudom a százegy szám alatt van, Misi nagyon szereti.-- Katalin felallt a nehéz börfotelből, elindult a szobája felé, lassan Misinek is kell jönnie, így is tett, kilépett a folyosóra, a két csendőr a folyosón álldogált, szinte észre sem vették amikor bement a szobájába.

Misi még nem volt az ablaknál, kinézett de semmi, egyetlen alakot sem látott, így behajtott az ablak táblákat, a függönyt nem huzta el mert ugyanis ha jön Misi földre kell huzni, leült a szoba közepén lévő asztalhoz és olvasta tovább a kórházban elkezdett könyvet az Apollinaire verseit.

Árpád és az anyja a szobájukban nagyon el voltak gondolkozva mit is fognak kezdeni az életben, hiszen egyik sem tudott semmit sem a bájolgáson

kivül, Gizella az anyja azon gondolkozott, hogy újra elmegy szórakozó helyre dolgozni, de már kiöregedett, talán takarítani el tud még menni, de először meglátja mennyi pénzt ad Katalin az **APJÁNAK**.

Árpád feje is nagyon főt, de az övé máson, mi lenne ha szerencsejátékon megpróbálná a szerencsáját, de ahhoz is pénz kell, vagy esetleg elmehetne kertésznek, igaz nem szereti a virágokat de kit érdekel, ekkor jutott eszébe, hogy a kertész vett a kertbe valami szert, és azt ő hozta el neki, nem is tudja mi az, igaz a patkányok ellen már küzd egy éve de semmi eredménnyel.

Gyorsan a szoba sarkába ment és egy kis csomagot vett elő, kibontotta és egy üveg csé volt, benne folyadék, a címkéjén felirat s rajta egy nagy fekete halálfej, vigyázz felirat alatta, elolvasta a címkén található használati utasítást, itt közölték, hogy ez a ciánkáli nagyon erős mérge, a keverési arányt be kell tartani mert csak így hatásos.

Árpád fejében azonnal egy aljas terv valósult meg, elővette a poharat és abba kitöltötte a mérget, anyja semmit nem vett észre, hiszen elvult ő most foglalva a saját életével.

Az üveget a zsebébe tette, halkan az ajtóhoz ment és kinyitotta, kilesett rajta, a két csendőr háttal volt neki, Katalin ajtaja szemben volt talán ha két méterre, anyja közben felemelte a fejét, Árpád intett neki, hogy maradjon csendben, lassan kilépett a folyosóra, megfogta Katalin ajtajának a kilincsét, lassan és halkan lenyomta, kinyitotta, belépett rajta, becsukta, Katalin a könyv lapjai közt olvasta " egy csillag bánata " így nem vette észre Árpádot csak amikor mellette állt, megijedt, sikítani akart de Árpád elkapta a nyakát és befogta a száját, a poharat amit a **ZSEBÉBEN** helyezett el úgy, hogy ne hogy véletlenül se folyjon ki a folyadék, most elővette és a lány szájához nyomta, hirtelen elengedte a torkát amitől levegőt kellett vennie s így szinte egy huzásra lenyelte a ciánkálit, ebben a pillanatban ért Misi is az ablakhoz, benézett rajta s látta amint Árpád megittatta Katalint, abban a pillanatban beugrott az ablakon, az üvegek csörömpölve durrantak ki, a két csendőr meghalotta a **Zajt** és berohantak a szobába, Misi ekkor már Árpád torkát fogta, a csendőrök nem tudták mi is történt, csak azt látták, hogy egy csavargó folytogat egy uri embert s Katalin ül a széken és köhög, **nem volt mit tenni**, a parancs amit kaptak, **lőni**, s így is tettek, Katalin parancsára jól céloztak, eldőrdült az első lövés, mellbe talált, a második hasba, ettől elengedte Misi Árpádot, lassan lecsuszott Katalin mellé a földre aki már a székről leborult.

Egymással szemben feküdtek, már nem érzékelték, hogy körülöttük futkároznak, már az sem érdekelte őket, hogy leszidják a csendőröket miért lőttek, egy érdekelte őket, együtt maradni, Apja szaladt melléje, Katalin elhaló hangon kérte ne zavarja, igaz már nagyon fázik a lába de nem baj mert a Szerelme itt van, majd Misihez szólt mosolyogva.

-- Emlékszel mit mondtál egyszer a napsugaras házban, mert én emlékszek ám, azt, hogy "ha egyszer el kell mennem hosszabb időre s megjövök soha sem fogunk mégegyszer alválni, még akkor sem ha meg kell halnunk, kéz a kézben halunk meg." add ide a kezedet, drágám, Misi lassan előszedte a kezét maga alól, megfogta Katalin kezét, majd folytatta.

-- Drágám Misi, mit szólsz a nászutunkhoz, nagyon boldog voltam, talán itt vége az életnek vagy van más is.-- Katalin abbahagyta, a szobában nagy csend lett, ^(halott) édesanyja állt mellette, majd ^(halott) nagyszülei, rájuk mosolygott, Misi is elmosolyodott, látta, ^(szólt) hogy Katalin mosolya nem csak neki szól, ^(halott) Misi ^(halott) apja jelent meg, ő is rámosolygott, majd ^(halott) édesanyja is mellé állt, figyelték őket, Misi megszorította enyhén Katalin kezét és így szólt.

-- Látod drágám, születünk, boldogan élünk s meghalunk, pedig az öregségről is lett volna szavam, de nincs időnk, az esküvőnk az örökkévalóságig fog tartani, mert elkezdődött, s látod nem lesz vége, szeretlek, és ez a szeretet nem fog halványulni, ^(soha) nincs időnk a felejtésre és van időnk az örök életre.-- Misi elhalgatott, Katalin nézte őt mereven, mosolygott rá, száján a kis huncut gödröcske, meghalt.

Misi arrébb vánszorgott, Katalinhoz huzodott, másik kezével átölelte, megcsokolta a homlokát, megemelte a fejét, Árpád állt előtte szenvtelen arccal, Misi nézte majd így szólt hozzá, keményen,

-- Amiért ezt tetted megátkozlak, meghalt az akit ^(szerettem) szerettem, örülök, hogy én is meghalok, vele maradtam, a Biblia sorai ^(szólt) val "Reggel azt mondd: Bár csak estve volna! estve pedig azt mondd: Bár csak reggel volna!-a te szenvednek rettegései miatt, a melylyel rettegsz, és a te szemeidnek látása miatt, a melyet látsz ", soha ne feledd ezt a képet, a halálot, Katalin halálát, légy átkozott.-- Misi leengedte a fejét szép lassan Katalin mellére és elmosolyodott, majd suttogva ezeket mondta, " indulhatunk, úgy látom az út világos előttünk ", meghalt.

A szobában nagy csend lett, a csendőrök még mindig nem tudták felfogni, de Árpád megnyugtatta őket, jól tették mert az a csavargó cigány megtámadta először Katalint akivel mérget itatott, majd utánna őt támadta meg, más lehetőség nem volt, ezért előléptetés lesz.-- Dénes gazda szólt közbe, de Árpád azonnal ráordított.

-- Fogja be a száját, holnap elmehet ahova akar, ugysis panaszkodott, hogy nem akar itt lenni, azonnal szóljanak a halottas kocsinak és vigyék el ezt a két hullát, nem akarom kerülgetni őket.-- a két csendőrnek intett, utánna mentek a dolgozó szobába, leültette őket s így szólt.

-- Nem akarok erről az ügyről még egyszer hallani, jelentést fogok küldeni a főnöküknek és előléptetést is kapnak, na meg pénzt, a lényeg jól dolgoztak, elmehetnek.-- Elővett az íróasztal fiokjából egy egy borítékot, beletet egy pár bankjegyet és átadta a csendőröknek azok egymásra néztek, bólintottak s eltették a pénzt, hiszen nekik is családjuk van s élniük is

kell.

Igy ér t véget egy cigány fiu és egy magyar lány románca, Misit egy rab-
temető rejtekébe temették el ott ahol a vonat jár s nem hadja nyugodni még
csontjai porladása közben sem, ma már nem lehet tudni hol is van ez a sir,
Katalint szintén eltemették, a sirnál csak ketten voltak, Pice Tóni, talán
az igazi és az édesapja, a vajda mellé ^{temették} aki az apja is volt, és roma, akiről
kevesen tudtak, Dénes, Misi volt lakásában huzta meg magát, megtalál-
ta Misi eldugott pénzét és gyémántjait, szolidan élt belőlle, Pice Tóni
csak egy emléket kért Dénestől, a pici keresztet, meg is kapta. ^{Gizi a felesége}
Árpád, hát igen, nagyvilági életet élt, kaszinók kedvence lett, ^{talán a bűnös lett} a vagyon-
nak lassan lába kelt, majd egy évig tartott ki a több száz éves összekupor-
gatott érték, az agya is elkezdett homájosodni, sokat beszélt egy bűnügy-
ről, mérgezésről, meg halálról, s így Katalin halála után a harmadik évet
furcsa módon már nem élte meg, valamilyen ismeretlen eredetű folyadék vég-
zett vele, s a bucsú levelében ami zavaros volt bocsánatot kért Istentől,
és egy idézet volt a levél aljára vésve a Mózes V. könyve 28.-as " Reggel
azt mondod: Bárcsak estve volna! estve pedig azt mondod: Bárcsak reggel vol-
na!- a te szivednek rettegései miatt, a melylyel rettegsz, és a te szeme-
idnek látása miatt, a melyet látsz." s ez a szöveg a Bibliából nem is oly
meglepő de az, hogy ezen a levélen egy pici arany kereszt volt.

Vége.

Handwritten signature: József László
Handwritten signature: László László 1993

Szegedi Cigány Kisebbségi
Önkormányzat

VÉLEMÉNYEZÉS

A Szegedi Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke, Farkas Antal író regényét melynek címe CIGÁNY ÉLET olvasta és tanulmányozta lektori véleménye alapján elfogadható és a fentieket a Cigány Kisebbségi Önkormányzat támogatja.

Bánfi András
elnök

DÁTUM: Szeged, 2003-03-10

ÜBERSETZUNGSBÜRO
FORDÍTÓIRODA

Übersetzung aus dem Ungarischen

1 Minderheitsselbstverwaltung der Zigeuner~~~~~
 2 6723 Szeged, Csongrádi sgt. 63, Tel.: 62/466-861~~~
 3 **Minderheitsselbstverwaltung der Zigeuner, Szeged~~~**
 4 ~~~~~**GUTACHTEN**~~~~~
 5 Der Vorsitzende der Minderheitsselbstverwaltung der
 6 Zigeuner in Szeged hat den Roman mit dem Titel
 7 ZIGEUNERLEBEN des Schriftstellers Antal FARKAS
 8 gelesen und untersucht. Der Meinung des Lektors
 9 nach ist der Roman akzeptabel und wird von der
 10 Minderheitsselbstverwaltung der Zigeuner unter-
 11 stützt.~~~~~
 12 Datum: Szeged, den 10. März 2003~~~~~
 13 Siegel: Minderheitsselbstverwaltung der Zigeuner,
 14 Szeged ~~~~~
 15 Vorsitzender: unleserliche Unterschrift~~~~~
 16 ~~~~~

Die Übersetzung stimmt mit der Urschrift in ungarischer Sprache überein. Übersetzt durch Logon Übersetzungsbüro. Szeged, den 27. Oktober 2003

LOGON Fordítóiroda
 6725 Szeged, Szentháromság u. 57.
 Tel./Fax: 36/62/423-585
 E-mail: logon@vnet.hu
 Adószám: 21713790-2-06
 Bankszámlasz.: 57400217-14001956/

Kucsa Zoltán

WIESENHAUS

HAUS AM TOR

KANZLEI

Farkas Antal író-költő

auteur-compositeur

Schriftsteller

Holsteiner Chaussee 397
DE - 22457 Hamburg

antalfarkas-iro@freemail.hu

anatolehongrois@yahoo.fr

anatole hongrois@hotmail.de

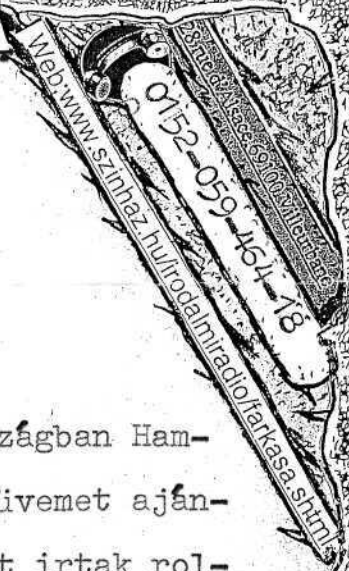
Anatole Hongrois

ATELIER

Hamburg, den, 04.01.2008.

Anatole Hongrois
Farkas Antal
Holsteiner Chaussee 397
22457 Hamburg
Deutschland

Országos Cigány Önkormányzat
Dohány út 76
1074 Budapest
Ungarn

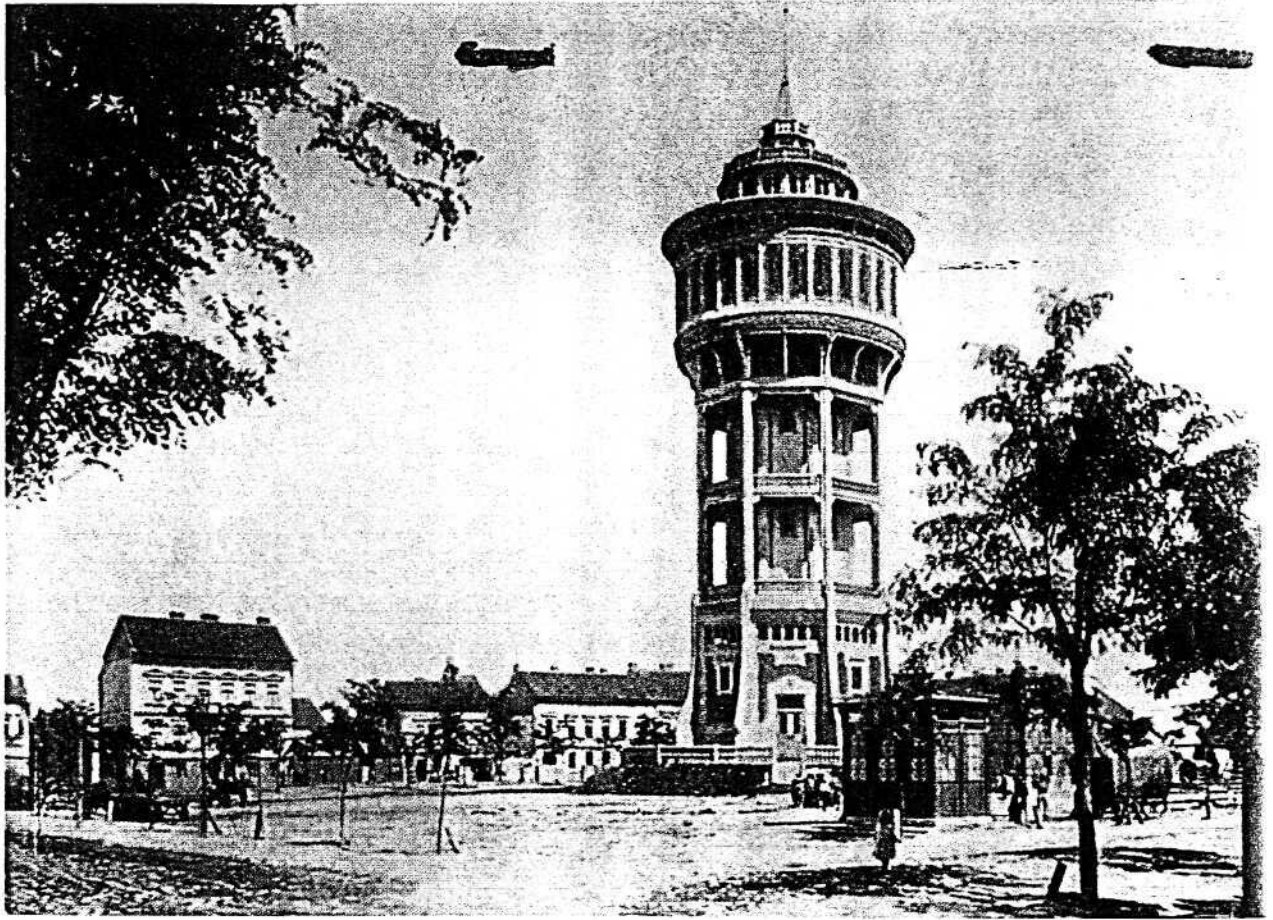

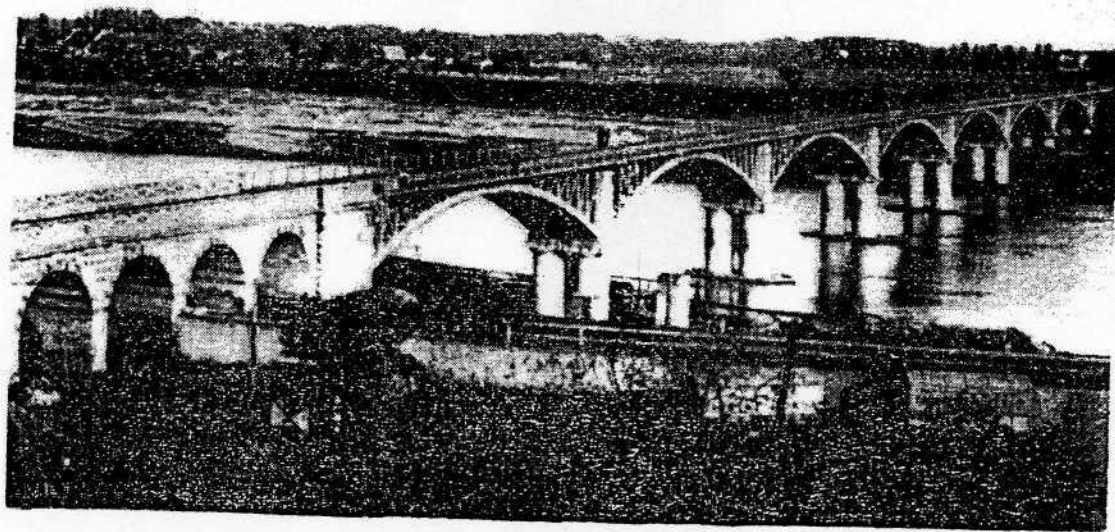
Tisztelt Országos Cigány Önkormányzat!

Több alkalommal, így Franciaországban Lyonban, Németországban Hamburgban kézirataimat ajándékoztam. Így most Magyarország a soron, így a Cigány élet című művet ajánlékozom a cigány népnek. Ezt a művet bemutatta a TV2 is 2003 tavaszán, majd sokat irtak róla úgy bel mint külföldön, sőt elnyerte a Kulturális Örökség értékeinek az oklevelét is./ elnevezték cigány-Romeo és Juliának-/ Természetesen a kiadással is foglalkoztam, hagyon sok Roma ismerős úgy bel mint külföldön nagyon várták a könyvbeni megjelenését de sajnos menekülnöm kellett a származásom és a politikai nézetem végett ami az igazságot követte még akkor is amikor börtönbe csuktak, ám de akkor sem alkudtam meg a bíró előtt a hazug ítéletét amikor kiizzadta. Természetesen megengedem a könyv alakban való megjelenést, de a bevétel szolgálja a Roma gyermekek jövőjét.

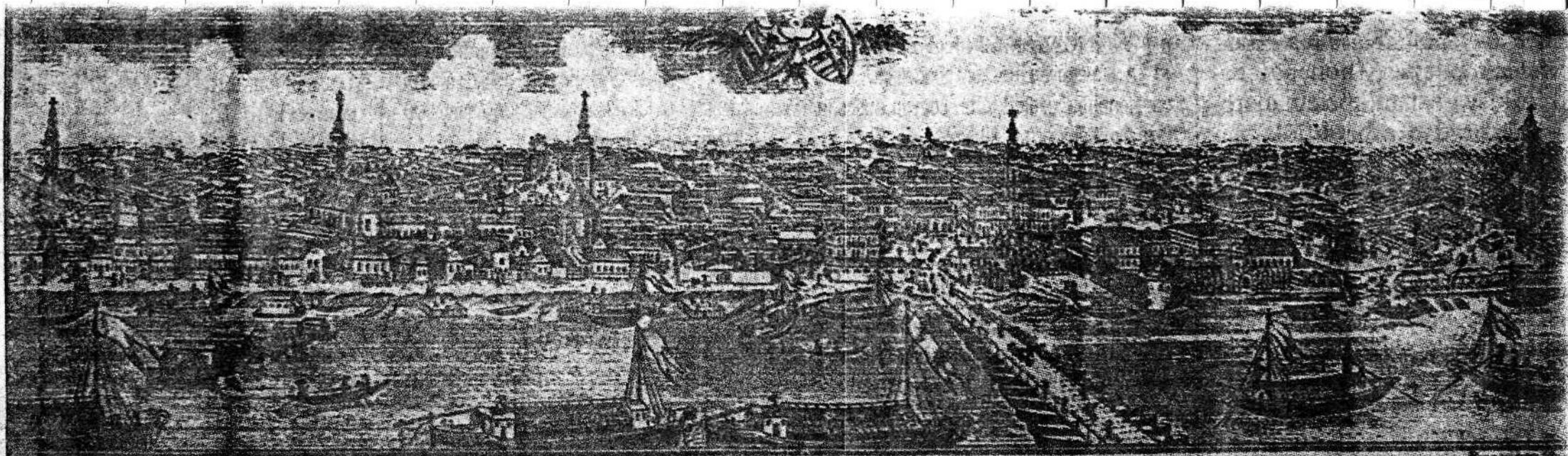
Tisztelettel adom át, s ha megnézik az internet oldalakat büszkék is lesznek rám.
www.google.hu anatole hongrois / www.google.hu Farkas antal
www.google.hu anatolehongrois
www.google.hu anatole Farkas És lehetne még írni a több száz oldalt. Tisztelettel. Anatole Hongrois.

DIE ELBE

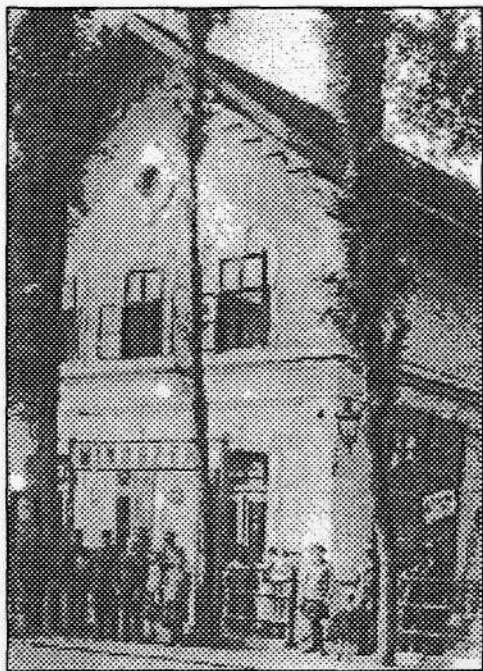

A szegedi vasúti Tisza-híd

Nemes Szabad Királyi Szeged Várofsának Banát felől való Tekéntete

Mindszent „vízállomás” felvételi épület